

EURÓPSKA ÚNIA
Kohézny fond
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

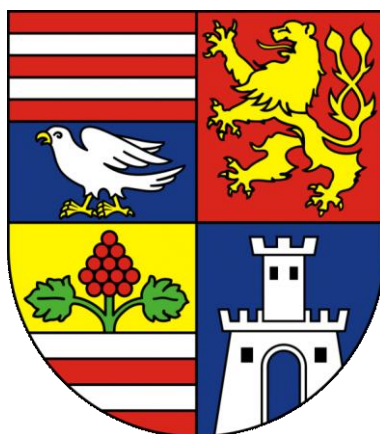
MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

PLÁN UDRŽATEĽNEJ MOBILITY KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Košice, apríl 2019

OBSAH

I. Základné údaje o obstarávateľovi	str. 3
1. Názov	str. 3
2. Identifikačné číslo	str. 3
3. Adresa sídla	str. 3
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	str. 3
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie	str. 3
II. Základné údaje o strategickom dokumente	str. 4
1. Názov	str. 4
2. Charakter	str. 4
3. Hlavné ciele	str. 4
4. Obsah (osnova)	str. 5
5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	str. 11
6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	str. 12
7. Vzťah k iným strategickým dokumentom	str. 12
8. Orgán kompetentný na jeho prijatie	str. 14
9. Druh schvaľovacieho dokumentu	str. 14
III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia	str. 14
1. Požiadavky na vstupy	str. 14
2. Údaje o výstupoch	str. 17
3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	str. 18
4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva	str. 32
5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu na ich zmiernenie	str. 33
6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu	str. 54
7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	str. 54
IV. DOTKNUTÉ SUBJEKTY	str. 55
1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení	str. 55
2. Zoznam dotknutých subjektov	str. 55
3. Dotknuté susedné štáty	str. 57
V. Doplnujúce údaje	str. 57
1. Mapová a iná grafická dokumentácia	str. 57
2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	str. 57
VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia	str. 59
VII. Potvrdenie správnosti údajov	str. 59
1. Meno spracovateľa oznámenia	str. 59
2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	str. 59

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Košický samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

35 541 016

3. Adresa sídla

Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Rastislav Trnka – predseda KSK
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
telefónne číslo : + 421 055 / 72 68 113
e-mail : vuc@vucke.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie

Ing. Robert Michek – konateľ
NDCon s.r.o., Zlatnická 10/1582, 110 00 Praha 1, Czech Republic
t.č. : + 420 251 019 231
e-mail : ndcon@ndcon.cz
v zastúpení : Ing. Jan Kašík

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja (PUM KSK)

2. Charakter

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja (ďalej aj „PUM KSK“) je strategický dokument, ktorý na základe analýz existujúceho stavu a trendov vývoja definuje budúce potreby Košického samosprávneho kraja v oblasti dopravnej infraštruktúry pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov. Predstavuje komplexný strategický dokument, ktorým sa vymedzujú základné strednodobé a dlhodobé ciele v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry, stanovujú sa priority rozvoja a identifikujú sa opatrenia a zdroje na ich dosiahnutie.

Očakávaným cieľom strategického dokumentu bude získanie takých podkladov, ktoré svojím obsahom :

- aktualizujú reálne trendy dopravných charakteristík,
- vytvoria základ pre ďalší územný rozvoj z hľadiska dopravy,
- navrhnu efektívny a udržateľný dopravný systém.

3. Hlavné ciele

Cieľom spracovania Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja je aktualizácia výhľadových dopravných charakteristík, parametrov a služieb Košického samosprávneho kraja s ich priemetom do reálneho návrhu riešenia, ktorý bude zohľadňovať možnosti finančných prostriedkov kraja, vrátane fondov EÚ. Úlohou strategického dokumentu je zadefinovanie podmieňujúcej regulácie prípadného ďalšieho územného rozvoja Košického samosprávneho kraja z hľadiska dopravnej vybavenosti a obslužnosti. PUM Košického samosprávneho kraja bude rešpektovať princípy plánovania udržateľnej mobility („Metodické pokyny k tvorbe plánov udržateľnej mobility“, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2015) a strategické dokumenty na krajskej, národnej a nadnárodnej úrovni (predovšetkým Európskej únie – EÚ).

Spracovaním PUM KSK sa taktiež sleduje aktualizácia prognózy dopravy v reálnych ukazovateľoch, ktorá bude základným podkladom pre návrhovú časť jednotlivých módov dopravy. Nedeliteľnou súčasťou PUM KSK bude územný priemet a definovanie územných požiadaviek na líniové dopravné stavby a dopravné plochy vyplývajúce z návrhu.

Cieľom PUM KSK je systematizovať problematiku dopravy a udržateľnej mobility vo vzťahu k súvisiacim právnym predpisom, vo vzťahu k aktuálnym celoštátnym, regionálnym a medzinárodným koncepciám rozvoja dopravy a najnovším trendom v danej oblasti s prihliadnutím na potreby a potenciál Košického samosprávneho kraja.

Hlavným zámerom dokumentu bude riešenie dopravy na organizačnej, prevádzkovej a infraštruktúrnej úrovni v podobe dôrazu na verejnú osobnú a nemotorovú dopravu a na účinné využitie nových technológií inteligentných dopravných systémov s cieľom zabezpečiť environmentálne a finančne prijateľnú dopravu rešpektujúcu základné princípy udržateľnej mobility.

Do úvahy sa vezmú aj iné, paralelne prebiehajúce činnosti v oblasti dopravy, ako napr. výsledky celoštátneho sčítania dopravy z roku 2015, Regionálny MASTER PLAN a schválená Stratégia trvalej

udržateľnosti financovania ciest II. a III. triedy v Košickom kraji, výsledky meraní únosnosti vozoviek. Výsledky a výstupy týchto činností budú k dispozícii v kompletnom materiáli.

V rámci spracovania Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja bude realizovaná aj aktualizácia Plánu dopravnej obslužnosti, v ktorej podľa zmien v dopravnom dopyte a so zohľadnením podkladov z realizovaných prieskumov pre strategický dokument bude definovaný rozsah verejného záujmu, stanovené prognózy vo vývoji verejnej dopravy a určené hlavné zámery v oblasti verejnej dopravy. Aktualizácia PDO zároveň určí Dopravno-prevádzkové podklady a hodnotiace kritériá pre hospodársku súťaž na obsluhu územia pravidelnou autobusovou dopravou so zreteľom na budovanie integrovaného dopravného systému.

4. Obsah (osnova)

I. Úvodná časť

- obsah dokumentu
- identifikačné údaje projektu
- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy strategického dokumentu
- určenie hlavných cieľov spracovania PUM Košického samosprávneho kraja
- stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

II. Analytická časť – zber údajov, prieskumy, dopravné modelovanie a analýzy

➤ **VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA**

- analýza územia,
- vymedzenie územia (záujmové územie, riešené územie),
- definícia dopravnou-urbanistických okrskov (dopravných zón) Košického samosprávneho kraja na základe stanovených princípov (súlad so štatistickými jednotkami – obce a okresy, homogénne využitie územia v rámci jednotlivých zón a pod.).

➤ **ZBER ÚDAJOV**

- **Údajov o demografii a územnom rozvoji**
  - Demografický vývoj a skladba obyvateľstva v rokoch 1970-2015
  - Vyhodnotenie základných demografických charakteristík vývoja Košického samosprávneho kraja
  - Analýza súčasného stavu, trendy rozvoja a demografický potenciál územia
    - demografické charakteristiky a trendy rozvoja Košického samosprávneho kraja
    - migračné trendy obyvateľstva (za prácou a bývaním)
    - denne prítomné obyvateľstvo,
    - trh práce a pracovné príležitosti
    - demografický potenciál a potreby Košického samosprávneho kraja
  - Analýza disproporcií územia a ľudského potenciálu
    - analýza vzťahov „bydlisko a pracovisko“ vo vzťahu k hybnosti
    - centrá zamestnanosti a bývania vo vzťahu k dopravným systémom
  - Prognóza demografického vývoja
    - demografická prognóza vo vzťahu k potenciálu územia
    - prognóza pracovných príležitostí k potenciálu územia
- **Údajov o doprave**
  - Organizácia dopravy (cesty, verejná osobná doprava, ostatné dopravné módy)

- Prevádzka dopravy
  - cesty (prepravné nároky, dopravné nehody, nákladná doprava, účel využitia ciest)
  - verejná osobná doprava (prepravný výkon, dopyt, tarifný systém, dopravné nehody, údržba)
  - ostatné módy dopravy
    - cyklistická a pešia doprava
(intenzita a počet užívateľov na hlavných ťahoch, bezpečnosť a dopravné nehody, opatrenia na zabezpečenie dostupnosti pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, údržba)
- Infraštruktúra dopravy
  - cesty
    - kategória, označenie a dĺžka cesty
    - počet jazdných pruhov
    - maximálna povolená rýchlosť
    - základné parametre
  - verejná osobná doprava
    - prímestská železničná doprava (depá, trate, stanice a zastávky, vozidlá)
    - autobusová a trolejbusová doprava
(vozovne a garáže, infraštruktúra na trasách liniek, vozidlá)
  - ostatné dopravné módy
    - cyklistická infraštruktúra, základné parametre
(dĺžka, šírkové usporiadanie, sklon, povrch, spôsob vedenia, dostupnosť)
- Zber dát ohľadom nehodovosti, resp. bezpečnosti
- Zber iných dát
- PRIESKUMY
  - Prieskum dopravy cez hranice kraja
    - Prieskum je zameraný na sčítanie intenzity dopravy a doplňujúce výberové anketové dopytovanie cestujúcich cez hranice Košického kraja pre všetky relevantné druhy hromadnej dopravy (cestná, autobusová, železničná) zo všetkých významných smerov dochádzky.
    - Lokality a spôsob vykonania prieskumu
    - Rozsah a obsah dotazníka pre prieskum dopravy cez hranice kraja
    - Spracovanie a vyhodnotenie dát zo zisťovania
  - Dopravný prieskum verejnej osobnej dopravy (VOD)
    - Dopravný prieskum VOD je zameraný na získanie podkladov na určenie dostupnosti poskytovaných služieb, vzdialenosti k zastávkam, optimálnemu usporiadaniu a trasovaniu siete liniek, rozsahu verejnej osobnej dopravy, poskytovanej prepravnej kapacity, frekvencie a časovému rozloženiu spojov vo všetkých prevádzkových obdobiach a analýzu potrebného objemu dopravných výkonov celého systému VOD na primerané uspokojenie prepravných potrieb cestujúcich na území kraja.
    - Rozsah a obsah prieskumu
    - Uskutočnenie prieskumu
    - Spracovanie a vyhodnotenie dát zo zisťovania
  - Prieskum intenzity dopravy ASD (automatické dopravné sčítanie) a smerový dopravný prieskum
    - Posúdenie a analýza prieskumov vykonaných NDS a SSC
    - Vykonanie dopravného prieskumu ASD a smerového dopravného prieskumu
    - Profily prieskumu

- Analýza územia z hľadiska jazdného charakteru
- Spracovanie údajov zo smerového dopravného prieskumu
- DOPRAVNÉ MODELOVANIE
  - Dopravné modelovanie
    - Model dopravnej ponuky
    - Čiastkový model vzniku jazdy (Trip generation sub-model)
    - Čiastkový model rozdelenia jazdy (Trip distribution sub-model)
    - Čiastkový model výberu dopravného prostriedku (Mode choicer sub-model)
    - Pridelenie
    - Varianty a dopravné prognózy
    - Zaškolenie pracovníka
- ANALÝZY
  - Analýza súčasného stavu a trendu vývoja
Na základe analýzy dát a informácií a na základe výsledkov dopravného modelu, je nutné vykonať komplexnú analýzu súčasného stavu a trendov týkajúcich sa všetkých aspektov relevantných pre dopravný systém z hľadiska politiky, organizácie dopravy / inštitucionálneho usporiadania, prevádzky, vozidiel a infraštruktúry.
  - Analýza pre príslušné druhy dopravy :
    - kvalita a kapacita infraštruktúry,
    - bezpečnosti dopravy,
    - súčasný a výhľadový dopyt (vrátane O/D vzťahov),
    - dostupnosť a funkčnosť siete,
    - kapacita vozového parku,
    - organizačné a inštitucionálne usporiadanie,
    - aktuálny systém prevádzky a údržby systému, prevádzkové obmedzenia,
    - dopravná politika, parkovací systém,
    - životné prostredie,
    - bezpečnosť cestujúcich,
    - ostatné.
  - Analýza bude zostavená na základe intermodálneho a multimodálneho hľadiska
  - Verejná osobná doprava
    - Identifikovanie častí s maximálnou záťažou rozhodujúcich pre dimenzovanie dopravnej kapacity jednotlivých liniek, určenie kľúčových spojení v závislosti na veľkosti prepravných prúdov,
    - identifikácia hlavných prekážok,
    - úrovne prístupnosti,
    - spoľahlivosť, dostupnosť, údržba a bezpečnosť
    - komerčná rýchlosť,
    - ďalšie základné ukazovatele verejnej osobnej dopravy, kvantitatívne a kvalitatívne hodnoty pre podmienky Košického kraja.
  - Cestná sieť a klasifikácia ciest
    - Na základe klasifikácie cestnej siete a modelovania a na základe výstupov z dopravného modelu bude vytvorený popis súčasného stavu spolu s disproporciami vzniknutými súčasným stavom ciest, napríklad :
      - intenzita premávky,

- úrovne kongescií / úroveň služieb
- dostupnosť hlavných oblastí / uzly,
- bezpečnostné úrovne (miesta s vysokou nehodovosťou, analýzy koridorov, a pod.),
- modelovanie hladín hluku,
- modelovanie úrovne emisií CO₂ (aj v rámci celej dopravnej siete), NO_x, CO, SO₂ a HC,
- spotreba energie,
- prevádzkové náklady na siete atď.
- Iné druhy dopravy – soft modes (chodci, cyklisti atď.)
  - ochrana/bezpečnosť,
  - prístupnosť (obzvlášť pre ľudí s obmedzením),
  - kvalita ciest posudzovaná z hľadiska vplyvu na životné prostredie,
  - ostatné základné kvantitatívne / kvalitatívne ukazovatele a pod.
- Varianty budúceho vývoja
  - Analýza súčasného stavu a trendu vývoja
    - Súčasný stav siete
    - Budúce varianty (pre referenčné časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov)
- SWOT analýza : bude obsahovať silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby, ktoré vyplynú z analytickej časti súčasného stavu pre každý druh dopravy a použijú sa ako vstup do prognózy. V SWOT analýze budú taktiež zahrnuté organizačné a finančné otázky a inštitucionálne usporiadanie.

III. Návrhová časť

• Definícia špecifických cieľov

Na základe výsledku z vykonaných analýz budú stanovené multimodálne výhľadové ciele, ktoré budú riešiť potenciál, rozvíjať silné stránky, alebo prekonávať slabé stránky, alebo hrozby systému identifikované v SWOT. Tieto špecifické ciele budú zamerané pre dostupnosť či prepojenie územia a subsystémov a pod. Pre každý konkrétny cieľ bude definovaný konkrétny kvantifikovateľný ukazovateľ a jeho cieľová hodnota tak, aby bolo možné sledovať vývoj a úroveň dosiahnutia požadovaných cieľov v PUM KSK. Tieto ukazovatele by mali byť ľahko merateľné s prihliadnutím na možnosti, ktoré ponúka dopravný model.

- Celková vízia mobility bude navrhnutá na základe výstupov z analytickej časti pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov v kapitolách :
  - trendy dopravných charakteristík územia,
  - reálne možnosti ďalšieho rozvoja dopravnej politiky,
  - zásady dopravnej regulácie územného rozvoja,
  - priority v rozvoji dopravných subsystémov.
- Opatrenia budú definovať princípy navrhovaného riešenia konkrétnych dopravných subsystémov podľa rôznych variantov. V rámci strategického dokumentu PUM KSK bude vypracovaný návrh zásad riešenia jednotlivých dopravných subsystémov v súlade s celkovou víziou mobility :
  - závermi analytickej časti súčasného stavu a prijatými návrhmi variantov rozvoja Košického kraja a Košickej, Michalovskej a Spišskonovoveskej aglomerácie,
  - sociálno-ekonomickým a demografickým vývojom (nízky, stredný a vysoký variant vývoja),
  - rozvojom dopravnej sústavy kraja pre návrhové časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov,
  - rozvojom jednotlivých druhov a subsystémov dopravného procesu,
  - určením miery zaostávania stavu dopravnej infraštruktúry za reálnymi potrebami (porovnať so stavom v roku 2010).

Navrhované opatrenia budú slúžiť na dosiahnutie vytýčených cieľov pre všetky druhy dopravy a budú sa týkať nasledovných oblastí :

- organizácia dopravy (predaj cestovných lístkov, integrovaná doprava, harmonizácia cestovných poriadkov, nový prístup ku koordinácii verejnej dopravy, systémové zmeny plánovania dopravy, zmeny v existujúcej dopravnej politike a v legislatíve, atď.),
- prevádzka dopravy (financovanie jednotlivých druhov dopravy, eliminácia alebo zavedenie nových zastávok a staníc, presmerovanie liniek, zmeny v koncepcii prevádzky, vozového parku, riadenie prevádzky atď.),
- infraštruktúra dopravy (zmeny v dopravnej sieti, zvýšenie / zníženie kapacity pre jednotlivé druhy dopravy, zvýšenie konštrukčnej rýchlosti, zmeny v polohách zastávok a staníc, atď.)

Konečným výsledkom vyššie uvedeného procesu bude zoznam opatrení, ktoré významne podporia ciele účinným a efektívnym spôsobom.

- **Návrh riešenia dopravných subsystémov**

Strategický dokument navrhne a posúdi cestnú sieť a verejnú hromadnú dopravu v dvoch variantoch (rastový/vyrovnaný) s ich dopravno-inžinierskym overením pomocou dopravného modelu pre každý časový interval.

- Cestná sieť Košického kraja bude navrhnutá zo záverov analytickej časti, navrhovanej dopravnej stratégie a prognózy v časových horizontoch +5, 10, 20 a 30 rokov (odporúčaná postupnosť realizácie s rastovým / vyrovnaným finančným plánom) :
  - návrh siete spracovaný formou matematického modelu zaťažením dopravy,
  - výpočet zaťaženia navrhovanej cestnej siete,
  - vyhodnotenie variantov a návrh pre ďalší postup spolu s analýzou SWOT z hľadiska obslužnosti územia.
- Sieť verejnej osobnej dopravy vrátane integrovanej dopravy v rámci regiónu Košického kraja spolu s návrhom vplyvov v tejto oblasti na úrovni širších vzťahov bude navrhnutá zo záverov analytickej časti, dopravnej stratégie a prognózy v časovom horizonte +5, 10, 20 a 30 rokov :
  - návrh novej optimalizovanej siete liniek, princípy linkového vedenia, účel a nadväznosť liniek, prestupové body, určenie zastávok nevyhnutných pre zabezpečenie dostupnosti pre cestujúcich, pokrytie územia,
  - návrh dopravného modelu a modelovanie zaťaženia súčasného stavu siete VOD, identifikácia úsekov maximálneho zaťaženia rozhodujúcich na dimenzovanie prepravnej kapacity na linkách, určenie nosných liniek v závislosti od veľkosti prepravných prúdov, návrh druhov a typov vozidiel, stanovenie intervalov (počtu spojov) pre ranné špičkové obdobie, dopoludňajšiu prevádzku, popoludňajšie špičkové obdobie, večernú prevádzku pracovných dní, prevádzku voľných dní, stanovenie obežných rýchlostí, stanovenie dopravnej potreby vozidiel, výpočet potrebných dopravných výkonov a ostatných parametrov optimalizovanej obsluhy územia dopravnými službami vo verejnom záujme, stanovenie parametrov pre zhodnotenie finančných a ekonomických nárokov prevádzky liniek a pre porovnanie súčasného stavu a základného stavu dopravnej obslužnosti VOD a jej kvality podľa STN EN 13816,
  - zhodnotenie účinkov, prínosov, dopadov, úspor navrhovanej dopravnej obslužnosti VOD pri porovnaní so súčasným stavom v oblasti dopravnej, prevádzkovej a ekonomickej, vrátane stanovenia potrebného príspevku z rozpočtu Košického samosprávneho kraja,
  - určenie podmienok pre vytváranie fungovania trhového prostredia na prepravu osôb v Košickom kraji,

- analýza a návrh nástrojov pre organizáciu a reguláciu dopravy, vrátane nástrojov na riadenie dopravy, zásad a preferovaného dizajnu pre signalizáciu riadené križovatky.
- Integrovaná verejná doprava : Navrhnutý bude rámec integrácie verejnej osobnej dopravy (mestská, prímestská autobusová doprava, prímestská železničná doprava) a to z organizačného, prevádzkového a infraštruktúrneho hľadiska. Navrhnuté budú strategické prestupové uzly verejnej osobnej dopravy vrátane väzieb medzi jednotlivými druhmi verejnej osobnej dopravy.
- Statická doprava : Na základe výstupov z analytickej časti, dopravnej stratégie, prognózy dopravy bude pre aglomerácie s počtom obyvateľov vyšším ako 50 tisíc, definovaný systémom záchytných parkovísk (Park & Ride), definovaním polohy, kapacity a finančných nákladov.
- Cyklistická doprava : V strategickom dokumente bude samostatná kapitola cyklistickej dopravy v rozsahu hlavných a doplnkových cyklistických trás. Na základe záverov analytickej časti, dopravnej stratégie, prognózy dopravy a koncepcie cyklistickej politiky aglomerácie bude navrhnutá jej celková stratégia.
- Pešia doprava : V PUM KSK bude samostatná kapitola týkajúca sa pešej dopravy v rozsahu zásad pre procesy územného plánovania orientovaná na návrh lokalizácie peších zón a zón s preferenciou pešej dopravy. Na základe podkladov z analytickej časti, dopravnej stratégie, prognózy dopravy a koncepcie dopravnej politiky aglomerácie, bude navrhnutá celková stratégia pešej dopravy orientovaná na definovanie hlavných ťahov, objemov pešej dopravy a hlavných prestupových uzlov verejnej dopravy, pešie zóny a verejné priestranstvá (s definíciou hlavných ťahov, objemov pešej dopravy a hlavných prestupových uzlov verejnej osobnej dopravy).
- Železničná doprava : Strategický dokument navrhne riešenie železničnej dopravy so zapracovaním stratégie z rezortných koncepčných dokumentov manažéra infraštruktúry a objednávateľov železničnej dopravy v rámci ich vlastného riešenia. Súčasťou bude posúdenie verejných priestorov predstaničných plôch a posúdenie prestupových uzlov zo železničnej dopravy na mestskú hromadnú dopravu a prímestskú autobusovú dopravu.
- Inteligentné dopravné systémy (IDS) : Plán udržateľnej mobility KSK identifikuje základnú architektúru a požiadavky na inteligentné dopravné systémy, ktoré podporia ciele a politiku kraja a budú vhodné pre udržateľnú mobilitu, či už vo verejnej doprave (užívateľsky prístupný informačný systém, integrovaný a technologicky pokročilý systém predaja cestovných lístkov, atď.), tak i v cestnej premávke a pri parkovaní s osobitým zreteľom na informácie používateľov (pred a počas jazdy) a ochranu/bezpečnosť zabezpečujúce dobrú úroveň služieb a efektívnosť pre celú dopravnú sieť.
- Variant „urobiť všetko“ (*do-all*) : Celý súbor uprednostňovaných opatrení bude skombinovaný do variantu „urobiť všetko“, ktorý bude modelovaný v dopravnom modeli, pre určenie orientačnej hodnoty vybranej skupiny „strategických“ indikátorov. Ak tieto indikátory neprispievajú k dosiahnutiu stanovených cieľov, skupiny opatrení by sa mali doplniť o nové opatrenia a analýza sa bude opakovať, pokiaľ nebudú vybrané kľúčové výkonnostné ukazovatele dosiahnuté.

IV. Opatrenia pre ďalší rozvoj a implementáciu

- Ďalší vývoj opatrení

V návrhovej časti strategického dokumentu budú vypracované odporúčania pre jednotlivé priority realizácie dopravnej infraštruktúry zvažujúce každý druh použitého dopravného prostriedku, pričom budú zohľadnené výsledky návrhovej časti v horizonte 5, 10, 20 a 30 rokov (zahrnie možné finančné zdroje). Okrem toho budú identifikované činnosti, ktoré sú nevyhnutné na prípravu všetkých krokov týkajúcich sa

dokumentu (t.j. špecifické štúdie uskutočniteľnosti, EIA, stavebné povolenie, nákup pozemkov, príprava súťažných podkladov atď.) s orientačným načasovaním.

- Prevádzka, údržba a hodnotenie udržateľnosti

Strategický dokument bude obsahovať podrobné vyhodnotenie prevádzky, údržby a inštitucionálnych / finančných aspektov poskytovania verejných dopravných služieb s cieľom dosiahnuť porozumenie súčasných a očakávaných hladín prevádzkových a údržbových (O&M) nákladov na sieť a jej udržateľnosti a to z hľadiska technického i finančného.

- Opatrenia pre ďalší rozvoj opatrení a pokračovanie v projekte

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja bude obsahovať aj opatrenie na zabezpečenie aktualizácie strategického dokumentu – PUM KSK, vrátane údajovej základne. Je nanajvýš dôležité, aby sa zachovala úzka spolupráca medzi zúčastnenými stranami, ktoré sú zodpovedné za dopravnú stratégiu na regionálnej a národnej úrovni s cieľom nájsť maximálnu konzistenciu medzi projektmi a politikami.

V. Plán implementácie a monitorovania strategického dokumentu

- Implementačný plán bude vychádzať z návrhovej časti strategického dokumentu, pričom jednotlivé opatrenia ďalej špecifikuje a bude obsahovať :
  - zoznam jednotlivých činností,
  - vzťah činností k jednotlivým cieľom,
  - uvedenie zodpovednosti vo vzťahu k jednotlivým činnostiam,
  - časový rámec realizácie jednotlivých činností,
  - predpokladané náklady na jednotlivé činnosti,
  - zdroj financovania jednotlivých činností.
- Monitoring a hodnotenie plánovacieho procesu a implementácie opatrení stanoví mechanizmus monitoringu a hodnotenia, ktorý umožní identifikáciu a predvídanie ťažkostí v implementačnom procese. Ex post sa zhodnotia štádiá implementácie a celkové výsledky v rámci rozhodovacích procesov. Súčasťou budú :
  - výstupy (podniknuté kroky),
  - výsledky (vplyvy krokov).

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja navrhne vo svojej strategickej časti opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pre dosiahnutie stanovených vízií a cieľov. V priebehu spracovania predmetného dokumentu budú zvažované variantné riešenia prostredníctvom rôznych scenárov vývoja, no v závere bude definovaný jeden „maximalistický“ (do-all) variant, zahŕňajúci všetky preferované skupiny opatrení a následné posúdenie tohto variantu dopravným modelom, ktorým bude určená indikatívna hodnota jednotlivých indikátorov. V súvislosti s navrhnutým „maximalistickým“ variantom budú prognózované prepravné prúdy, ako aj možnosti ďalšieho územného rozvoja Košického samosprávneho kraja z hľadiska dopravy, vrátane definície územných požiadaviek na líniové dopravné stavby a dopravné plochy, ktoré budú navrhnuté invariantne.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

- Oznámenie o strategickom dokumente
Termín : apríl 2019
- Rozsah hodnotenia strategického dokumentu
Termín : máj 2019
- Vypracovanie a zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu
Termín : august 2019
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu, pripomienky
Termín : september 2019
- Vypracovanie odborného posudku
Termín : október 2019
- Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu
Termín : november 2019
- Predloženie strategického dokumentu na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja
Termín : december 2019

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja má vzájomné prepojenie s množstvom dokumentov nie len na národnej, ale aj na európskej úrovni, ktoré majú vplyv hlavne na dopravný sektor a koncepciu rozvoja dopravnej infraštruktúry.

PUM Košického samosprávneho kraja bude zároveň v súlade s platnými strategickými dokumentmi regionálneho rozvoja spracovanými na národnej a regionálnej úrovni, najmä s :

- Koncepciou územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
- Územným plánom veľkého územného celku Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014 a 2017
- Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
- Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022

Okrem vyššie uvedených dokumentov sú v rámci prípravy strategického dokumentu brané do úvahy i ďalšie národné a regionálne koncepcionálne dokumenty z oblasti dopravy, územného rozvoja, ochrany životného prostredia a zdravia.

- Európske dokumenty :
  - Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, KOM(2010) 2020 v konečnom znení
  - Plán prechodu na konkurencieschopné nízko-uhlíkové hospodárstvo do roku 2050, KOM(2011) 112 v konečnom znení
  - BIELA KNIHA : Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroja, KOM(2011) 144 v konečnom znení

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 661/2010/EU o hlavných smeroch Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EU) č. 913/2010 o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilite systému železníc v Spoločenstve
- Akčný plán pre podporu zavádzania inteligentných dopravných systémov (ITS), KOM(2008) 886 v konečnom znení
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EU o rámci pre zavedenie inteligentných dopravných systémov v oblasti cestnej dopravy a pre rozhranie s inými druhmi dopravy
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/76/EU, ktorou sa mení smernica 1999/62/ES o výbere poplatkov za užívanie určitých pozemných komunikácií ťažkými nákladnými vozidlami
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES zo dňa 21. mája 2008 o kvalite vonkajšieho ovzdušia a čistejšom ovzduší pre Európu
- Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy
- Multisektorové národné dokumenty :
  - Národný rozvojový plán, marec 2003
  - Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
  - Národný plán regionálneho rozvoja SR, schválený uznesením vlády SR č. 240/2001
  - Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, schválená uznesením vlády SR č. 140/2005
  - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, schválená uznesením vlády SR č. 978/2001
  - Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005-2010, schválený uznesením vlády SR č. 574/2005
  - Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
  - Národný strategický referenčný rámec 2014-2020
  - Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020
  - Štátna politika zdravia Slovenskej republiky
  - Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV. (NEHAP IV.)
  - Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike pre roky 2014-2030
- Národné dopravné dokumenty
  - Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2030
  - Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2011-2014
  - Dlhodobý program rozvoja železničných ciest
  - Konceptia rozvoja kombinovanej dopravy
  - Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
  - Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou
  - Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Regionálne dokumenty
  - Územný plán veľkého územného celku Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014 a 2017
  - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022
  - Regionálna integrovaná územná stratégia Košického samosprávneho kraja na roky 2014-2020

- Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji
- Plán dopravnej obslužnosti Košického kraja (2007)
- Inštitucionalizácia integrovaného dopravného systému verejnej osobnej dopravy Košického kraja (2008)
- Technicko-ekonomická štúdia integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
- Štúdia realizovateľnosti integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
- Návrh koncepcie regionálnej integrovanej dopravy v rámci KSK – Terminály IDS (2013)
- Inštitucionálna a organizačná analýza rozvoja systémov verejnej osobnej dopravy na regionálnej úrovni Košického samosprávneho kraja (2013)
- Dopravný model obsluhy územia verejnou dopravou Košice – U.S.Steel - Moldava n. B. (2015)
- Prepravno-tarifný systém integrovaného dopravného systému Košického samosprávneho kraja a štúdia realizovateľnosti tarifno-informačného zabezpečenia integrovaného dopravného systému (2015)
- Stratégia trvalej udržateľnosti financovania ciest II. a III. triedy v Košickom kraji (2015)
- Koncepcia prestupných terminálov bus-bus integrovanej dopravy v Košickom samosprávnom kraji (2016)

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1. Požiadavky na vstupy

Vo fáze prípravy strategického dokumentu sa bude vychádzať z aktuálne platných strategických dokumentov a východiskových údajových podkladov týkajúcich sa hlavne rozvoja dopravy a územného rozvoja, z príslušnej legislatívy, predpisov, noriem a nariadení, ako aj dostupných prieskumov, analýz a údajov, vrátane vlastných prieskumov a analýz, ktoré popíšu aktuálny stav jednotlivých dopravných sektorov a identifikujú kľúčové problémy vrátane environmentálnych, ktoré budú ďalej riešené v strategickom časti dokumentu.

Strategický dokument zároveň vyhodnotí, zanalyzuje a v potrebnej miere zohľadní príslušné dokumenty, ktoré priamo súvisia s predmetom Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja.

- Hlavné podklady :
  - Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
  - Územný plán veľkého územného celku Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014 a 2017
  - Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji
  - Plán dopravnej obslužnosti Košického kraja (2007)

- Inštitucionalizácia integrovaného dopravného systému verejnej osobnej dopravy Košického kraja (2008)
- Technicko-ekonomická štúdia integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
- Štúdia realizovateľnosti integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
- Návrh koncepcie regionálnej integrovanej dopravy v rámci KSK – Terminály IDS (2013)
- Inštitucionálna a organizačná analýza rozvoja systémov verejnej osobnej dopravy na regionálnej úrovni Košického samosprávneho kraja (2013)
- Dopravný model obsluhy územia verejnou dopravou Košice – U.S.Steel - Moldava n. B. (2015)
- Prepravný-tarifný systém integrovaného dopravného systému Košického samosprávneho kraja a štúdia realizovateľnosti tarifno-informačného zabezpečenia integrovaného dopravného systému (2015)
- Stratégia trvalej udržateľnosti financovania ciest II. a III. triedy v Košickom kraji (2015)
- Koncepcia prestupných terminálov bus-bus integrovanej dopravy v Košickom samosprávnom kraji (2016)
- Príslušné národné, resp. európske stratégie a pod.
- Národná stratégia dopravy
- Odkazy na širšie vzťahy a súvisiacu územnoplánovacia dokumentáciu
  - Medzinárodná úroveň – kontext cezhraničného regiónu
  - Národná úroveň (Koncepcia územného rozvoja Slovenska)
  - Regionálna úroveň (Územný plán veľkého územného celku Prešovský kraj a Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj)

Základným východiskovým dokumentom pre vypracovanie Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja je platný Územný plán veľkého územného celku Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014 a 2017. V strategickom dokumente bude v zmysle ÚPN VÚC Košický kraj a na základnej stratégii opisu urbanistických okrskov definované územie z hľadiska potrieb dopravnej obsluhy na tvorbu dopravno-urbanistických okrskov.

➤ **Vymedzenie riešeného územia**

Riešené územie je z hľadiska územného členenia Slovenskej republiky vymedzené administratívno-správnymi hranicami Košického samosprávneho kraja, ktorý je rozčlenený na 11 okresov (z toho 4 okresy sú na území mesta Košice) a zahŕňa 440 obcí, z toho 18 miest a 422 obcí. Na juhu je riešené územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Maďarskou republikou (Boršodsko-abovsko-zemplínska župa), na východe štátnou hranicou Slovenskej republiky a Ukrajiny, na severe hranicou Prešovského samosprávneho kraja (okres Poprad, Levoča, Prešov, Vranov nad Topľou, Humenné a Snina) a na západe hranicou Banskobystrického samosprávneho kraja (okres Revúca a Brezno).

Vzhľadom na špecifickosť problematiky Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja, ako aj z hľadiska širších vzťahov, sa odporúča riešiť územie Košického samosprávneho kraja s presahom do iných okolitých území, kľúčových z hľadiska regionálnych a nadregionálnych dopravných vzťahov najmä s Prešovským samosprávnym krajom a Banskobystrickým samosprávnym krajom. Vymedzenie záujmového a riešeného územia je možné na základe záverov analytickej časti upraviť (napr. na základe analýzy prepravných prúdov, rozšírením o okolité okresné mestá či obce, či regióny mimo predpokladaného územia, ak sa z dostupných štatistických dát alebo vykonaných prieskumov ukáže, že ide o významné zdroje dochádzky).

Obrázok : Košický samosprávny kraj (okresy)

Obrázok : Územné členenie Slovenskej republiky (samosprávne kraje)

Vo fáze implementácie strategického dokumentu budú konkrétne stanovené opatrenia dopravnej infraštruktúry realizované na základe podrobnejších projektov, v ktorých budú stanovené a vyčíslené konkrétne požiadavky na vstupy a ich hodnotenie bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) na úrovni jednotlivých projektov. Najväčšie požiadavky na vstupy budú spojené s výstavbou diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I., II. a III. triedy, menej s modernizáciou železničnej infraštruktúry.

➤ **Pôda**

Výstavba nových dopravných stavieb, najmä na nových trasách, je spojená s trvalým záberom pôdy (poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, ostatné plochy). Vopred nie je možné vylúčiť ani záber pôdy v chránených územiach a lokalitách Natura 2000, záber biotopov národného a európskeho významu, ako aj záber biotopov zvlášť chránených druhov sa nepredpokladá, no vzhľadom na stupeň spravovaného

strategického dokumentu ho nie je možné vopred úplne vylúčiť. Počas výstavby nových, resp. pri rekonštrukcii stávajúcich dopravných stavieb, môže dôjsť k dočasnému záberu PP.

➤ **Voda**

Počas realizácie jednotlivých projektov dopravnej infraštruktúry môžu byť kladené nároky na spotrebu vody pre technologické využitie. V dobe prevádzky vznikajú nároky pri údržbe a prevádzke stavieb dopravnej infraštruktúry.

➤ **Suroviny**

Pri výstavbe líniových dopravných stavieb (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I., II. a III. triedy, vrátane modernizácie železničnej trate), sú najväčšie nároky kladené na spotrebu zeminy, kameniva, štrkopiesku, asfaltu, cementu, železa a podobne. Pri prevádzke dopravných stavieb a ich údržbe vznikajú nároky na posypové materiály a materiály používané na ich opravu.

➤ **Energie**

Najväčšie nároky na energiu vznikajú pri výstavbe jednotlivých dopravných stavieb, najmä na prevádzku techniky a strojov. Pri prevádzke dopravnej infraštruktúry vznikajú trvale nároky na energiu pri prevádzke osvetlenia, svetelných signalizačných zariadení, zabezpečovacích zariadení, pri prevádzke dopravných vozidiel (PHM, elektrická energia), vykurovaní objektov a podobne. Realizáciou navrhovaných opatrení môže dôjsť k preskupeniu jednotlivých druhov energií, napr. navýšením potreby elektrickej energie na úkor zníženia spotreby nafty a benzínu (zmena organizácie VOD, presun dopravy z ciest na železnice, nové technológie) a podobne.

➤ **Doprava a nároky na pracovné sily**

Pri realizácii opatrení navrhnutých v strategickom dokumente sa predpokladajú zvýšené nároky na dopravu, najmä na prepravu surovín, materiálov, odpadov i pracovníkov.

2. Údaje o výstupoch

V súčasnosti nie je možné definovať jednotlivé konkrétne výstupy, keďže konkrétne projektové aktivity budú stanovené v návrhovej časti strategického dokumentu a realizované budú v priebehu implementácie Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja. Výstupom realizačnej časti PUM KSK bude súbor aktivít, či už hmotného alebo nehmotného charakteru, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení zameraných na dostupnosť či prepojenie územia i subsystémov a podobne. Tieto aktivity prispievajú nielen k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov, ku skvalitneniu dopravnej infraštruktúry a tým aj zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj zlepšeniu kvality života obyvateľov, k ochrane a tvorbe životného prostredia a tiež i k zmierňovaniu dopadov klimatickej zmeny.

V návrhovej časti strategického dokumentu budú na základe výsledku z vykonaných analýz stanovené multimodálne výhľadové ciele, ktoré budú riešiť potenciál, rozvíjať silné stránky alebo prekonávať slabé stránky, či hrozby systému identifikované v SWOT. Tieto špecifické ciele budú zamerané pre dostupnosť, resp. prepojenie územia a subsystémov a pod. Každý zo zoznamu cieľov bude spĺňať princípy SMART, teda musí byť špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, relevantný a termínovaný. Pre každý konkrétny cieľ bude definovaný konkrétny kvantifikovateľný indikátor a jeho cieľová hodnota tak, aby bolo možné sledovať vývoj a úroveň dosiahnutia požadovaných cieľov v Pláne udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja. Tieto ukazovatele budú ľahko merateľné s prihliadnutím na možnosti, ktoré ponúka dopravný model.

Na základe výstupov z analytickej časti bude navrhnutá celková vízia mobility pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov v kapitolách :

- trendy dopravných charakteristík územia,
- reálne možnosti ďalšieho rozvoja dopravnej politiky,
- zásady dopravnej regulácie územného rozvoja,
- priority v rozvoji dopravných subsystémov.

Opatrenia budú definovať princípy navrhovaného riešenia konkrétnych dopravných subsystémov podľa rôznych variantov. V rámci PUM KSK bude vypracovaný návrh zásad riešenia jednotlivých dopravných subsystémov v súlade s celkovou víziou mobility a :

- závermi analytickej časti súčasného stavu a prijatými návrhmi variantov rozvoja Košického kraja a jeho sídelných aglomerácií,
- sociálno-ekonomickým a demografickým vývojom (nízky, stredný a vysoký variant vývoja),
- rozvojom dopravnej sústavy kraja pre návrhové časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov,
- rozvojom jednotlivých druhov a subsystémov dopravného procesu,
- určením miery zaostávania stavu dopravnej infraštruktúry za reálnymi potrebami (porovnanie so stavom v roku 2010).

Navrhované opatrenia budú slúžiť na dosiahnutie vytýčených cieľov pre všetky druhy dopravy a budú sa týkať oblastí :

- organizácie dopravy,
- prevádzky dopravy,
- infraštruktúry dopravy.

Konečným výsledkom bude zoznam opatrení (projektov), ktoré významne podporia ciele účinným a efektívnym spôsobom.

Jednotlivé projekty, ktoré budú realizované pri naplňovaní stratégie, budú mať výstupy vo vzťahu k životnému prostrediu, najmä emisie, odpadové vody, odpady, hluk a vibrácie, významné terénne zásahy do krajiny. Tieto výstupy budú konkrétne vyčíslené a vyhodnotené pri posúdení vplyvov jednotlivých projektov na životné prostredie (EIA). Vo všeobecnej rovine sú tieto vplyvy charakterizované v kap. 3 tohto oznámenia a budú podrobnejšie posúdené na strategickej úrovni v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vzhľadom na to, že Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja je zameraný na zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry, v súvislosti s jej implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie, napr. zvýšenie rýchlosti a plynulosti dopravy, zníženie dopravnej nehodovosti, zníženie negatívneho vplyvu dopravy na okolité prostredie, najmä obyvateľstvo bývajúce a pracujúce v blízkosti dopravných ťahov a podobne. Väčšina navrhovaných aktivít a opatrení bude konkrétne zameraná na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Prípadné negatívne vplyvy, ktoré sú spojené s realizáciou a prevádzkou dopravných stavieb, ako je zásah do krajiny, záber pôdy, zásah do biodiverzity a podobne, bude možné eliminovať, resp. dosiahnuť čiastkové zlepšenia v dopade na krajinu, živočíšstvo i človeka, vhodným plánovaním a realizáciou relevantných technických opatrení.

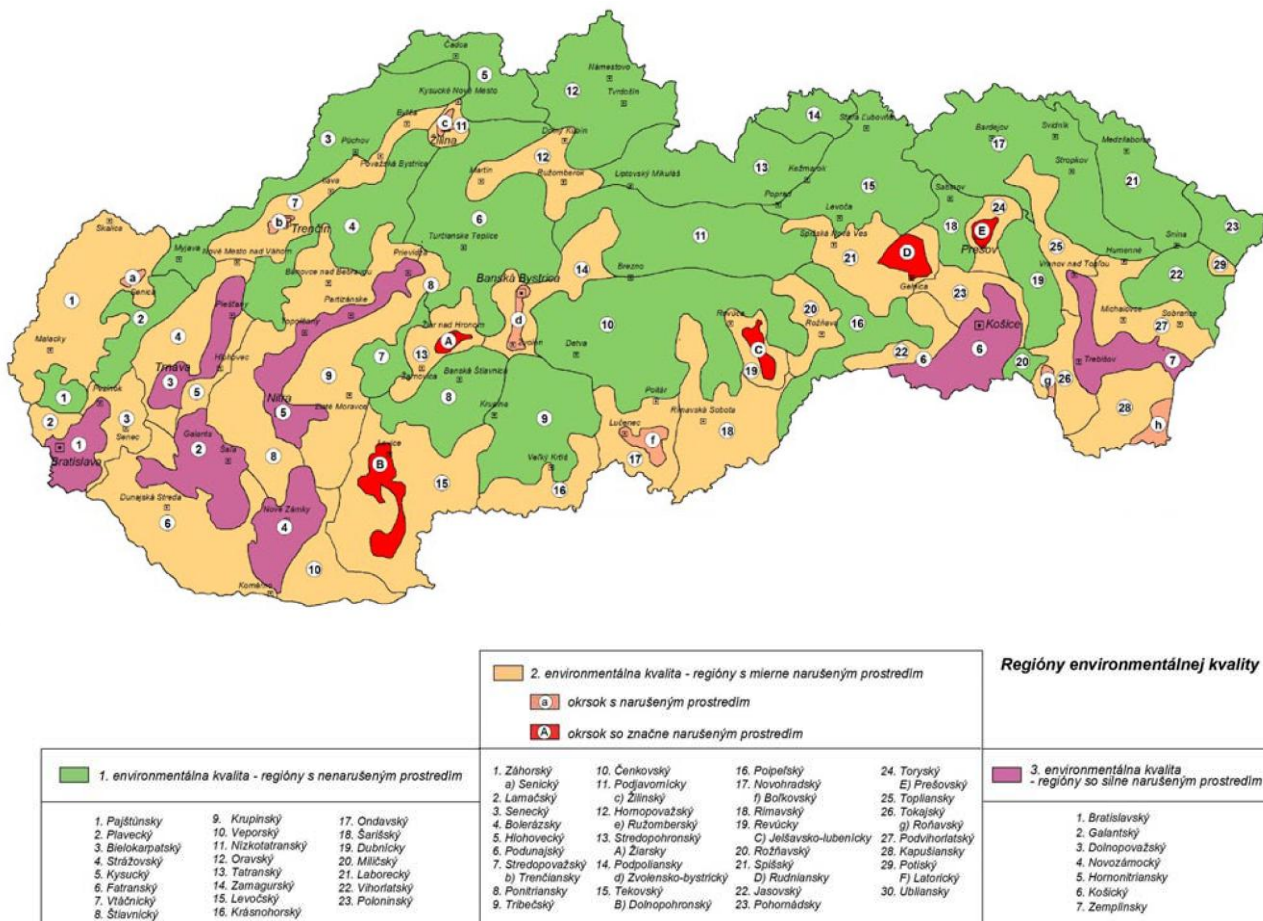
Nakoľko strategický dokument – PUM KSK má ukončenú analytickú časť a a v súčasnosti sa spracováva návrhová časť, ktorá bude obsahovať konkrétne riešenia a opatrenia, nie je možné nateraz tieto vplyvy bližšie špecifikovať a vyhodnocovať. Podrobnejšiemu hodnoteniu Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, sa bude zaoberať Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V predmetnom Oznámení o strategickom dokumente sú stručne charakterizované hlavné, k rozvoju dopravy relevantné aspekty životného prostredia a verejného zdravia, ako aj typické vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie spojené s realizáciou dopravnej infraštruktúry.

CHARAKTERISTIKA HLAVNÝCH ASPEKTOV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A VEREJNÉHO ZDRAVIA

V zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2015, SAŽP) je prevažná časť riešeného územia zaradená do regiónu 2. environmentálnej kvality s mierne narušeným prostredím (20 – Rožňavský, 21 – Spišský s okrskom „D“ – Rudniansky so značne narušeným prostredím, 22 – Jasovský, 23 – Pohornádsky, 25 – Topliansky, 26 – Tokajský s okrskom „g“ – Roňavský s narušeným prostredím, 27 – Podvihorlatský, 28 – Kapušiansky s okrskom „h“ s narušeným prostredím) a menšia časť kraja je zaradená do regiónu 3. environmentálnej kvality so silne narušeným prostredím (6 – Košický, 7 – Zemplínsky). Pomerne mála časť riešeného územia je zaradená do regiónu 1. environmentálnej kvality s nenarušeným prostredím (16 – Krásnohorský, 19 – Dubnický, 20 – Miličský, 22 – Vihorlatský).

Mapa : Regióny environmentálnej kvality

Zdroj : SAŽP 2015

• OVZDUŠIE

Najviac zaťažou zložkou životného prostredia v dôsledku dopravy je ovzdušie. Hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia v doprave sú spaľovacie motory (vznetové aj zážihové), spaľovacie turbíny pre pohon dopravných prostriedkov (cestných koľajových vozidiel, lodí a pod.), ale aj stavebných a poľnohospodárskych strojov. Druh a množstvo emisií závisí od použitého paliva, technického riešenia spaľovacieho zariadenia a od riadenia spaľovacieho procesu.

➤ Emisná situácia

Emisie z dopravy predstavujú významný podiel z národnej emisnej bilancie, predovšetkým v prípade oxidov dusíku, suspendovaných častíc a na ne viazaných polycyklických aromatických uhľovodíkov. Postupnou modernizáciou vozového parku dochádza k znižovaniu množstva výfukových emisií z automobilových motorov. Okrem výfukových plynov sa však na celkových emisiách z dopravy významne podieľa aj resuspenzia prachov z vozovky a otery brzdového obloženia, pneumatík a povrchu komunikácie, na čo nemá modernizácia vozidiel prakticky žiadny vplyv. Dlhodobo dochádza k nárastu intenzity individuálnej automobilovej dopravy, čo smeruje k postupnému nárastu emisií. Tieto protichodné faktory v súhrne spôsobujú, že trend celkových dopravných emisií je možné charakterizovať v dlhodobom horizonte ako stagnujúci. Významné odchýlky od tohto celkového trendu nastávajú na lokálnej úrovni, predovšetkým v dôsledku infraštruktúrnych opatrení s dopadom na miestnu intenzitu cestnej dopravy.

Vývoj produkcie emisií v cestnej doprave je v posledných rokoch ovplyvňovaný viacerými zásadnými faktormi. Negatívny vplyv rýchleho rastu environmentálne nepriaznivej cestnej dopravy, predovšetkým najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, jej zvyšujúcimi sa výkonmi a spotrebou pohonných látok, ktorý tlmí uplatňovanie generácie nových, environmentálne a energeticky vhodnejších vozidiel.

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy (cestnej a ostatnej) v rokoch 1990-1999

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
TZL	4,103	3,358	2,943	2,674	2,798	2,945	2,891	2,823	2,956	2,710
SO₂	2,968	2,402	2,135	1,978	2,101	2,254	2,293	2,326	2,498	1,088
NO_x	61,479	50,718	45,652	43,586	44,843	46,585	45,618	44,841	45,889	42,718
CO	164,003	151,872	151,295	161,360	165,921	163,931	153,841	153,841	153,968	144,215

Zdroj: ŠÚ SR

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy v rokoch 2000, 2005, 2010-2016

		2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
TZL	CD	1,814	2,793	2,683	2,203	2,510	2,398	2,431	2,158	1,897
	OD	0,175	0,179	0,225	0,219	0,177	0,199	0,208	0,223	0,206
	Spolu	1,989	2,972	2,908	2,422	2,687	2,597	2,639	2,381	2,103
SO₂	CD	0,693	0,193	0,029	0,027	0,028	0,027	0,028	0,029	0,028
	OD	0,041	0,014	0,223	0,209	0,073	0,110	0,127	0,188	0,163
	Spolu	0,734	0,207	0,252	0,236	0,101	0,137	0,155	0,217	0,191
NO_x	CD	33,934	47,357	41,574	32,813	34,361	32,445	32,945	26,977	22,703
	OD	7,818	8,340	7,058	7,118	4,649	5,074	4,729	4,983	4,864
	Spolu	41,752	55,697	48,632	39,931	39,010	37,519	37,674	31,960	27,567
CO	CD	170,393	173,799	89,828	58,752	56,572	50,369	43,552	39,163	35,245
	OD	16,544	20,427	18,923	19,354	19,485	19,847	20,853	19,501	18,081
	Spolu	186,937	194,226	108,751	78,106	76,057	70,216	64,405	58,664	53,326

Zdroj: ŠÚ SR

V rámci Slovenskej republiky emisie základných znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL, SO₂, NO_x a CO) z hľadiska dlhodobého horizontu (1990-2016) zaznamenali pokles, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000

spomalila. Prechodne v rokoch 2001 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2010 bol udržaný klesajúci trend. V roku 2016 oproti roku 2015 došlo k poklesu emisií vo všetkých základných znečisťujúcich látkach.

➤ **Imisná situácia**

Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia je v mestách a sídlach cestná doprava (abrázia – oter pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest – znečistené automobily, posypový materiál, prach, špina na krajnici ciest a výfukové emisie), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odľučovanej techniky a prípadne aj niektoré poľnohospodárske práce (suchá orba, žatva alebo repná kampaň). Na tieto zdroje by sa mali orientovať lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM₁₀, medzi ktoré je možné zaradiť zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie ulíc a chodníkov miest a obcí, protierózne opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov a podobne).

V riešenom území, potenciálne dotknutého realizáciou posudzovaného strategického dokumentu, má rozhodujúci vplyv na celkovú kvalitu ovzdušia vo väčších urbanizovaných sídlach s vysokou hustotou zaľudnenia a hustou dopravnou sieťou automobilová doprava, menej významný vplyv má priemyselná činnosť a individuálne vykurovanie domácností.

➤ **Prízemný ozón**

Prízemný ozón je ľudskému zdraviu nebezpečný. Spôsobuje dráždenie a choroby dýchacích ciest, zvyšuje riziko astmatických záchvatov, podráždenie očí a bolesti hlavy. Až 95 % ozónu vdýchnutého do pľúc zostáva v organizme. Spôsobuje oslabenie organizmu a zvyšuje náchylnosť na infekcie dýchacích ciest. Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu účinkom ozónu. K najcitlivejším skupinám populácie na ozón patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo-cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

Zvýšený vznik prízemného ozónu pozorujeme najmä počas horúcich letných dní v lokalitách s vysokou koncentráciou výfukových plynov spaľovacích motorov, kde dochádza k nárastu obsahu oxidov dusíka a plyných uhľovodíkov vo vzduchu. V posledných rokoch sú všetky novo vyrábané osobné automobily vybavené katalyzátormi, ktoré premieňajú oxidy dusíka na inertný plyný dusík a toxický oxid uhoľnatý na relatívne neškodný CO₂. Zavedením týchto opatrení sa podarilo znížiť koncentráciu prízemného ozónu vo veľkých priemyselných centrách o niekoľko desiatok percent.

Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón sú stanovené vo Vyhláške MŽPaRR SR č. 310/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia, ktoré sú v súlade s legislatívou EÚ. V prípade prekročenia niektorých prahových hodnôt musí byť verejnosť upozornená, resp. varovaná.

Tab. : Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón

Cieľové, resp. prahové hodnoty	Koncentrácia O ₃ (µg.m ⁻³)	Priemer za časový interval
Cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí	120*	8 h
Celková hodnota na ochranu vegetácie AOT40**	18.000 (µg.m ⁻³ .h)	1. máj – 31. júl
Informačný prah pre upozornenie verejnosti	180	1 h
Výstražný prah pre varovanie verejnosti	240	1 h

Zdroj : SHMÚ

* maximálny denný 8-hod. priemer 120 µg.m⁻³ sa nesmie prekročiť viac ako 25 dní za kalendárny rok, v priemere za tri roky

** AOT40 vyjadrené v $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}\cdot\text{h}$ znamená súčet všetkých rozdielov medzi hodinovými koncentraciami prízemného ozónu väčšími ako $80 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (= 40 ppb) a $80 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ v čase medzi 8,00 hod a 20,00 hod. stredoeurópskeho času od 1. mája do 31. júla a to v priemere za 5 rokov

Monitorovanie prízemného atmosférického ozónu v Aglomerácii Košice je realizované v jednej monitorovacej stanici : Košice – Ďumbierska, kde bolo podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) v rokoch 2015 až 2017 zaevidovaných v priemere 14 dní (rok 2015 – 24 dní, rok 2016 – 8 dní, rok 2017 – 10 dní), počas ktorých bola prekročená cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí (8h koncentrácia prízemného ozónu $120 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Monitorovanie prízemného atmosférického ozónu v zóne Košický kraj je realizované tiež v jednej monitorovacej stanici : Kojšova hoľa, kde bolo podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) v rokoch 2015 až 2017 zaevidovaných v priemere 22 dní (rok 2015 – *2 dni, rok 2016 – 20 dní, rok 2017 – 23 dní), počas ktorých bola prekročená cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí (8h koncentrácia prízemného ozónu $120 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Cieľová hodnota povoleného počtu prekročení je 25 dní v priemere za 3 roky.

Tab. : Priemerné ročné koncentrácie prízemného ozónu [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$] v Aglomerácii Košice a v zóne Košický kraj v rokoch 2007-2017

Stanica	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aglomerácia Košice											
Košice, Ďumbierska	57	56	81	63	73	62	61	55	57	55	55
Zóna Košický kraj											
Kojšovská hoľa	79	76	85	^a 90	87	83	78	^a 75	^b 61	^a 81	80
Priemer (SR)	62	61	62	59	61	63	63	53	58	52	57

Zdroj : SHMÚ

 viac ako 90 %, ^a 75 – 90 %, ^b 50 – 75 % ^c menej ako 50 % platných meraní

Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku v znečistených mestských a priemyselných územiach sa v roku 2017 pohybovali v intervale 37 – 98 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Na ostatnom území boli hodnoty od 51 do 80 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, ktoré závisia hlavne od nadmorskej výšky. Priemerné ročné koncentrácie v roku 2017 boli nižšie ako v rekordnom roku 2003 (65 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$).

➤ Kvalita ovzdušia

SHMÚ na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v rokoch 2015 – 2017 podľa § 8 ods. 3 zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov navrhuje aktualizáciu vymedzenia oblastí riadenia kvality ovzdušia SR na rok 2018. Znečisťujúca látka bude vyňatá z oblasti riadenia kvality ovzdušia až potom, keď bude 3 roky pod limitnou hodnotou pri hodnotení nasledujúci rok.

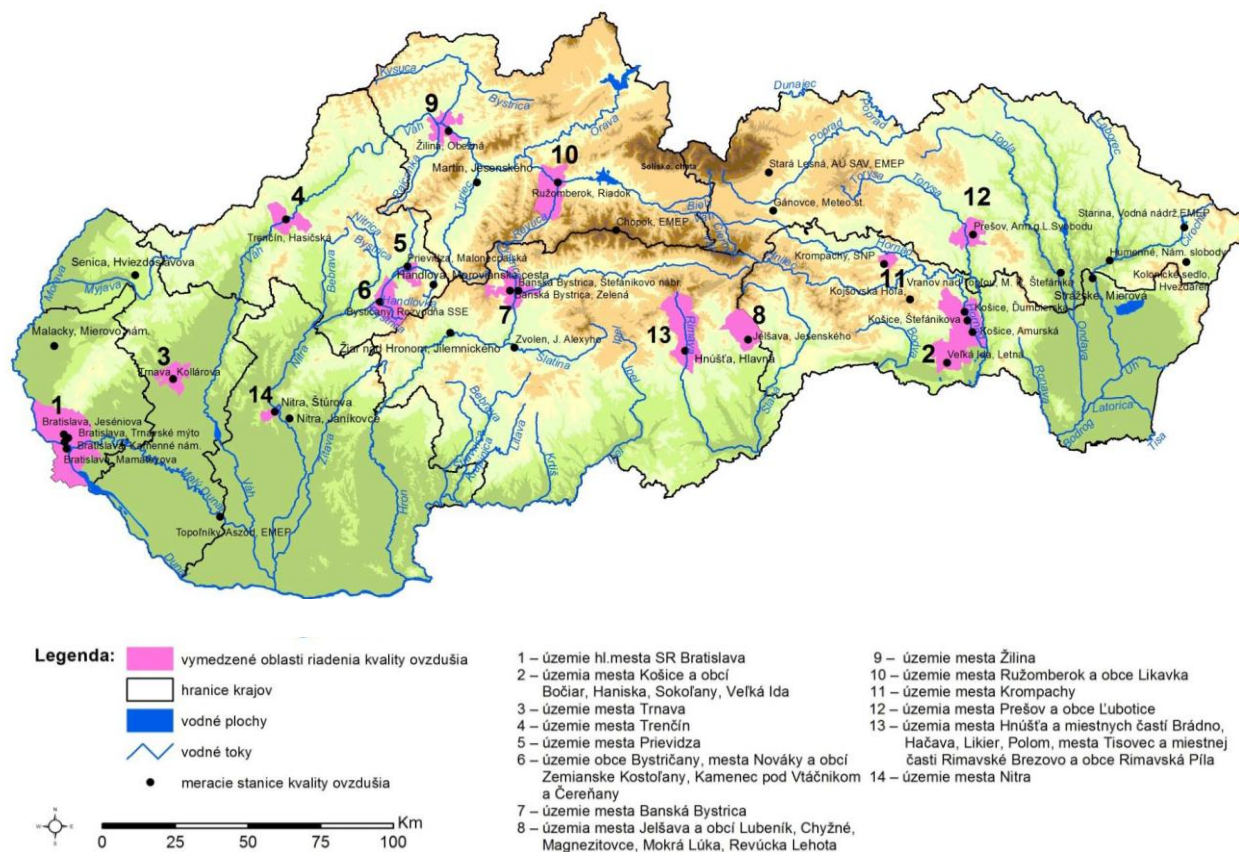
V aglomerácii Košice a zóne Košický kraj boli pre rok 2018, tak ako aj pre rok 2017, vymedzené 2 oblasti riadenia kvality ovzdušia :

- územie mesta Košice a obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany, Veľká Ida – určené pre znečisťujúcu látku PM₁₀ a BaP – benzo(a)pyrén
- územie mesta Krompachy – určené pre znečisťujúcu látku PM₁₀ a BaP – benzo(a)pyrén

V sledovanom území Košického kraja prekračoval 24-hodinovú limitnú hodnotu koncentrácie prachových častíc PM₁₀, na základe čoho bola v rámci Aglomerácii Košice na území mesta Košice a obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany a Veľká Ida a v rámci Zóny Košický kraj na území mesta Krompachy vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ a PaB. Zvýšené koncentrácie prachových častíc (PM₁₀) majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, ako je podráždenie horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždenie očných spojiviek. V predchádzajúcom období bolo potrebné obmedziť vetranie v čase inverzie

(hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľuďom. Špeciálnym druhom kontaminácie ovzdušia je zaťaženie prostredia pachom. Za imisný limit sa považuje koncentrácia, ktorá neobťažuje obyvateľstvo, čo je do určitej miery subjektívne kritérium.

Obrázok : Vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia v SR pre rok 2018

Zdroj : SHMÚ, Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2017

V Košickom samosprávnom kraji sú v súčasnosti v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO) v aglomerácii Košice umiestnené 3 monitorovacie stanice : Košice – Amurská (mestská), Košice – Štefánikova (mestská) a Košice – Ďumbierska (predmestská). Z hľadiska dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia je monitorovacia stanica Košice – Amurská a Košice Ďumbierska koncipovaná požadová a monitorovacia stanica Košice – Štefánikova ako dopravná (monitoruje hodnoty NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, C₆H₆). V rámci zóny Košický kraj sú umiestnené 4 monitorovacie stanice : Kojšovská hoľa (vidiecka, regionálna), Veľká Ida – Letná (predmestská), Strážske – Mierová ((mestská) a Krompachy – SNP (mestská). Z hľadiska dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia je monitorovacia stanica Krompachy – SNP koncipovaná ako dopravná (monitoruje hodnoty NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, C₆H₆), monitorovacia stanica Kojšovská hoľa a Strážske – Mierová koncipovaná ako požadová a monitorovacia stanica Veľká Ida – Letná je koncipovaná ako priemyselná.

V predchádzajúcom období boli v ovzduší mesta Košice, vrátane jeho okolia a mesta Veľká Ida zaznamenané zvýšené koncentrácie prachových častíc PM₁₀, ktoré predstavujú najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku, ale aj vo väčšine európskych krajín. Okrem nepriaznivých poveternostných podmienok, prispieva ku znečisteniu ovzdušia lokálne vykurovanie budov, vrátane rodinných domov tuhými palivami. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú mestské kotolne, hutnícky, chemický, drevospracujúci a ostatný spracovateľský priemysel, automobilová doprava a sekundárna prašnosť.

V rámci riešeného územia Košického samosprávneho kraja bol podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) nameraný najvyšší počet smogových dní v roku 2014 vo Veľkej Ide pri Košiciach (97 smogových dní). Maximálna norma povoľuje 35 smogových dní ročne (limitná hodnota $50 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). V roku 2015 až 2017 sa počet smogových dní postupne znižoval. Zvýšené koncentrácie prachových častíc (PM_{10}) majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, ako je podráždenie horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždenie očných spojiviek. V predchádzajúcom období bolo potrebné obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľuďom. Špeciálnym druhom kontaminácie ovzdušia je zaťaženie prostredia pachom. Za imisný limit sa považuje koncentrácia, ktorá neobťažuje obyvateľstvo, čo je do určitej miery subjektívne kritérium.

Tab.: Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia v aglomerácii Košice a zóne Košický kraj za rok 2017

Znečisťujúca látka	Ochrana zdravia									VP ²⁾	
	SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM ₂₅	CO	Ben-zén	SO ₂	NO ₂
	1 hod	24 hod	1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok	8 hod ¹⁾	1 rok	3 hod po	3 hod po
Limitná hodnota [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$]	350	125	200	40	50	40	25	10000	5	500	400
Aglomerácia Košice											
Košice, Štefánikova	0	0	0	31	55	33	23	2148	1,6	0	0
Košice, Amurská					36	28	19				
Zóna Košický kraj											
Kojšovská hola			0	3							0
Veľká Ida, Letná					62	36	25	2470			
Strážske, Mierová					30	27	22				
Kropachy, SNP	0	0	0	18	38	27	21	2033	2,6	0	0

Zdroj : SHMÚ

¹⁾ maximálna osemhodinová koncentrácia

²⁾ limitné hodnoty pre výstražné prahy

³⁾ stanice indikujú regionálnu požadovanú úroveň

Znečisťujúce látky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené hrubým písmom

Označenie vyťaženosť : ≥ 85 platných meraní

Na základe "Hodnotenia kvality ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2017" boli v Aglomerácii Košice priemerné ročné koncentrácie na ochranu zdravia ľudí pre PM_{10} na staniciach Košice – Štefánikova a Košice – Amurská pod limitnými hodnotami. Denná limitná hodnota na ochranu zdravia ľudí pre koncentrácie PM_{10} bola prekročená na obidvoch staniciach. Ostatné ZL neprekročili limitné hodnoty. V zóne Košický kraj bola prekročená denná limitná hodnota na ochranu zdravia ľudí pre PM_{10} na stanici Veľká Ida – Letná, počet prekročení bol 62 a na stanici Kropachy – SNP, počet prekročení bol 38 krát. Ostatné ZL neprekročili limitné hodnoty. Priemerná hodnota ročnej koncentrácie pre BaP na stanici Veľká Ida – Letná prekročila cieľovú hodnotu na ochranu zdravia ľudí a vegetácie ($1 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$), čo bolo na AMS vo Veľkej Ide spôsobené priemyselnou činnosťou (najmä výroba koksu) a čiastočne aj vykurovaním domácností pevným palivom a vplyvom cestnej dopravy, najmä dieslovým motorom.

Hlavné referenčné ciele ochrany ovzdušia relevantné pre PUM Košického samosprávneho kraja :

- udržať kvalitu ovzdušia v miestach, kde sú plnené imisné limity, resp. cieľové hodnoty a v ostatných prípadoch zlepšiť kvalitu ovzdušia,

- v dlhodobom horizonte dosiahnuť úroveň znečistenia ovzdušia, ktorá poskytuje účinnú ochranu zdravia ľudí a životného prostredia,
- dosiahnuť do roku 2020 národného cieľa zníženie expozície obyvateľstva Slovenskej republiky rozptýleným časticiam PM_{2,5} (tam, kde je možné).

- **HLUKOVÁ ZÁŤAŽ A VIBRÁCIE**

- **Hluková záťaž**

Podľa výsledkov hlukového mapovania je základným zdrojom hluku presahujúcim hygienické limity v Slovenskej republike cestná doprava (z 95 %). Hluk z cestnej dopravy postihuje takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislý najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristiky trasy cesty. K hlavným zdrojom hluku patria predovšetkým pohonné jednotky a to najmä pri nízkych rýchlostiach vozidiel, pri vyšších rýchlostiach potom prevláda hluk z valenia pneumatík po povrchu vozovky. Zdrojom hluku je aj prúdenie vzduchu okolo vozidla, či prúdenie vzduchu cez chladiaci a ventilačný systém vozidla. V porovnaní s cestnou dopravou sa železničná doprava na hlukovej záťaži podieľa v oveľa menšej miere. Je preukázané, že každý hluk po určitej dobe vyvoláva poruchy vyššej nervovej sústavy, ktoré vedú k poškodeniu nielen sluchových, ale i ďalších telesných orgánov a znižuje odolnosť organizmu voči vonkajším negatívnym vplyvom, čo podnecuje vývoj ďalších chorôb (poruchy metabolizmu, spánku, srdcovo-cievneho systému, psychickej výkonnosti a duševnej pohody). Najtesnejší vzťah medzi dlhodobou expozíciou hluku a zdravotným stavom bol preukázaný pre kardiovaskulárne choroby.

- **Vibrácie**

Ďalším javom, negatívne pôsobiacim na zdravie človeka, sú vibrácie, ktorých hlavným zdrojom je cestná a železničná doprava. Ich výskyt závisí na konštrukcii vozidiel, ich nápravových tlakoch, rýchlosti a zrýchlenia, na kvalite krytu vozovky, na konštrukcii a podloží vozovky a v prípade koľajovej dopravy styku koľaje s podložím. Pociťované sú predovšetkým v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže. Dlhodobé pôsobenie však môže vyvolať trvalé poškodenie zdravia vrátane patologických zmien centrálného nervového systému. Okrem negatívneho vplyvu na ľudské zdravie predstavujú dopravou pôsobené vibrácie tiež riziko z hľadiska vplyvov na budovy (hmotný majetok), rovnako najmä v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže.

- **Predpokladané vplyvy na hlukovú záťaž a vibrácie**

Realizáciou strategického dokumentu by malo dôjsť k celkovému zníženiu hlukovej záťaže obyvateľov i k zníženiu vibráciám, vďaka konkrétnym navrhnutým opatreniam súvisiacich s optimálnym návrhom nového spôsobu, techniky riadenia a organizácie dopravy, vrátane vedenia nových trás komunikácií a ich usporiadania, spôsobu a techniky riadenia organizácie dopravy a taktiež k modernizácii železničnej infraštruktúry. V súčasnosti je legislatívne hluk, infrazvuk a vibrácie vyskytujúce sa trvalo alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení upravený Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

- **VPLYVY NA PODZEMNÉ A POVRCHOVÉ VODY**

Z hľadiska znečistenia podzemných a povrchových vôd predstavujú cestné komunikácie potenciálny zdroj plošného (difúzneho) znečistenia. Riziko zhoršenia kvality vôd je späté prevažne s odtokom zrážkových vôd, minimálne v súvislosti so znečistením ovzdušia. Menej časté, ale o to závažnejšie, môžu byť pre kvalitu

podzemných a povrchových vôd havarijné úniky ropných produktov alebo iných škodlivých a nebezpečných látok v dôsledku dopravných nehôd, resp. pri ich preprave a manipulácii s nimi.

V priebehu realizácie dopravných stavieb a zariadení v blízkosti vodných plôch a tokov, môžu byť povrchové vody znečistené splachom zeminy. Počas samotnej prevádzky sa difúzne znečistenie objavuje pozdĺž cestných vozoviek, na väčších odstavňových a parkovacích plochách, odpočívadlách a čerpacích staniciach pohonných hmôt. V rámci modernizácie a rekonštrukcie cestnej siete sa pre minimalizáciu difúzneho znečistenia realizujú dažďové stoky, retenčné a sedimentačné nádrže s nornými stenami pre zachytenie plávajúcich, najmä ropných látok.

Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja musí byť v súlade so zákonom NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), a so Smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Rámcová smernica o vode).

- **VPLYVY NA PÔDU A HORNINOVÉ PROSTREDIE**

- **Pôda**

Negatívne dopady dopravy na poľnohospodársku pôdu sa prejavujú najmä trvalými a dočasnými zábermi poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v dôsledku výstavby komunikácií a celej dopravnej siete. V miestach dočasného záberu poľnohospodárskej pôdy (prístupové cesty, manipulačné plochy, stavebné dvory, depónie humusu a pod.) dochádza vplyvom ťažkej techniky nie len k degradácii a zhutneniu pôdy, ale môže dôjsť aj k znečisteniu pôdy. Na plochách dočasného záberu je potrebné po ukončení stavby vykonať rekultiváciu a uvedenie pôdy, resp. pozemku do pôvodného alebo iného vhodného stavu.

Splašky z pozemných komunikácií môžu kontaminovať okolitú pôdu. Rizikom je i kontaminácia pôdy v prípade havárií pri prevoze chemických látok, únikov pri manipulácii s pohonnými hmotami a pod.

Znečistenie pôdy, predovšetkým ťažkými kovmi, sa koncentruje do zóny pozdĺž krajnice vo vzdialenosti max. 15 m. Za touto hranicou koncentrácie škodlivín i pri veľmi zaťažených komunikáciách klesajú pod limitné hodnoty. V súvislosti s postupným zlepšovaním emisných parametrov u obnovovaného vozového parku je možné očakávať čiastočné zlepšenie situácie v budúcnosti.

- **Horninové prostredie**

Nakoľko v súčasnosti nie sú známe konkrétne navrhované opatrenia, nie je možné vylúčiť ani priamy vplyv na horninové prostredie v prípade výstavby novej cestnej a železničnej infraštruktúry, najmä pri realizácii tunelov, násypov a zárezov, kedy môže dôjsť k narušeniu stability svahov, aktivácii zosuvov, vzniku erózie, urýchleniu zvetrávania alebo kontaminácii horninového prostredia.

Všetky prípadné zásahy do horninového prostredia sa budú vykonávať na základe výsledkov podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu, ktorý bude realizovaný v súlade so zákonom NR SR č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov. Nepriamym vplyvom je ťažba surovín pre stavbu a s tým súvisiace otváranie zemníkov a zvýšená ťažba v existujúcich lomoch a tiež ukladanie prebytočného materiálu zo zemných prác. Reliéf bude ovplyvnený vlastnou výstavbou infraštruktúry aj pri ťažbe a dočasnom ukladaní potrebných surovín. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a reliéf budú významné a bude ich potrebné eliminovať účinnými technickými a preventívnymi opatreniami na projektovej úrovni.

- **VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY**

V súčasnom období je z hľadiska cestnej dopravy významnou úlohou stabilizovať rast emisií skleníkových plynov a následne zabezpečiť ich zníženie v zmysle prijatých národných a medzinárodných dokumentov, keďže podiel emisií z dopravy sa neustále zvyšuje. Podľa údajov zo Správy o priebežnom stave plnenia prijatých medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v oblasti politiky zmeny klímy za rok 2014 vzrástli na Slovensku medzi rokmi 1990-2013 emisie z dopravy o 31 %, keď v roku 1990 predstavovali len 9 %, v roku 2013 predstavovali skoro 16 % na celkových emisiách. Tento trend výrazne kontrastuje s návrhom EÚ v Bielej knihe „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“, ktorý vyzýva znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov v doprave najmenej o 60 % v porovnaní s rokom 1990. K tomuto ambicióznemu cieľu je v rámci Bielej knihy navrhnutá rada opatrení na vývoj a zavádzanie nových a udržateľných palív a pohonných systémov, optimalizácia výkonu multimodálnych logistických reťazcov vrátane väčšieho využívania energeticky efektívnejších druhov dopravy a zvyšovanie efektívnosti dopravy a využívania infraštruktúry prostredníctvom informačných systémov a trhovo orientovaných stimulov.

Nakoľko zmena klímy už prebieha a bude prebiehať aj po nasledujúce desaťročia, je potrebné zohľadniť aj jej možné riziká pre dopravnú infraštruktúru spôsobené zmenou klimatických podmienok. Ako uvádza Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vydaná Ministerstvom životného prostredia SR v januári 2014, vysoké a nízke teploty, intenzívne búrky a snehové kalamity, ktorých frekvencia a intenzita sa v dôsledku zmeny zvyšuje, spôsobujú vážne komplikácie pre takmer všetky druhy dopravy. Komplexná analýza možných dôsledkov zmeny klímy jednotlivých sektorov, vrátane dopravy, bola vypracovaná vo Vedeckej agentúre pre lesníctvo a ekológiu (EFRA).

- **VPLYVY NA PRODUKCIU ODPADOV**

Počas vlastnej implementácii strategického dokumentu bude hlavným zdrojom produkcie odpadov samotná výstavba dopravnej infraštruktúry, pri ktorej najväčší objem odpadov predstavuje zemina z výkopov, ak nie je opätovne použitá pri stavbe a veľkoobjemový stavebný odpad. Odpady v doprave vznikajú najmä v dôsledku obmeny vozového parku (likvidácia autovrakov, prípadne ojazdených vozidiel). Následne počas prevádzky budú vznikať odpady pri údržbe a opravách komunikácií. Určité množstvo komunálnych odpadov je možné očakávať na autobusových a železničných staniciach, zastávkach VOD, čerpacích staniciach a pod. Pri nakladaní a likvidácii odpadu je potrebné rešpektovať zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **VPLYVY NA FLÓRU, FAUNU A KRAJINU**

- **Flóra a fauna**

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, ktorá zaberá podstatnú časť riešeného územia a podsústavy Panónska panva, ktorá zasahuje do riešeného územia z východnej strany.

Východná časť Košického kraja patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie **Vnútorne Západné Karpaty**, oblasti Slovenské rudohorie, celku Slovenský kras (podcelku Silická planina, Koniarska planina, Plešivská planina, Dolný vrch, Turnianska kotlina, Jasová planina, Zádielska planina, Horný vrch), celku Rožňavská kotlina, celku Revúcka vrchovina (podcelku Dobšinské predhorie, Hrádok, Turecká), celku Stolické vrchy (podcelku Stolica), celku Spišsko-gemerský kras (podcelku Slovenský raj), celku Volovské vrchy (podcelku Havranie vrchy, Knola, Zlatý stôl, Pipitka, Hnilecké vrchy, Kojšova hoľa, Holička) a celku Čierna hora (podcelku Hornádske predhorie, Pokryvy, Sopotnické vrchy, Bujanovské vrchy, Roháčka). Severná časť riešeného územia z časti patrí do oblasti Fatransko-tatranská oblasť, celku Hornádska kotlina

(podcelku Vikartovská priekopa, Hornádske Podolie, Medvedie chrby, Podhradská kotlina) a celku Branisko (podcelku Sľubica). Stredná a južná časť Košického kraja patrí do oblasti Lučenecko-košickej znížieniny, celku Bodvianska pahorkatina (podcelku Abovská pahorkatina), celku Juhoslovenská kotlina (podcelku Košická kotlina, časť Košická rovina, časť Toryská pahorkatina a časť Medzevská pahorkatina), do oblasti Matransko-slanskej, celku Slanské vrchy (podcelku Šimonka, časť Olšavské predhorie a časť Lúčinská kotlina, podcelku Makovica, Bogota a Milič) a celku Zemplínske vrchy. Pomerne malá časť v juhozápadnej časti riešeného územia patrí do oblasti Lučenecko-košickej znížieniny, celku Bodvianska pahorkatina, podcelku Gemerská pahorkatina a celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Rimavská kotlina, časť Gemerské terasy a časť Licinská pahorkatina.

Západná časť Košického kraja patrí do provincie Východopanónska panva, subprovincie **Veľká Dunajská kotlina**, oblasti Východoslovenská nížina, celku Východoslovenská pahorkatina (podcelku Podslanská pahorkatina, Pozdišovský chrbát, Laborecká niva, Podvihorlatská pahorkatina, Zálužická pahorkatina a Petrovské podhorie) a celku Východoslovenská rovina (podcelku Trebišovská tabuľa, Ondavská rovina, Malčická tabuľa, Laborecká rovina, Iňačovská tabuľa, Senianska mokraď, Zavadská tabuľa, Sobranecká rovina, Kapušianske pláňavy, Latorická rovina, Medzibodrocké pláňavy a Bodrocká rovina).

Menšia časť severovýchodného územia patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie **Vnútorne Východné Karpaty**, oblasti Vihorlatsko-gutinskej, celku Vihorlatské vrchy (podcelku Humenské vrchy, časť Krivoštianska, podcelku Vihorlat, časť Kyjovská plynina, časť Vihorlatská hornatina, časť Jasenovská hornatina a podcelku Popriečny).

Cíp v najsevernejšej východnej časti riešeného územia patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie **Vonkajšie Východné Karpaty**, oblasti Nízke Beskydy, celku Beskydské predhorie, podcelku Ublianska pahorkatina.

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák – Atlas SSR 1980) patrí flóra východnej, strednej a severnej časti územia Košického kraja do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), juhozápadná a západná časť do oblasti panónskej flóry (Pannonicum). Oblasť západokarpatskej flóry disponuje v západnej a strednej časti riešeného územia obvodom predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresov Slovenské rudohorie, Muránska planina, Slovenský raj, Stredné Pohornádie, Slanské vrchy, v najsevernejšom východnom cípe okresom Vihorlatské vrchy, v severnej časti riešeného územia obvodom flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny, podokresu Spišské kotliny. V rámci oblasti panónskej flóry je vegetácia rozdelená do dvoch obvodov – juhozápadná časť patrí do obvodu pramatranskej xerothermnej flóry (Matricum), okresu Slovenský kras, južná časť patrí do obvodu európskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Košická kotlina a východná časť riešeného územia patrí do okresu Východoslovenská nížina.

Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia Slovenska (Plesník – Atlas krajiny SR 2002) územie Košického kraja zahŕňa všetky tri vegetačné zóny Slovenska – dubovú, dubovú a ihličnatú. V zónach sú vyčlenené okresy, podokresy a obvody. Prevažne západná časť územia Košického kraja patrí do bukovej zóny, oblasti kryštálicko-druhohornej, okresu Stolické vrchy, Slovenský raj a hlavne Volovské vrchy. Juhozápadná časť riešeného územia patrí do dubovej zóny, horskej podzóny, oblasti kryštálicko-druhohornej, okresu Revúcka vrchovina (podokres Hrádok, Turecká, Dobšinské predhorie), okresu Slovenský kras (podokres Jelšavský kras, Koniarska planina, podokres Silická planina, Dolný vrch, podokres Horný vrch, Zádielska planina, Jasovská planina, podokres Turnianska kotlina), okresu Rožňavská kotlina, okresu Bodvianska pahorkatina (podokres západný, podokres východný), okresu Košická kotlina (podokres košicko-medzevský, obvod Košická rovina a obvod Medzevská pahorkatina, podokres torýsky) a okresu Čierna hora. Cíp v juhozápadnej časti patrí do dubovej zóny, horskej podzóny, sopečnej oblasti, okresu

Juhoslovenská kotlina (podokres Rimavská kotlina, obvod severný a obvod južný). Okrajové časti na severe Košického kraja patria do ihličnatej zóny, okresu Hornádska kotlina. Úzky pás v strednej časti riešeného územia, tiahnući sa zo severu na juh, spadá do dubovej zóny, horskej podzóny, sopečnej oblasti, okresu Slanské vrchy (podokres južný a podokres severný). Cíp v okolí Zemplínskych vrchov patrí tiež do zóny dubovej, podzóny horskej, oblasti sopečnej, okresu Zemplínske vrchy. Prevažne východná časť Košického kraja spadá do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti, okresu Trebišovská tabuľa (podokresu trebišovský), okresu : Ondavská niva, Malčická tabuľa, Laborecká niva, Iňačovská tabuľa, Senianska mokraď, Závodsko-sobranecký, Kapušianske pláňavy, bodrocko-latorická niva a okresu Medzibrodské pláňavy (podokres medzibrodský a podokres Chlmecké pahorky). Východná časť riešeného územia je zo západu lemovaná dubovou zónou, nížinnou podzónou, oblasťou pahorkatinou, okresom Padslanská pahorkatina, zo severnej a severovýchodnej strany dubovou zónou, nížinnou podzónou, oblasťou pahorkatinou, okresom : Pozdišovský chrbát, niva Laborca a podvihorlatský. Malá časť územia na najvýchodnejšej severnej časti Košického kraja spadá do bukovej zóny, sopečnej oblasti, okresu Vihorlatské vrchy (pookres popriečno-vohorlatský) a flyšovej oblasti, okresu Laborecká vrchovina.

Z hľadiska zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák – Atlas SSR 1980) prevažne západná časť územia Košického kraja patrí do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorný obvod, centrálny okrskok, poodkrskok rudohorský. Juhozápadná časť riešeného územia patrí do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, južný obvod, krasový okrskok a cíp v okolí Zemplínskych vrchov spadá do okrsku sopečného, podokrsku zemplínskeho. Okrajové časti na severe Košického kraja patria do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vonkajší obvod, podtatranský okrskok. Stredná a východná časť územia kraja spadajú do zoogeografického regiónu (provincie) Vnútrokarpatské zníženy, Panónskej oblasti, do juhoslovenského obvodu. Stredná časť (v okolí Košíc) spadá potom do košického okrsku a východná časť (od Trebišova na východ) do potiského okresu, podokresu pahorkatinného a nížinného. Cíp zasahujúci do priestoru medzi strednou a východnou časťou územia zo severu, patrí do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Východné Karpaty, prechodný obvod, slanský okrskok. Malá časť územia na najvýchodnejšej severnej časti Košického kraja spadá do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Východné Karpaty, do východobeskydského obvodu, vihorlatského okrsku. Vďaka tomu je fauna pomerne rôznorodá a obsahuje prvky troch oblastí.

V zmysle zoogeografického členenia v terestrickom biocykle (Jedlička, Kalivodová – Atlas krajiny SR 2002) takmer celá severná časť územia Košického kraja patrí do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku. Južná a východná časť riešeného územia patrí do provincie stepí panónskeho úseku.

Zoogeografické členenie v limnickom biocykle (Hensel, Krno – Atlas krajiny SR 2002) zaraďuje západnú časť územia Košického kraja do pontokaspickej provincie, potiského okresu, časti slanská. Východná časť riešeného územia patrí do pontokaspickej oblasti, potiského okresu, časti latorická.

➤ **Krajina**

Košický samosprávny kraj je jedným z ôsmich samosprávnych krajov Slovenska. Leží v juhovýchodnej časti Slovenska. Centrálnu časť tvorí Košická kotlina, južnú časť Východoslovenská nížina. Územie je lemované zo západu východným Slovenským rudohorím a spestrené vulkanickými pohoriami Slanské vrchy, Vihorlat a Zemplínske vrchy. Z hľadiska svojej rozlohy 6.754,32 km² zaberá 6,75 % plochy štátu a je štvrtým najväčším krajom na Slovenku. V súčasnosti (k 31.12.2017) žije na území Košického samosprávneho kraja cca 799.217 obyvateľov (14,68 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska) a patrí mu druhé miesto.

Z hľadiska hustoty patrí medzi hustejšie osídlené oblasti Slovenska. Tvorí ho 440 obcí, z toho 18 miest. Priemerná hustota osídlenia Košického kraja (k 31.12.2017) je 118,32 obyvateľov na km², priemerná hustota osídlenia na Slovensku je 110,84 obyvateľov na km².

Najväčšiu plochu z celkovej výmery územia Košického kraja (675.432,3435 ha) tvorí poľnohospodárska pôda (333.274,6981 ha – 30,20 %), predovšetkým orná pôda (203.959,7685 ha – 61,20 % PP), ďalej trvalé trávnaté porasty (110.886,1024 ha – 33,27 % PP), záhrady (13.451,9842 ha – 4,04 % PP), menej vinice (2.967,0308 ha – 0,89 % PP), ovocné sady (2.009,8072 ha – 0,60 % PP) a chmeľnice (0,0050 ha). Nasledujú lesné pozemky (269.314,8600 ha – 39,87 %), zastavané plochy a nádvorcia (34.501,1027 ha – 5,11 %), ostatné plochy (21.971,4260 ha – 3,25 %) a vodné plochy (16.370,2567 ha – 2,42 %).

Tab.: Druhy pozemkov v súčasnej štruktúre krajiny Košického kraja

Druh kultúry	Plocha	
	ha	%
Orná pôda	203.959,7685	30,20
Chmeľnice	0,0050	-
Vinice	2.967,0308	0,44
Záhrady	13.451,9842	1,99
Ovocné sady	2.009,8072	0,30
Trvalé trávne porasty	110.886,1024	16,42
Lesné pozemky	269.314,8600	39,87
Vodné plochy	16.370,2567	2,42
Zastavané plochy	34.501,1027	5,11
Ostatné	21.971,4260	3,25
Celkom	675.432,3435	100,00

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Orná pôda : Súčasná výmera ornej pôdy je 203.959,7685 ha, čo predstavuje 30,20 % z celkovej výmery kraja. Veľkosť a tvar honov ornej pôdy predstavuje určité environmentálne riziko z dôvodu erózie spôsobenej nesprávnou orbou. Z hľadiska ekologickej stability sú orné pôdy považované za nestabilný prvok. **Trvalé trávne porasty** : Celková výmera trvalých trávnych porastov je 110.886,1024 ha, čo predstavuje 16,42 % z celkovej výmery kraja. Extenzívny spôsob hospodárenia má za následok, že sa na týchto pozemkoch rozšírila buď kompaktná alebo rozptýlená náletová stromová a krovinná vegetácia. Z hľadiska ekologickej stability lúky a pasienky predstavujú stabilizujúci prvok v poľnohospodárskej krajine, vzhľadom na ich protieróznú a retenčnú funkciu a sú považované za stabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability. **Nelesná stromová a krovitá vegetácia (NSKV)** : Výmera evidovanej NSKV je 21.971,4260 ha, čo predstavuje 3,25 % z celkovej výmery kraja. Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nielen z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz. V zmysle výpočtu koeficientu ekologickej stability sa NSKV považuje za stabilný a pozitívny prvok. **Líniová zeleň – brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov** : Brehové porasty rôznej kvality až po štádium zostatkov pôvodných lužných lesov v riešenom území sa nachádzajú v alúviu miestnych tokov i riek. Tvorí ich viacetážové porasty reprezentujúce lužné lesy a jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov. Sú stabilizujúcim prvkom v územnom systéme ekologickej stability a dôležitými biokoridormi. **Záhrady a sady** : Výmera záhrad a sadov je 15.461,7914 ha, čo je 2,29 % z celkovej výmery kraja. Záhrady a sady sa považujú za stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Lesy** : Lesné pozemky sú

zastúpené v rozsahu 269.314,8600 ha, čo predstavuje 39,87 % z celkovej výmery kraja. Lesy sú považované za základný stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Vody** : Vodné plochy majú výmeru 16.370,2567 ha, čo predstavuje cca 2,42 % z celkovej výmery kraja (vodné toky, jazerá a plesá, účelové vodné nádrže, mokrade so stálou otvorenou vodnou hladinou a pod.). Sú jedným z najdôležitejších stabilizujúcich a pozitívnych prvkov pri výpočte koeficientu ekologickej stability. **Zastavané plochy** : Výmera zastavaných plôch v kraji je 34.501,1027 ha, čo je 5,11 % z celkovej výmery kraja. Sú považované za nestabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

➤ **Vplyvy na prírodu a krajinu**

Výstavba dopravnej infraštruktúry má nezanedbateľný vplyv na prírodu a krajinu. V prvom rade ide o zábery prírodných stanovišť a biotopov zvlášť chránených a ohrozených druhov. V okolí dopravných stavieb dochádza k zmenám v druhom zložení vplyvom vegetačných úprav, znečistenia ovzdušia, pôdy a vody, ktoré je spôsobené jednak bežnou prevádzkou, tak aj v dôsledku prípadných havárií, zvýšeným hlukom a svetlom. Zároveň dochádza i k priamemu usmrcovaniu nie len živočíchov pravidelne migrujúcich (obojživelníky, vydry a podobne), ale aj veľkých živočíchov, kde priamo dochádza aj k zníženiu dopravnej bezpečnosti.

Vo všeobecnosti platí, že dopravné stavby prinášajú do územia ďalšie líniové prvky infraštruktúry, ktoré zvyšujú fragmentáciu krajiny, čo má za následok negatívne dôsledky najmä pre migráciu veľkých druhov cicavcov, ale i ďalších druhov bioty (známe sú napr. každoročné migrácie obojživelníkov). Dopravné líniové stavby, najmä cestné komunikácie, zároveň tvoria významnú „bariéru“ prirodzeného pohybu živočíchov v krajine. Ich nežiadúci vplyv je závislý od technických parametrov jednotlivých komunikácií (šírka, výškové vedenie oproti okolitému terénu, zvodidlá, ploty, proti hlukové steny) a intenzity dopravy (riziko stretu so zvieratom, hluková a pachová záťaž okolia).

Vytváraním tzv. bariér dochádza okrem iného aj k izolácii niektorých populácií, k redukcii migračného a kolonizačného potenciálu, ku zmenšeniu loveckých možností miestnych druhov, ku genetickým problémom malých populácií vedúcim až k poklesu populačnej hustoty alebo k celkovému utlmeniu či ohraničeniu výskytu druhu. Ďalším dôsledkom fragmentácie je aj zvýšenie náchylnosti časti krajiny k inváziám nepôvodných druhov.

● **POTENCIÁLNE POZITÍVNE VPLYVY**

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom odstránenia „úzkych miest“ na dopravnej infraštruktúre (zvýšenie celkovej efektivity a plynulosti dopravy), modernizáciou a zlepšením technických parametrov dopravných ciest a odvedením časti dopravnej záťaže mimo obytné územia,
- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest,
- zníženie niektorých vplyvov stávajúcej dopravnej infraštruktúry na faunu vhodnou rekonštrukciou (napr. realizácia migračných objektov pre umožnenie priechodnosti pre živočíchov),
- zvýšenie efektivity dopravného systému (napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi), vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.).

● **POTENCIÁLNE NEGATÍVNE VPLYVY**

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže,
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľstva hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb
- záber poľnohospodárskej pôdy, prípadne i lesných pozemkov pre výstavbu nových prvkov dopravnej infraštruktúry,

- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných materiálov, spotreba vody, atď.),
- fragmentácia biotopov, ekosystémov a krajiny ako celku v dôsledku výstavby nových dopravných trás,
- možné zásahy do osobitne chránených území a lokalít sústavy Natura 2000 pri trasovaní nových dopravných stavieb,
- ovplyvnenie krajinného rázu situovaním nových dopravných stavieb a zariadení v území,
- riziko šírenia invázných druhov,
- zmena druhového zloženia pozemkov v blízkosti komunikácií v dôsledku výsadby nepôvodných druhov a druhové zmeny spôsobené vplyvom zmien podmienok (exhalácie, chemické látky zo zimnej údržby komunikácií a samotnej prevádzky, hluk, atď.),
- narušenie migračných trás živočíchov (bariérový efekt),
- mortalita živočíchov pri prevádzke na komunikáciách,
- rušenie živočíchov hlukom a svetlom pri výstavbe aj prevádzke dopravných stavieb.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doprava môže byť vo vzťahu k zdraviu faktorom pozitívnym (napr. pohyb osôb a presun tovaru), ale aj negatívnym (napr. znečistenie ovzdušia, hluk, vibrácie).

➤ Pozitívne dopady

Pozitívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva má pešia doprava, hlavne pešia doprava segregovaná mimo ostatnú dopravu a mimo priemyselnú oblasť. Je významným zdrojom pohybu pre človeka, pričom vo vyššom veku sa stáva väčšinou aj jeho hlavnou pohybovou aktivitou. Chôdza je vynikajúcim fyziologickým pohybom. Na zdravú a bezpečnú chôdzu má významný vplyv kvalita chodníkov (technický stav, materiálové prevedenie, trasovanie ako aj ich pravidelná údržba).

Pozitívny vplyv na zdravie človeka má aj cyklistická doprava, ktorá má významný podiel v prevencii civilizačných chorôb vrátane pohybového aparátu, zaťažuje obehový a srdcový systém, znižuje možnosť nadváhy, je spôsobom rehabilitácie pri nervových ochoreniach a chorobách svalov. Vyžaduje bezpečnosť a pohyb v čistom ovzduší a rovnako ako pri chôdzi, ošetrovaný a upravovaný povrch cyklistických trás.

Automobilová doprava pomáha rýchlo sa premiestniť k zamýšľanému cieľu, stretávať priateľov, navštevovať šport a rekreáciu, vzdelávacie centrá. Nákladná doprava prenáša rýchlo tovar k zákazníkovi a tým aj financie.

➤ Negatívne dopady

Doprava je zdrojom znečistenia ovzdušia, ktoré je závislé na frekvencii dopravy, či ide o ťažké alebo ľahké vozidlá, v akom sú technickom stave, aké majú palivo, aký je povrch vozovky, aké sú rozptylové a meteorologické podmienky, či sa tvoria častice nové, alebo sa vŕia častice usadené.

Doprava je zdrojom hluku a vibrácií. Predovšetkým vibrácie ohrozujú bezpečnosť stavieb a pohodu obyvateľov. Hluk z dopravy je preukázanou škodlivinou (noxou), narušujúcou pohodu dotknutých osôb. Podieľa sa na vzniku a zhoršovaní civilizačných chorôb, napr. chorôb kardiovaskulárnych. Zhoršuje priebeh duševných ochorení. Hlboko zasahuje do procesov, ktoré vyžadujú pokoj a sústredenie (učenie, prednes, vedecká práca, komunikácia medzi ľuďmi, najmä medzi deťmi, učiteľom a deťmi, rodičmi a deťmi, komplikácie spôsobuje seniorom s nedoslýchavosťou). Hluk najhoršie pôsobí v období, kedy sa ľudský organizmus obnovuje, rekreuje a odpočíva, ale najmä v spánku.

Nezanedbateľným negatívnym vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť. K častým príčinám dopravných nehôd patrí okrem ľudského faktoru aj kvalita dopravnej siete.

Z hľadiska obsahového zamerania Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja možno za najdôležitejšie potenciálne pozitívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom zvýšenia celkovej efektivity a plynulosti dopravy, modernizáciou a zlepšením technických parametrov cestnej siete, presun významnej časti tranzitnej automobilovej dopravy mimo obytné územia, presun časti dopravných výkonov z individuálnej dopravy na verejnú osobnú dopravu, prípadne z cestnej na železničnú a podobne,
- zvýšenie efektivity dopravného systému, napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi, vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.),
- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest, najmä skapacitnenie frekventovaných úsekov, bezpečnejšie križovanie ciest a pod.

Za najdôležitejšie potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže (napr. skvalitnenie cestnej siete môže viesť k väčšiemu využívaniu individuálnej automobilovej dopravy),
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb,
- záber poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu nových zariadení dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných surovín, spotreba vody, atď.)

Kľúčovým aspektom hodnotenia zdravotných dopadov je znečistenie ovzdušia z dopravy. Ďalšími hodnotenými dopadmi bude obťažovanie obyvateľstva hlukom a možnosti zdravotných dopadov. Zvážené budú aj ďalšie potenciálne dopady na obyvateľstvo. Nezanedbateľným vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť.

5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

5.1. Národná sústava chránených území

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

• Veľkoplošné chránené územia

Na území Košického samosprávneho kraja bolo vyhlásených, resp. sem plošne zasahujú 2 národné parky : Národný park Slovenský raj (predtým CHKO Slovenský raj, 1964) a Národný park Slovenský kras (predtým CHKO Slovenský kras, 1973) a 2 chránené krajinné oblasti – Chránená krajinná oblasť (CHKO) Latorica a Chránená krajinná oblasť (CHKO) Vihorlat.

Celková výmera národných parkov v kraji je 48.844 ha, čo predstavuje 7,23 % z výmery kraja. Ďalších 19.294 ha (2,86 %) tvoria ich ochranné pásma. Chránené krajinné oblasti zaberajú v kraji 34.106 ha, čo znamená 5,05 % z celkovej plochy kraja.

Tab.: Národné parky a ich ochranné pásma v Košickom samosprávnom kraji

Názov chráneného územia	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)		Okres	Plocha v okrese (ha)	Stupeň ochrany
		celková	v kraji			
NP Slovenský kras	2002	34.611	34.611	Košice – okolie	8.007	3
Ochranné pásmo				Rožňava	26.604	
		11.742	10.166	Košice – okolie	3.527	2
				Rožňava	6.639	
NP Slovenský raj	1988	19.763	14.233	Rožňava	5.780	3
Ochranné pásmo				Spišská Nová Ves	8.453	
		13.011	9.128	Rožňava	14	2
				Spišská Nová Ves	9.114	

Zdroj : ŠOP SR

Tab.: Chránené krajinné oblasti v Košickom kraji

Chránená krajinná oblasť Latorica	
Rozloha	23.198 ha (z toho 23.198 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1990 (novelizácia 2004)
Geomorfologický celok	Laborecká vrchovina
Okresy	Trebišov (17.153 ha), Michalovce (6.045 ha)
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany
Chránená krajinná oblasť Vihorlat	
Rozloha	17.485 ha (z toho 10.908 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1973 (novelizácia 1999)
Geomorfologický celok	Vihorlatské vrchy
Okresy	Michalovce (1.496 ha), Sobrance (9.412 ha)
Stupeň ochrany	2. stupeň

Zdroj : ŠOP SR

• Maloplošné chránené územia

V riešenom území bolo k 31.12.2018 evidovaných 133 maloplošných chránených území (viď. Príloha č. 1). Najviac vyhlásených chránených území sa nachádza v okrese Rožňava (40), v okrese Košice – okolie (31), Trebišov (18), Spišská Nová Ves (17), Michalovce (15) a Sobrance (11). Najmenej vyhlásených chránených území sa nachádza v okresoch Košice I. (3) a Gelnica (4). V okrese Košice II., III. a IV. nie sú evidované žiadne maloplošné chránené územia.

Z celkového počtu 133 maloplošných chránených území je :

- 31 NPR (národná prírodná rezervácia)
- 43 PR (prírodná rezervácia)
- 23 NPP (národná prírodná pamiatka)
- 25 PP (prírodná pamiatka)
- 11 CHA (chránený areál)

Celková plocha maloplošných chránených území je 5.951,4358 ha, čo predstavuje cca 0,88 % z celkovej rozlohy kraja.

Tab.: Maloplošné chránené územia evidované v Košickom kraji k 31.12.2018

Por.č.	Okres	NPR	PR	NPP	PP	CHA	Spolu
1.	Gelnica	-	2	-	2	-	4
2.	Košice I.	-	1	-	1	1	3
3.	Košice – okolie	11	10	5	3	2	31
4.	Michalovce	4	7	-	-	4	15
5.	Rožňava	9	5	15	10	1	40
6.	Sobrance	2	7	-	2	-	11
7.	Spišská Nová Ves	3	3	3	7	1	17
8.	Trebišov	5	11	-	-	2	18
	S P O L U	31	43	23	25	11	133

Zdroj : ŠOP SR

Poznámka : Niektoré maloplošné chránené územia zasahujú do viacerých okresov v Košickom kraji. Jedná sa o 3 NPR a 3 PR, nachádzajúce sa súbežne v dvoch okresoch Košického kraja.

- **Ochrana drevín**

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií.

- **Chránené stromy**

V riešenom území Košického samosprávneho kraja je k 31.12.2018 evidovaných 38 chránených stromov, ktoré sú chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ide o jednotlivé solitéry alebo skupiny stromov.

- **Jaskyne a priepasti**

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú prírodnými pamiatkami aj jaskyne a priepasti, ktorých je v riešenom území Košického kraja k 31.12.2017 evidovaných celkovo 2.104 (Gelnica 64, Košice I. 7, Košice – okolie 396, Michalovce 6, Rožňava 1.228, Sobrance 6, Spišská Nová Ves 393, Trebišov 4, v okrese Košice II., III. a IV. sa žiadne jaskyne nenachádzajú). Verejne prístupná je Dobšinská ľadová jaskyňa, Domica, Gombasecká jaskyňa a Ochtinská aragonitová jaskyňa.

5.2. Územia NATURA 2000

Sústava chránených území NATURA 2000 je celistvá európska sústava území, ktorá má zabezpečiť ochranu najzväčnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria dva typy území :

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 79/409 /EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – Directive on the Conservation of Wild Birds (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) v platnom znení (podľa § 26 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Chránené vtáčie územia – CHVÚ),

- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – Directive on the Conservation of Natural Habitats and of Wild Fauna and Flora v platnom znení (podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Územia európskeho významu – ÚEV).

➤ **Chránené vtáčie územia (CHVÚ)**

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený uznesením vlády SR č. 636/2003 zo dňa 09.07.2003 a spolu s Národným zoznamom území európskeho významu bol 27.04.2004 zaslaný Európskej komisii do Bruselu. Na území Košického kraja bolo v zmysle vyššie uvedeného uznesenia vlády SR č. 636/2003 navrhnutých 10 chránených vtáčích území, z celkového navrhovaného počtu 38 CHVÚ. V roku 2010 vláda SR svojim uznesením č. 345/2010 z 25.05.2010 schválila zmenu a doplnenie Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol rozšírený o 5 návrhov chránených vtáčích území a dve územia z pôvodného zoznamu boli vypustené. Národný zoznam tak obsahuje 41 CHVÚ na území SR. V priebehu rokov 2008 až 2010 prišlo v Košickom samosprávnom kraji k prerokovaniu návrhov CHVÚ a následne i k vyhláseniu všetkých 10 CHVÚ, ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do Košického kraja : CHVÚ Košická kotlina (SKCHVU009), CHVÚ Medzibodrožie (SKCHVU015), CHVÚ Muránska planina – Stolica (SKCHVU017), CHVÚ Senianske rybníky (SKCHVU024), CHVÚ Slanské vrchy (SKCHVU025), CHVÚ Slovenský kras (SKCHVU0027), CHVÚ Vihorlatské vrchy (SKCHVU0035), CHVÚ Volovské vrchy (SKCHVU036), CHVÚ Ondavská rovina (SKCHVU037) a CHVÚ Slovenský raj (SKCHVU053). Celková plocha chránených vtáčích území na území kraja predstavuje cca 16.552 ha, z celkovej plochy 25.243 ha dotknutých CHVÚ. Najväčším CHVÚ v Košickom kraji sú Volovské vrchy s rozlohou 119.783 ha (celková plocha CHVÚ 121.421 ha). Zoznam a charakteristika chránených vtáčích území nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do Košického kraja je uvedený v Prílohe č. 2 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

➤ **Územia európskeho významu**

Podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia a ktoré sú zaradené v Národnom zozname území európskeho významu (ÚEV) schváleného vládou SR (Národný zoznam území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 zo dňa 17.03.2004 + Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 01.08.2004). Národný zoznam území európskeho významu sa priebežne aktualizuje podľa stavu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, alebo na základe návrhu Európskej komisie (Prvá aktualizácia : Doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 577/2011 zo dňa 31.08.2011 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2018 z 29.11.2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č. 1/2017; druhá aktualizácia : Druhý doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 495/2017 zo dňa 25.10.2017 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2017 z 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu).

K 28.11.2018 sa na území Košického kraja nachádza, resp. na jeho územie zasahuje cca 80 území európskeho významu. Najväčším ÚEV v Košickom kraji je Slovenský raj o celkovej ploche cca 15.696 ha, ktorý však zasahuje aj do Banskobystrického a Prešovského samosprávneho kraja. Predmetom ochrany sú biotopy, druhy rastlín a druhy živočíchov európskeho významu. Zoznam území európskeho významu je uvedený v Prílohe č. 3 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

5.3. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Jedná sa napr. o Dohovor UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (World Heritage), Medzinárodnú dohodu UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB), Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) a podobne.

- **Podľa dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (World Heritage)** sa na území Košického samosprávneho kraja nachádzajú :
  - Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu (1995), ku ktorým v roku 2000 pribudla Dobšinská ľadová jaskyňa vrátane Stratenskej jaskyne a jaskyne Psie diery ako jedného jaskynného systému vo vrchu Duča. Reprezentatívnymi lokalitami svetového dedičstva sú v okrese Rožňava : Diviacia priepasť, Domica, Gombasecká jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Hrušovská jaskyňa, Krásnohorská jaskyňa, Obrovská priepasť, Snežná diera, Zvonivá jama, Dobšinská ľadová jaskyňa, Stratenská jaskyňa – Psie diery a v okrese Košice – okolie : Jasovská jaskyňa, Skalísty potok – Kunia priepasť, Drienovská jaskyňa.
  - Karpatské bukové pralesy Slovenska a Ukrajiny a staré bukové lesy Nemecka (vyhlásené v roku 2007 a rozšírené v roku 2011), ktoré ako súčasť trilaterálneho územia pozostávajúceho z viacerých lokalít na území Slovenska, Ukrajiny a Nemecka. Celková plocha lokalít na území Slovenskej republiky predstavuje cca 34 tis. ha. Jadrová zóna na území Slovenska o výmere cca 5.766 ha (podľa nominačného projektu) pozostáva zo 4 sublokality : Havešová, Rožok, Stučica-Bukovské vrchy a Vihorlat.

Tab. : Sublokality Karpatských bukových pralesov v Slovenskej republike

Názov sublokality	Rozloha jadrovej zóny (ha)	Rozloha nárazníkovej zóny (ha)
Havešová	2.476,80	12.925,00
Rožok	67,10	41,40
Stučica	2.950,00	11.300,00
Vihorlat	2.578,00	2.413,00
S p o l u	8.071,90	26.679,40

Zdroj : Nominačný projekt

- Lokality navrhované na zápis do Zoznamu svetového prírodného dedičstva na území Košického kraja :
  - krasové doliny Slovenska (doplnenie návrhu Rokliny Slovenského raja)
  - gejzír v Herľanoch
- **Podľa medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (Man and the Biosphere – MaB)** je na území Košického kraja vyhlásené jedno chránené územie :
  - Biosférická rezervácia Slovenský kras (1977) – Územie Slovenského krasu bolo ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií. Slúžia ako príklad trvalo udržateľného

života, prijateľnej rovnováhy a vzájomného vzťahu človeka s prírodným prostredím. Územie je rozdelené na jadrovú zónu predstavujúcu najzachovalejšie časti územia Slovenského krasu, nárazníkovú zónu tvoriacu ochrannú zónu a prechodnú (rozvojovú) zónu.

- **Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor)** : Na území Košického kraja sa nachádzajú štyri vyhlásené Ramsarské lokality medzinárodného významu, najmä ako biotopy vodného vtáctva (NPR Senné rybníky, Latorica, Domica a Alúvium Tisy).

Tab.: Lokality zaradené medzi medzinárodne významné mokrade v Košickom kraji

Názov mokrade	Katastrálne územie	Rozloha (ha)	Zápis	Stručná charakteristika
NPR Senné rybníky	Michalovce Sobrance	424,60 ha	02.07.1990	sa nachádza v Senianskej depresii, v minulosti rozsiahlej sezónne zaplavovanej mokradi Východoslovenskej roviny, na významnej migračnej trase vodných vtákov. Lokalita bola vyhlásená za Národnú prírodnú rezerváciu Senianske rybníky a tvorí ju umelá vodná plocha s príľahlými podmáčanými lúkami a močiarnymi krovinami. V ochrannom pásme rezervácie sa nachádza 13 rybníkov patriacich k rybníčnej sústave Iňačovce. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Senné (99,80 %).
Latorica	Trebišov Michalovce	4.404,70 ha	26.05.1993	leží v medzihrádzovom priestore rieky Latorica od hraníc s Ukrajinou po sútok s Laborcom v južnej časti Východoslovenskej roviny. Je tvorená spleťou ramien, periodicky zaplavovaných biotopov s príľahlými lužnými lesmi, krovinami, močiarmi, aluviálnymi lúkami a pasienkami. Je súčasťou Chránenej krajinskej oblasti Latorica a zahŕňa aj maloplošné chránené územia - Prírodnú rezerváciu Zatinský luh, národné prírodné rezervácie Latorický luh a Latorický luh II. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Medzibodrožie (99,60 %).
Domica	Rožňava	621,76 ha	02.02.2001	predstavuje ukážku podzemných mokradí, akými sú napr. stále podzemné toky a jazerá. Je súčasťou 25 km dlhého jaskynného systému Domica – Baradla v slovensko-maďarskom pohraničí. Domický jaskynný systém má na území Slovenskej republiky dĺžku 5,6 km. Jaskyňa je vytvorená eróznou činnosťou podzemných tokov Styxu a Domického potoka na juhozápadnom okraji Silickej planiny. Jaskyňa Domica (národná prírodná pamiatka) je súčasťou bilaterálnej biosférickej rezervácie a lokality Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva na území národných parkov Slovenský kras a Aggtelek (Maďarsko). Ramsarská lokalita sa na povrchu Silickej planiny prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Slovenský kras (96,30 %).
Alúvium Tisy	Trebišov	734,60 ha	04.12.2004	Lokalita sa nachádza v najjuhovýchodnejšom cípe Slovenska a Východoslovenskej nížiny a zahŕňa 6 km úsek rieky Tisa na území SR a jej alúvium v prihraničnej polohe s Ukrajinou a Maďarskom. Časti alúvia sú permanentne a periodicky zaplavované. Na území sa vyskytujú fragmenty lužných lesov a krovín, mŕtve rameno vytvorené meandrovaním rieky v minulosti a trávne porasty. Lokalita je súčasťou navrhovaného multilaterálneho ramsarského územia v povodí hornej Tisy (Rumunsko, Ukrajina, Maďarsko, Slovensko).

Zdroj : ŠOP SR

Okrem vyššie uvedených mokradí majúcich medzinárodný význam sa na území Košického kraja nachádzajú aj ďalšie mokrade, významom medzinárodné, národné, regionálne a lokálne, hodnotné z hľadiska

botanického, zoologického, limnologického, hydrogeologického. V riešenom území sa nachádzajú 3 medzinárodne významné mokrade (Hrhovské rybníky, Chymské rybníky, Zemplínska šírava), 10 národne významných mokradí (Betlanovská dolina – Konzaj, Bolianske rašelinisko, Hámre, Jovsianska hrabina, Rašelinisko pod cigánskou kolóniou, Stará voda – lúky, Štrkovisko pri Kechneci, Tajba, Tice Hrušov – Bol' a Veľké jazero), 50 regionálne významných mokradí a 103 lokálne významných mokradí. Zoznam národne významných mokradí, regionálne významných mokradí a lokálne významných mokradí, nachádzajúcich sa na území Košického kraja, je uvedený v Prílohe č. 4 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Tab. : Národne (N), regionálne (R) a lokálne (L) významné mokrade v Košickom kraji

Okres	Kategória			Plocha (ha)
	Národné mokrade (N)	Regionálne mokrade (R)	Lokálne mokrade (L)	
Gelnica	2	6	5	99,4400
Košice	-	1	5	92,6000
Košice – okolie	1	8	25	474,7300
Michalovce	1	10	-	570,1300
Rožňava	1	4	50	83,2400
Sobrance	-	2	1	15,9700
Spišská Nová Ves	1	7	12	79,1600
Trebišov	4	12	5	507,6276
S P O L U	10	50	103	1.922,8976

Zdroj : ŠOP SR

5.4. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

NADREGIONÁLNY ÚSES – Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES) Slovenskej republiky, schválený uznesením vlády SR č. 319/1992 (aktualizovaný GNÚSES schválený uznesením vlády SR č. 350/1996), vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory v rozsahu územia SR v mierke 1 : 200 000 a 1 : 500 000. Biocentrá vymedzené GNÚSES-om zaberajú 11,9 % z rozlohy Slovenska (5 biosférického významu, 13 provincionálneho a 120 nadregionálneho významu).

REGIONÁLNY ÚSES rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. V období rokov 1993-1995 sa spracovávali dokumenty RÚSES všetkých okresov SR podľa vtedajšieho územnosprávneho členenia územia. Tvorili základný krajinnokoekologický podklad pre spracovanie územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov (VÚC). Spracovávané boli podľa Metodických pokynov pre vypracovanie dokumentov ÚSES (SAV Banská Štiavnica, Šteffek J., Múdry P. a kol.), schválených vo februári 1993 MŽP SR a podľa Manuálu pre tvorbu ÚSES spracovaných SAŽP (Jančura P. a kol., 1994). V období rokov 2005-2008 a 2009-2013 sa aktualizovali dokumentácie RÚSES vybraných okresov v celkovom počte 5 + 22, ktorých spracovateľom bola SAŽP. V rámci Košického kraja v rokoch 2006 a následne v rokoch 2010 SAŽP aktualizovala RÚSES pre okresy Košice – mesto a Košice – okolie. V rokoch 2010 až 2013 SAŽP aktualizovala RÚSES pre okresy Trebišov, Michalovce, Sobrance a Spišská Nová Ves. V roku 2015 boli na MŽP SR schválené Metodické pokyny na vypracovanie dokumentov RÚSES (SAŽP, 2014), ktoré tvoria metodologické východisko pre aktualizáciu ďalších dokumentov RÚSES.

Tab. : Zoznam spracovaných a schválených RÚSES v Košickom kraji

okres	dokumentácia	spracovateľ	rok spravovania
Gelnica	RÚSES okresu Spišská Nová Ves	EKOLAND s.r.o. Prešov	1994
Košice – mesto	RÚSES Košice mesto a okolie	SAŽP Košice	2010
Košice – okolie	RÚSES Košice mesto a okolie	SAŽP Košice	2010
Michalovce	RÚSES okresu Michalovce	SAŽP Banská Bystrica	2013
Rožňava	RÚSES okresu Rožňava	ARCH-EKO s.r.o. Banská Bystrica	1993
Sobrance	RÚSES okresu Sobrance	SAŽP Banská Bystrica	2013
Spišská Nová Ves	RÚSES okresu Spišská Nová Ves	ESPRIT s.r.o. Banská Štiavnica	2013
Trebišov	RÚSES okresu Trebišov	SAŽP	2013

Zdroj : SPU Nitra, FZKI a SAŽP

MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (MÚSES) je spracovaný pre potreby ÚPN-O na miestnej úrovni (v rozsahu katastrálneho územia) prevažne na mapách v mierke 1 : 10 000 (tiež 1 : 25 000 a 1 : 5 000) a zabezpečuje reálne fungovanie ÚSES. MÚSES sú aj súčasťou spracovaných pozemkových úprav. V súčasnosti ešte nemá každá obec, resp. katastrálne územie vytvorený MÚSES (MÚSES nie je predmetom tohto strategického dokumentu).

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 Z.z., sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§ 54 ods. 2 zákona) a dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja (§ 22 ods. 6 vyhlášky).

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES) KOŠICKÉHO KRAJA

ÚSES Košického kraja nadväzuje na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992). Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne – nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu. Na území Košického kraja ich predstavujú nadregionálne biocentrá a biokoridory.

- Provincciálne biocentrá :
  - PBc (01) Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch (Rožňava, Košice – okolie),
  - PBc (02) Prielom Hornádu, Kysel', Horný kameň, Suchá Belá, Piecky, Sokol (Spišská Nová Ves, Rožňava).
- Nadregionálne biocentrá:
  - NRBc (01) Latorický luh (Michalovce, Trebišov),
  - NRBc (02) Kašvár, Tajba (Trebišov),
  - NRBc (03) Kopčianske slanisko (Michalovce),
  - NRBc (04) Vihorlatský prales (Sobrance, Michalovce),
  - NRBc (05) Senné rybníky (Michalovce),
  - NRBc (06) Veľký Milič (Košice – okolie),
  - NRBc (07) Humenec (Košice – okolie),
  - NRBc (08) Sivec, Vozárska, Vysoký vrch (Rožňava),
  - NRBc (09) Slovenský kras – Plešivecká planina (Rožňava, Košice – okolie),
  - NRBc (10) Hrhovské rybníky a Dolný vrch (Rožňava),
  - NRBc (11) Červené skaly (Spišská Nová Ves),
  - NRBc (12) Kloptáň (Gelnica),
  - NRBc (13) Perínske rybníky (Košice – okolie),

- NRBC (14) Mošník (Košice – okolie, Trebišov),
- NRBC (15) Viniansky hradný vrch – Senderov – Šútová (Michalovce)
- NRBC (16) Tice (Trebišov).
- Nadregionálne biokoridory :
  - NRBk (01) Vihorlatský prales – Senné rybníky – Kopčianske slanisko – Latorica (Michalovce, Trebišov),
  - NRBk (02) Latorecký luh – Kašvár, Tajba – Hranica MR (Trebišov),
  - NRBk (03) Šimonka – Krčmárka – Veľký Milič (Košice – okolie),
  - NRBk (04) Humenec, Sivec, Vozárska – Rajtopiky (Košice – okolie),
  - NRBk (05) Humenec, Sivec, Vozárska – Slovenský raj (Košice – okolie, Gelnica, Spišská Nová Ves),
  - NRBk (06) Ondava (Trebišov, Michalovce),
  - NRBk (07) Zádielska dolina – Červené skaly (Rožňava, Spišská Nová Ves),
  - NRBk (08) Hranica MR – Domica – Koniarska planina – Stolica – Slovenský raj (Rožňava, Spišská Nová Ves),
  - NRBk (09) Gemerská pahorkatina, Domica – Silická planina – Horný vrch – Zádielska dolina (Rožňava),
  - NRBk (10) Hornád (Košice – okolie).

Tab. : Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Košickom kraji podľa okresov

Por.č.	Okres	NRBc	NRBk	RBc	RBk	PBc	SPOLU
1.	Gelnica	1	-	*	*	-	1
2.	Košice – mesto	1	1	9	9	-	20
3.	Košice – okolie	6	7	52	*	1	66
3.	Michalovce	5	3	15	7	-	30
4.	Rožňava	3	3	*	*	2	8
5.	Sobrance	3	3	9	3	-	18
6.	Spišská Nová Ves	3	4	4	4	1	16
7.	Trebišov	3	3	32	2	-	40
	S P O L U	16	10	118	22	2	168

Zdroj : ÚPN VÚC Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 20014, 2017

Vysvetlivky :

NRBc - nadregionálne biocentrum

RBc - regionálne biocentrum

PBc - provincionálne biocentrum

NRBk - nadregionálny biokoridor

RBk - regionálny biokoridor

BBc - biosférické biocentrum

* - počet neupresnený

Poznámka : Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridory, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch. Konkrétne prvky územného systému ekologickej stability územia sú uvedené v Prílohe č. 5 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Jednotlivé konkrétne plány a zámery stavieb, vrátane stavieb technického vybavenia riešeného územia, s predpokladom ovplyvňovania alebo ovplyvňujúce územia súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000), budú podliehať procesu hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, vychádzajúc z § 28 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v spojitosti s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Schvaľovaniu budú podliehať nielen chránené územia sústavy NATURA 2000, ale aj ostatná krajina v súvislosti s vplyvmi na národnú sieť chránených území, na chránené územia vyhlásené podľa osobitných predpisov, na chránené územia vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov a na prvky územného systému

ekologickej stability, napríklad podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, vodného zákona, zákona o lesoch, banského zákona a podobne.

5.5. Pamiatkovo chránené územia

Región Košického samosprávneho kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Gemera a Spiša, je bohatý na kultúrno-historické pamiatky. Východná časť Košického kraja (okres Trebišov, Michalovce a Sobrance) tvorí južnú časť historického Zemplína. Kultúra Zemplína je charakterizovaná prvkami nížinnej kultúry, viazanej na Východoslovenskú nížinu, v severnej časti v pokračovaní na území Prešovského kraja, prvkami horskej kultúry, viazanej na územie Karpát. Na juhu mali význam vplyvy Sedmohradska, na severe pôsobenie pravoslávnej a gréckokatolíckej cirkvi. Strednú časť Košického kraja (okres Košice I. až IV, a väčšinu okresu Košice – okolie) tvorí severná časť historického Abova, bohatá na zachovalé ucelené historické časti miest (predovšetkým Košice) a nehnuteľné kultúrne pamiatky vo vidieckom osídlení. V západnej časti Košického kraja (okres Rožňava, Spišská Nová Ves a Gelnica) sa prelína oblasť kultúry západoslovenskej a východoslovenskej a charakter nížinnej s horskými oblasťami (Gemera a Spiš).

Základ historických sídelných štruktúr v krajine predstavujú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „kultúrne pamiatky“), ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a na ochranu ktorých slúži zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzná právna predpisy na jeho vykonanie. Okrem nehnuteľných kultúrnych pamiatok je pamiatkový fond v zmysle vyššie uvedenej legislatívy chránený aj plošne prostredníctvom vyhlásených chránených pamiatkových území – pamiatkových zón (PZ), pamiatkových rezervácií (PR) a ochranných pásiem (OP), ktoré je potrebné rešpektovať pri koncepcných rozvojových zámerov urbanistického rozvoja kraja. Ďalším limitujúcim faktorom v rámci rozvojových zámerov kraja sú existujúce, resp. predpokladané archeologické náleziská, kde by v rámci odborne neusmerneného zásahu do terénu mohlo dôjsť k ich likvidácii, na tieto sa taktiež vzťahuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky (ÚZPF SR) je na území Košického kraja evidovaných 1.791 národných kultúrnych pamiatok, ktoré sa nachádzajú v 287 obciach. Počet obcí s nehnuteľnými kultúrnymi pamiatkami presahuje 60 %, z celkového počtu obcí. Podľa druhu pamiatok najviac sú zastúpené sakrálne stavby, meštianske domy, kúrie a ľudové domy, kaštiele a parky, významne sú zastúpené aj technické pamiatky baníckej minulosti a vínne pivnice na juhu Zemplína. Osobitnou skupinou nehnuteľných pamiatok atraktívnych pre turizmus sú hrady, resp. ich zrúcaniny, z ktorých je do ústredného zoznamu zapísaných celkovo 14. Významnou skupinou pamiatok sú solitéry a zoskupenia zachovalých objektov ľudovej architektúry. Na území Košického kraja sa nachádzajú pamiatky ľudovej architektúry a urbanizmu charakteristické svojimi typologickými a výrazovými znakmi podľa historických regiónov (na západe oblasť Spiša a Gemera, v centrálnej časti oblasť Košíc, v južnej a východnej časti oblasť Horného a Dolného Zemplína).

Pamiatkové rezervácie (1)

- MPR Košice (Košice I. – Staré mesto), vyhlásená 02.02.1983

Pamiatkové zóny (12)

- Gelnica (mestská PZ), Rozhodnutie MK SR č. 11221/2005-400/33355 zo dňa 15.2.2005
- Lúčka (vidiecka PZ), Vyhláška ObÚ Rožňava č. 4/92 zo dňa 15.02.1992
- Markušovce (mestská PZ), Vyhláška OÚ Spišská Nová Ves č. 2/1993 zo dňa 26.04.1993
- Nižný Medzev (mestská PZ), Vyhláška OÚ Košice – vidiek č. 1 zo dňa 01.02.1995

- Rožňava (mestská PZ), Vyhláška OÚ Rožňava s účinnosťou od 01.08.1991
- Smolník (mestská PZ), Vyhláška KÚ Košice č. 1/1997 zo dňa 31.01.1997
- Spišská Nová Ves (mestská PZ), Rozhodnutie MK SR č. 1297/2015-221/5779 zo dňa 13.04.2015
- Spišské Vlachy (mestská PZ), Rozhodnutie MK SR č. 2188/2015-221/11116 zo dňa 16.07.2015
- Štítник (mestská PZ), Nariadenie OÚ Rožňava s účinnosťou od 15.06.1991
- Turnianska Nová Ves (vidiecka PZ), Vyhláška OÚ Košice – okolie č. 2 zo dňa 01.02.1995
- Veľká Tŕňa (špeciálna PZ), Rozhodnutie MK SR č. 3726/2008-51/15643 zo dňa 10.11.2008
- Vyšný Medzev (mestská PZ), Vyhláška OÚ Košice – okolie č. 813-03/1993 zo dňa 27.09.1993

Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO (2)

- Gréckokatolícky drevený kostol sv. Mikuláša Biskupa v Ruskej Bystrej (2008)
- Spišský hrad a pamiatky jeho okolia (1993)

Ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území

- Betliar – kaštieľ s areálom, kostol a park, socha na stĺpe, kostol
- Inovce – drevený kostol
- Jasov – kláštor Premonštrátov
- Jenkovce – drevený kostolík
- Košice II (Šaca) – kaštieľ
- Košice IV – budova administratívna
- Krásnohorské Podhradie – hrad, galéria, kostol, mauzóleum a park, škola a sadovnícka úprava, pomník a areálom
- Michalovce – kaštieľ s areálom, kostol, kostol zaniknutý s areálom
- Plešivec – kostol s areálom, hostinec mestský, pomník
- Ruská Bystrá – drevený kostolík
- Žehra – kostol a múr ochranný s kaplnkou, kaštieľ s areálom, kaplnka, hrad, kameň hraničný,
- Košice – ochranné pásmoestskej pamiatkovej rezervácie
- Košice I – ochranné pásmo pamiatkovej zóny
- Rožňava – ochranné pásmo pamiatkovej zóny

Navrhované ochranné pásma

- Malá Tŕňa – ref. kostol a súbor vínnych pivníc
- Veľká Tŕňa – ref. kostol
- Malá Bara – ref. kostol
- Černochovej – ref. Kostol

Pamiatkovo chránené objekty – národné kultúrne pamiatky (NKP)

- Okres Gelnica : 80 NKP v 14 obciach z 20, z toho najviac v meste Gelnica a v Smolníku
- Okres Košice I – IV : 622 NKP v 12 obciach z 13, z toho najviac v MPR Košice
- Okres Košice – okolie : 191 NKP v 61 obciach zo 112, z toho najviac v Jasove, Medzeve, Turni nad Bodvou a Turnianskej Novej Vsi
- Okres Michalovce : 107 NKP v 44 obciach zo 78, z toho najviac v meste Michalovce
- Okres Rožňava : 296 NKP v 53 obciach zo 62, z toho najviac v Rožňave, Betliari, Krásnohorskom Podhradí, Štítniku a ľudovej architektúry v Rejdovej
- Okres Sobrance : 37 NKP v 23 obciach zo 47 obcí
- Okres Spišská Nová Ves : 344 NKP v 27 obciach z 36 obcí
- Okres Trebišov : 114 NKP v 53 obciach z 82 obcí, z toho najviac v meste Trebišov a obci Leles

Pamiatkovo chránené hrady a ruiny

Bačkov (Trebišov), Kráľovská Chlmec (Trebišov), Slanec (Košice – okolie), Veľký Kamenec (Trebišov), Podhorod' (Sobrance), Vinné (Michalovce), Jasov (Košice – okolie), Sokol' (Košice – okolie), Turňa nad Bodvou (Košice – okolie), Krásnohorské Podhradie (Rožňava), Štítnik (Rožňava), Markušovce (Spišská Nová Ves), Žehra (Spišská Nová Ves), Čermel' (Košice I)

Archeologické lokality

Špecifikom kraja sú archeologické lokality, ako miesta možného nálezu rôznych kultúrnych horizontov z predchádzajúcich období situovaných pod úrovňou terénu. Medzi archeologické lokality, resp. náleziská môžu patriť sídliská, pohrebiská, kultové a posvätné okrsky, miesta vojenských stretnutí a ďalšie miesta poznačené ľudskou činnosťou. Ochranu archeologických nálezísk špecifikuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

- Okres Košice I – IV :
  - Košice, časť Kavečany – jaskyňa pri Kavečanoch
  - Košice, časť Krásna nad Hornádom – poloha Kláštorháza
- Okres Košice – okolie :
  - Budimír – mohylový násyp
  - Drienovec – jaskyňa
  - Dvorníky – Včeláre – vápencový lom VSŽ
  - Háj – jaskyňa Dorina diera, Slaninova jaskyňa, Hradisko – Zádielsko-turnianska planina
  - Haniska – mohylové násypy
  - Hrašovík – mohyla
  - Chorváty – poloha Hradová
  - Jasov – jaskyňa
  - Košická Belá – Antonova jaskyňa, Medvedia jaskyňa, Veľká Rothova jaskyňa,
  - Košický Klečenov – poloha Hrádek
  - Moldava nad Bodvou – Moldavská jaskyňa
  - Nižná Myšľa – poloha Koscelek, poloha Várhegy
  - Obišovce – poloha Stráže
  - Rankovce – poloha Nad Rankovskými skalami
  - Svinica – severovýchodne od kostola
  - Turňa nad Bodvou – jaskyňa Žihľavová diera
  - Zádiel – Kostrová jaskyňa
- Okres Michalovce :
  - Východoslovenské mohyly z neskorého eneolitu : Lesné – v lese Potyčky, Trhovište – východne od obce, Zbudza – pred obcou,
  - Kusín – poloha Hrádek – Slovanské hradisko (9. – 11. stor.)
  - Vinné – Kostol na južnom úpätí Vihorlatského pohoria
- Okres Rožňava :
  - Kečovo – jaskyňa Čertová diera, jaskyňa Domica
  - Hrhov – poloha Bocskorkö barlang
  - Plešivec – poloha Hradisko
- Okres Sobrance :
  - Koňuš – poloha Starý Koňuš
- Okres Spišská Nová Ves :

- Hrabušice – jaskyňa Mníchova diera, jaskyňa Tunel (Dufart), poloha Zelená hora a Pod Zelenou horou, poloha Prielom Hornádu I
- Iliášovce – Tisícročná kaplnka (Sans Souci)
- Letanovce – jaskyňa Čertova diera, Biela jaskyňa, Ružová jaskyňa, Kláštorňá jaskyňa
- Poráč – jaskyne Šarkanova diera a Chyža
- Smižany – jaskyňa Tri skalky
- Smižany (Spišské Tomášovce) – poloha Hradisko I a pod Hradiskom I
- Smižany – poloha Hradisko II
- Spišský Hrušov – poloha Milož
- Žehra (Spišské Podhradie) – travertínový komplex Dreveník
- Okres Trebišov :
  - Kráľovský Chlmec – poloha Erös
  - Zemplín – poloha Várhegy
  - Somotor – poloha Somotorská hora
  - Klin nad Bodrogom – zrúcanina stredovekého kostola
  - Ladmovce – zrúcanina stredovekého kostola
  - Malý Horeš – poloha Homok puszta
  - Rad – v záhrade bývalého kláštora
  - Trebišov – kostol sv. Ducha
  - Veľký Kamenec – poloha Templom homok
  - Sečovce – poloha Koscelek

5.6. Chránené vodohospodárske oblasti, vodné zdroje a ich ochranné pásma

Podľa § 7 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň.

Na ich ochranu sú v SR určené štyri druhy ochrany :

- chránené vodohospodárske oblasti,
- ochranné pásma vodárenských zdrojov a povodia vodárenských tokov,
- citlivé oblasti,
- zraniteľné oblasti

➤ Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

V Slovenskej republike je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej vodohospodárskej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd. CHVO sú územia, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie podzemných a povrchových vôd.

V riešenom území sa nachádzajú, resp. do riešeného územia zasahujú :

- CHVO Horné povodie rieky Hnilec
- CHVO Slovenský kras (Plešivecká planina a Horný vrch)
- CHVO Vihorlat

➤ Ochranné pásma vodárenských zdrojov

Na ochranu konkrétnych využívaných zdrojov povrchových a podzemných vôd sa z dôvodu sprísnenej špeciálnej ochrany stanovujú ochranné pásma (vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ochranu vôd). Na území Košického kraja sa vyskytuje celkovo 290 zdrojov vody, z toho 28 povrchových vodných zdrojov a 262 podzemných vodných zdrojov. Najviac vodných zdrojov sa nachádza v okrese Rožňava (70), Trebišov (64), Košice – okolie (59), Spišská Nová Ves (32) a najmenej v okrese Gelnica (14), Košice – mesto (14), Michalovce (18) a Sobrance (19).

Tab.: PHO zdrojov povrchových a podzemných vôd v Košickom kraji

Okres	Celkový počet OP	Počet zdrojov povrchovej vody	Počet zdrojov podzemnej vody
Gelnica (GL)	14	5	9
Košice – mesto (KE)	14	0	14
Košice – okolie (KS)	59	10	49
Michalovce (MI)	18	0	18
Rožňava (RV)	70	4	66
Sobrance (SO)	19	2	17
Spišská Nová Ves (SN)	32	7	25
Trebišov (TV)	64	0	64
S P O L U	290	28	262

Zdroj: ÚPN VÚC Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014, 2017

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

- OP II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Tornali (Vyhláška MZ SR č. 162/2005 Z.z.)
- OP II. stupňa prírodných minerálnych stolových vôd v Baldovciach (Vyhláška MZ SR č. 478/2001 Z.z.)

Chránené povodia vodárenských tokov

Na území Slovenskej republiky je vyhlásených 102 vodárenských vodných tokov, ktorými prechádza štátna hranica, ktoré sa využívajú ako vodárenský zdroj alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje (vodárenský vodný tok), vodné toky s plavebným využitím, vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a pre poľnohospodárstvo (ich významnosť sa určuje vo vzťahu k vodohospodárskej bilancii povrchových vôd v príslušnom čiastkovom povodí), vodné toky využívané na iné účely, napríklad na využívanie hydroenergetického potenciálu, ako vody vhodné pre život rýb a reprodukciu pôvodných druhov rýb alebo na rekreáciu.

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (Príloha č. 1), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov je na Slovensku zaradených 586 vodných tokov, z toho sa na území Košického kraja nachádza celkovo 64 vodohospodársky významných vodárenských vodných tokov. Jednotlivé vodohospodársky významné vodárenské vodné toky, nachádzajúce sa na území Košického kraja, sú uvedené v Prílohe č. 6 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Zoznam vodárenských vodných tokov, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje na odber pre pitnú vodu, je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (Príloha č. 2), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. V riešenom území sa z celkového počtu 102 vodárenských tokov, využívaných ako vodárenské zdroje alebo

ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody nachádzajú v počte 34. Zoznam vodárenských tokov na území Košického kraja je uvedený v Prílohe č. 7 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

➤ Citlivé oblasti

Podľa § 33 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V roku 2017 bolo vydané nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z., kde sa konkretizuje ustanovenie citlivých a zraniteľných oblastí a za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

➤ Zraniteľné oblasti

Podľa § 34 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú zraniteľnými oblasťami poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa Prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorými sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, medzi zraniteľné oblasti na území Košického kraja patrí 241 katastrálnych území obcí, ktoré sa nachádzajú v 10 okresoch.

Tab.: Zraniteľné oblasti na území Košického kraja

Okres	Názov obce
Gelnica	-
Košice I	4 mestské časti : Košice – Kavešany, Košice – Sever, Košice – Sídliisko Ťahanovce, Košice – Ťahanovce
Košice II	8 mestských častí : Košice – Lorinčík, Košice – Luník IX, Košice – Myslava, Košice – Pereš, Košice – Poľov, Košice – sídlisko KVP, Košice – Šaca, Košice – Západ
Košice III	2 mestské časti : Košice – Dargovských hrdinov, Košice – Košická Nová Ves
Košice IV	6 mestských častí : Košice – Barca, Košice – Juh, Košice – Krásna, Košice – Nad jazerom, Košice – Šebastovce, Košice – Vyšné Opátske
Košice – okolie	66 obcí : Bačkovík, Belža, Beniakovce, Bidovce, Blažice, Bohdanovce, Budimír, Buzica, Cestice, Čakanovce, Čaňa, Čečejevce, Drienovec, Družstevná pri Hornáde, Ďurdošík, Ďurkov, Geča, Gyňov, Haniska, Hostovce, Hrašovík, Chorváty, Chrastné, Janík, Kechnec, Kokšov – Bakša, Komárovce, Košická Polianka, Košické Ofšany, Kráľovce, Malá Ida, Milhost', Mokrance, Moldava nad Bodvou, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Nižný Čaj, Nižný Lánec, Nová Polhora, Obišovce, Olšovany, Paňovce, Peder, Perín – Chym, Ploské, Rešica, Rozhanovce, Rudník, Sady nad Torysou, Seňa, Sokoľany, Svinica, Šemša, Trebejov, Trst'any, Trstené pri Hornáde, Turňa nad Bodvou, Turnianska Nová Ves, Vajkovce, Valaliky, Veľká Ida, Vtáčkovce, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Žarnov, Ždaňa
Michalovce	58 obcí : Beša, Bracovce, Budkovce, Čečehov, Čičarovce, Drahňov, Dúbravka, Falkušovce, Hnojné, Horovce, Iňačovce, Ižkovce, Kačanov, Kapušianske Kľačany, Krásnovce, Krišovská Liesková, Lastomír, Lesné, Lúčky, Malčice, Malé Raškovce, Markovce, Maťovské Vojkovce, Michalovce, Moravany, Oborín, Oreské, Palín, Pavlovce nad Uhrom, Petrikovce, Petrovce nad Laborcom, Pozdišovce, Ptrukša, Pusté Čemerné, Rakovec nad Ondavou, Ruská, Senné, Slavkovce, Staré, Strážske, Stretava, Stretavka, Suché, Trhovište, Tušice, Veľké Kapušany, Veľké Raškovce, Veľké Slemence, Vinné, Vojany, Voľa, Vrbnica, Vysoká nad Uhrom, Zalužice, Závadka, Zemplínska Široká, Zemplínske Kopčany, Žbince
Rožňava	12 obcí : Bohúňovo, Bretka, Brzotín, Gemerská Panica, Hrhov, Jablonov nad Turňou, Ochtiná, Pašková, Rochovce, Roštár, Slavošovce, Štítnik
Sobrance	31 obcí : Bežovce, Blatná Polianka, Blatné Revištia, Bunkovce, Fekišovce, Hlivištia, Horňa, Husák, Choňkovce, Jasenov, Jenkovce, Kolíbabovce, Koňuš, Koromľa, Kristy, Lekárovce, Nižná Rybnica, Nižné Nemecké, Orechová, Ostrov, Pinkovce, Porostov, Priekopa, Ruskovce, Sobrance, Tašuľa, Tibava, Úbrež, Vojnatina, Vyšné Nemecké, Záhor
Spišská Nová Ves	9 obcí : Amutovce, Danišovce, Chrasť nad Hornádom, Jamník, Markušovce, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Vítkovce
Trebišov	64 obcí : Bačka, Bara, Boľ, Borša, Brehov, Cejkov, Čelovce, Čerhov, Černochovej, Čierna nad Tisou, Dobrá, Dvorianky, Egreš, Hraň, Hrčeľ, Hriadky, Kazimír, Kožuchov, Kráľovský Chlmec, Lastovce, Leles, Luhyňa,

Malá Trňa, Malé Ozorovce, Malé Trakany, Malý Horeš, Michalany, Nižný Žipov, Novosad, Nový Ruskov, Parchovan, Plechotice, Poľany, Pribeník, Rad, Sečovce, Sirník, Slivník, Slovenské Nové Mesto, Soľníčka, Somotor, Stanča, Stráže, Streda nad Bodrogom, Svätušie, Svinice, Trebišov, Vefaty, Veľké Ozorovce, Veľké Trakany, Veľký Horeš, Veľký Kamenec, Viničky, Višňov, Vojčice, Vojka, Zátin, Zbehňov, Zemplín, Zemplínska Nová Ves, Zemplínska Teplica, Zemplínske Hradište, Zemplínske Jastrabie, Zemplínsky Branč

Zdroj : Nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z.- Príloha č.1

5.7. Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a prieskumné územia

V riešenom a dotknutom území sa nachádzajú niektoré evidované prieskumné územia, chránené ložiskové územia a aj dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využívaniu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory i evidované prieskumné územia môžu byť ovplyvnené priamym stretom s infraštruktúrnymi opatreniami, čo je možné eliminovať pri príprave projektov. Ďalej budú ovplyvnené ťažbou surovín pre stavbu.

Z nerastných surovín sa na území Košického kraja vyskytujú ložiská energetických surovín – významné zásoby zemného plynu (okres Michalovce a Trebišov), lignitu (okres Michalovce), antracit (okres Trebišov) rudných surovín – siderit, Ag, Cu, Pb, Zn, Hg rudy, železné rudy, kobaltovo-niklové rudy, pyrit, polymetalické rudy, rádioaktívne suroviny, nerudných surovín – rôzne druhy stavebného kameňa, tehliarske hliny, štrkopiesky, kaolín, vápenec, mastenec a iné. Z celoslovenského pohľadu sa tu nachádzajú dôležité zásoby kamennej soli (Zbudza), magnezitu (Košice) a mastenca (Gemerská Poloma).

Na území Košického samosprávneho kraja sa nachádzajú výhradne ložiska s určenými chránenými ložiskovými územiami (CHLÚ) – 130 a dobývacími priestormi (DP) – 81. Ďalej sa v predmetnom území nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov (LN) – 33.

Tab.: Chránené ložiskové územia v Košickom kraji

Ev.č.	Názov CHLÚ	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Košiciach k 01.01.2018				
89/d	Báčkov	Trebišov	zemný plyn a sprievodné nerasty	NAFTA a.s. Bratislava
70/d	Bánovce nad Ondavou	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
100/d	Beša	Michalovce	kremičitý piesok	Bez právneho nástupcu
4/d	Brehov	Trebišov	andezit	EUROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice
109/d	Brehov I	Trebišov	živice, polymetalické rudy, keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
2/d	Brezina	Trebišov	bentonit	Bez právneho nástupcu
68/d	Brezina I (Kuzmice)	Trebišov	bentonit	HEADS Slovakia s.r.o. Družstevná pri Hornáde
69/d	Brezina I (Byšta)	Trebišov	perlit	Bez právneho nástupcu
6/d	Čaňa	Košice – okolie	štrkopiesky	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
10/d	Dvorníky	Košice – okolie	korekčné sialitické íly	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
77/d	Hnojné	Michalovce	lignit	ŠGÚDŠ Bratislava
80/d	Hodkovce	Košice – okolie	kobaltovo-niklové rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
131/d	Hodkovce I	Košice – okolie	keramické íly (DP Šemša)	ŠGÚDŠ Bratislava
14/d	Hošťovce	Košice – okolie	vápenec	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
16/d	Jasov	Košice – okolie	tehliarske íly	Bez právneho nástupcu
19/d	Kapušianske Kľačany	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
21/d	Košice	Košice I, II	magnezit DP Košice)	MEOPTIS s.r.o. Bratislava
22/d	Košice IV (Hradová)	Košice I	granodiorit	EUROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice
21/d	Košice V	Košice I	magnezit	ŠGÚDŠ Bratislava

102/d	Košice IV	Košice I, II	urán-molybdénové rudy	Ludovika Energy s.r.o. Ban. Bystrica
66/d	Kráľovce	Košice – okolie	štrkopiesky	UND-ŠTRKOPIESKY s.r.o. Košice
25/d	Ladmovce	Trebišov	vápenec	Bodroginvest s.r.o. Košice
26/d	Ladmovce I	Trebišov	vápenec	Zemplínska plavebná spoločnosť s.r.o. Trebišov
27/d	Ladmovce II	Trebišov	vápenec	VAPEX s.r.o. Ladmovce
28/d	Lastovce	Trebišov	tehliarske íly	Bez právneho nástupcu
106/d	Malá Bara	Trebišov	perlit	ŠGÚDŠ Bratislava
30/d	Malá Vieska	Košice – okolie	dolomitické piesky	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
31/d	Michaľany	Trebišov	bentonit	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
32/d	Michalovce	Michalovce	tehliarske íly, halozit	Štefan Pristaš, Prešov
99/d	Michalovce I	Michalovce	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
136/d	Michalovce II	Michalovce	horľavý zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
33/d	Milhošť	Košice – okolie	štrkopiesky	UND-ŠTRKOPIESKY s.r.o. Košice
137/d	Moravany	Michalovce	horľavý zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
98/d	Nižný Medzev	Košice – okolie	komplexné železné rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
128/d	Nižný Žipov	Trebišov	bentonit	ŠGÚDŠ Bratislava
117/d	Nováčany	Košice – okolie	živce	Bez právneho nástupcu
118/d	Nováčany I	Košice – okolie	kaolín	Bez právneho nástupcu
119/d	Nováčany II	Košice – okolie	kaolín	Bez právneho nástupcu
38/d	Oreské	Michalovce	vápenec, dolomit, dolomitický vápenec	AT Zemplín s.r.o. Kazimír
138/d	Palín	Michalovce	hor. zemný plyn a gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
87/d	Paňovce	Košice – okolie	chryzolitový azbest	ŠGÚDŠ Bratislava
65/d	Pavlovce nad Uhom	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
72/d	Pavlovce nad Uhom I	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
39/d	Pozdišovce	Michalovce	keramické íly	Bez právneho zástupcu
40/d	Pozdišovce I	Michalovce	zemný plyn, gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
88/d	Rakovec nad Ondavou	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
97/d	Rudník	Košice – okolie	kaolín (kaolinické piesky)	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
110/d	Rudník I	Košice – okolie	živce	Bez právneho zástupcu
116/d	Rudník II	Košice – okolie	živce	Bez právneho nástupcu
120/d	Rudník III	Košice – okolie	kaolín	Bez právneho nástupcu
132/d	Rudník IV	Košice – okolie	živce (DP Rudník II)	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
91/d	Ruskov	Košice – okolie	andezit	KSR – Kameňolomy SR s.r.o. Zvolen
44/d	Ruskov I	Košice – okolie	andezit	PK Doprastav a.s. Žilina
48/d	Slanec	Košice – okolie	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
25/d	Stanča	Trebišov	bentonit	ŠGÚDŠ Bratislava
51/d	Svätuše	Trebišov	andezit	Zemplínska plavebná spoločnosť s.r.o. Trebišov
52/d	Ťahanovce	Košice – okolie	keramické íly	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
54/d	Trebejov	Košice – okolie	dolomity vhodné na chem. tech. spracovanie	Carmeuse Slovakia s.r.o.
101/d	Trebišov	Trebišov	zemný plyn a sprievodné nerasty	NAFTA a.s. Bratislava
55/d	Trnava pri Laborci	Michalovce	tuf	Bez právneho nástupcu
113/d	Trstené pri Hornáde	Košice – okolie	keramické íly a ílovce	Ing. Ján Tabak – NERAST, Žilina
56/d	Včeláre	Košice – okolie	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
79/d	Včeláre I	Košice – okolie	korekčné sialitické íly	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
107/d	Veľatý	Trebišov	bentonit	Bez právneho nástupcu
61/d	Veľká Trňa	Trebišov	antracit	ŠGÚDŠ Bratislava
60/d	Vinné	Michalovce	andezit	Bez právneho nástupcu
130/d	Vojka	Trebišov	zlievarenské piesky	ŠGÚDŠ Bratislava
57/d	Vyšný Klátov I	Košice – okolie	amfibolit	RICORSO s.r.o. Košice
67/d	Zbudza	Michalovce	kamenná soľ	PROROGO s.r.,o, Strážske
134/d	Zemplínska Široká	Michalovce	hor. zemný plyn a gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
129/d	Zlatá Idka	Košice – okolie	turmalín	ŠGÚDŠ Bratislava
78/d	Žarnov	Košice – okolie	Cementárska sialitická surovina	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
95/d	Žarnov I	Košice – okolie	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
103/d	Žarnov II	Košice – okolie	vápenec blokovo dobývateľný (DP Žarnov)	STONEprojekt s.r.o. Prešov

135/d	Žbince	Michalovce	hor. zemný plyn a gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi k 31.01.2018				
1/e	Rudňany	Spišská Nová Ves	Fe, Cu, Hg rudy, baryt, spekularit	Bez organizácie
2/e	Slovinky	Spišská Nová Ves	Cu rudy	Rudné bane š.p. Banská Bystrica
4/e	Rožňava	Rožňava	sideritové rudy s Cu	TRATEC s.r.o. Prešov
5/e	Nižná Slaná	Rožňava	siderit	Bez organizácie
6/e	Smolník	Gelnica	pyrit, chalopyrit	ŠGÚDŠ Bratislava
7/e	Mlynky	Spišská Nová Ves	Cu-Fe rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
8/e	Lubeník	Rožňava	magnezit, dolomitický magnezit, dolomit	SLOVMAG a.s. Lubeník
9/e	Lubeník I - Amag	Rožňava	magnezit	SLOVMAG a.s. Lubeník
11/e	Jaklovce	Gelnica	vápenec	Calmit s.r.o.
12/e	Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	sadrovec a anhydrit	VSK a.s. Spišská Nová Ves
13/e	Olcava	Spišská Nová Ves	vápenec	KSK – Kameňolomy SR s.r.o.
14/e	Švedlár	Gelnica	kremeň	Bez organizácie
18/e	Žehra	Spišská Nová Ves	travertín	Bez organizácie
20/e	Slavec	Rožňava	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
22/e	Čoltovo	Rožňava	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
24/e	Spišské Tomášovce	Spišská Nová Ves	paleogénny pieskovec	STAVOEKOINVEST s.r.o. Poprad
25/e	Smižany	Spišská Nová Ves	tehliarske hliny	Bez organizácie
27/e	Spišská Nová Ves I	Spišská Nová Ves	sadrovec a anhydrit	VSK a.s. Spišská Nová Ves
28/e	Poráč	Spišská Nová Ves	Fe, BaSO ₄ , Cu, Hg rudy	Bez organizácie
29/e	Honca	Rožňava	vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
37/e	Čoltovo I	Rožňava	vápenec	KAM-BET s.r.o. Gemerská Hôrka
38/e	Silická Brezová	Rožňava	mramor	Bez organizácie
39/e	Silická Brezová I	Rožňava	vápenec	ISPA Prešov s.r.o. Prešov
41/e	Lipovník	Rožňava	vápenec	KLUBII s.r.o. Bratislava
46/e	Spišská Nová Ves IV	Spišská Nová Ves	dolomit, dolom. vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
53/e	Markušovce	Spišská Nová Ves	vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
54/e	Mníšek nad Hnilcom	Gelnica	polymetalické rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
55/e	Stará Voda	Gelnica	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
57/e	Závadka	Gelnica	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
58/e	Mníšek nad Hnilcom I	Gelnica	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
59/e	Smolník II	Gelnica	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
60/e	Gemerská Hôrka	Rožňava	sadrovec a anhydrit	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
64/e	Štofová dolina	Gelnica	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
66/e	Rožňava III	Rožňava	polymetalické rudy	GEMER-ORR s.r.o. Humenné
69/e	Ochtiná – magnezit	Rožňava	magnezit	ŠGÚDŠ Bratislava
70/e	Helcmanovce	Gelnica	Cu rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
71/e	Folk márska skala	Gelnica	vápenec	ŠGÚDŠ Bratislava
72/e	Čučma	Rožňava	xenotín	Uranpres s.r.o.
73/e	Gelnica – Cu rudy	Gelnica	Cu rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
74/e	Gemerská Poloma	Rožňava	masteneč	EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma
76/e	Čierna Lehota	Rožňava	dekoračný kameň	ŠGÚDŠ Bratislava
77/e	Spišská N. Ves – N. Huta	Spišská Nová Ves	rádioaktívne suroviny	Bez organizácie
79/e	Smižany	Spišská Nová Ves	sadrovec, anhydrit	ŠGÚDŠ Bratislava
81/e	Prakovce	Gelnica	polymetalické rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
89/e	Ploské	Košice – okolie	magnezit	Bez organizácie
101/e	Nižná Slaná – siderit	Rožňava	siderit	ŠGÚDŠ Bratislava
102/e	Jaklovce II – azbest	Gelnica	azbest	ŠGÚDŠ Bratislava
103/e	Jaklovce I	Gelnica	baryt	ŠGÚDŠ Bratislava
105/e	Ochtiná I	Rožňava	Mo, W rudy	BSP-servis s.r.o. Bratislava
106/e	Vlachovo	Rožňava	Au, Ag rudy	Bez organizácie
108/e	Slavošovce	Rožňava	živce	MASEVA s.r.o. Košice
109/e	Matejovce n/ Hornádom	Spišská Nová Ves	sadrovec, anhydrit	ŠGÚDŠ Bratislava
110/e	Meliata	Rožňava	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
111/e	Markušovce I	Spišská Nová Ves	baryt	Rudohorská investičná s.r.o.
112/e	Spišská Nová Ves V	Spišská Nová Ves	anhydrit	Uranpres s.r.o.

Zdroj : Obvodný banský úrad Košice, Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves

Na dobývanie výhradného ložiska sa organizácii, ktorá má príslušné banké oprávnenie, určí dobývací priestor. V riešenom území Košického kraja sú určené dobývacie priestory v celkovom počte 20, ktoré spadajú do pôsobnosti Obvodného bankého úradu v Košiciach a Obvodného bankého úradu v Spišskej Novej Vsi.

Tab.: Dobývacie priestory v Košickom kraji

Ev.č.	Názov DP	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom bankom úrade v Košiciach k 01.01.2018				
1/D	Bánovce nad Ondavou	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
75/D	Beša	Michalovce	kremičitý piesok	Bez organizácie
2/D	Brehov	Trebišov	andezit	EUROVIA – Kameňolomy s.r.o. Košice
5/D	Brezina	Trebišov	bentonit	Bez organizácie
70/D	Brezina I (Kuzmice)	Trebišov	bentonit	HEADS Slovakia s.r.o. Družstevná pri Hornáde
82/D	Brezina II	Trebišov	perlit	Bez organizácie
7/D	Čaňa	Košice – okolie	štrkopiesky	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
11/D	Dvorníky	Košice – okolie	korekčné sialitické íly	CHR (Slovensko) a.s. Rohožník
16/D	Hosťovce	Košice – okolie	vápenec	CHR (Slovensko) a.s. Rohožník
19/D	Kapušianske Kľačany	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
20/D	Košice	Košice – mesto	magnezit	MEOPTIS s.r.o. Bratislava
21/D	Košice IV - Hradová	Košice - mesto	granodiorit	EUROVIA – Kameňolomy s.r.o. Košice
22/D	Kráľovce	Košice – okolie	štrkopiesky	UND – ŠTRKOPIESKY s.r.o. Košice
25/D	Ladmovce	Trebišov	vápenec	Bodroginvest s.r.o. Košice
26/D	Ladmovce I	Trebišov	vápenec	Zemplínska plavebná spoločnosť s.r.o. Trebišov
27/D	Ladmovce II	Trebišov	vápenec	VAPEX s.r.o. Ladmovce
94/D	Lastomír	Michalovce	zemný plyn a gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
28/D	Lastovce	Trebišov	tehliarske íly	Bez organizácie
29/D	Malá Vieska	Košice – okolie	dolomitické piesky	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
30/D	Michaľany	Trebišov	bentonit	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
31/D	Michalovce	Michalovce	tehliarske íly, halozit	Štefan Pristaš, Prešov
91/D	Michalovce I	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
32/D	Milhošť	Košice – okolie	štrkopiesky	UND – ŠTRKOPIESKY s.r.o. Košice
92/D	Moravany	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
36/D	Oreské	Michalovce	vápenec, dolomit, dolomitický vápenec	AT ZEMPLÍN s.r.o. Kazimír
93/D	Palín	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
37/D	Pavlovce nad Uhom	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
38/D	Pavlovce nad Uhom I	Michalovce	zemný plyn	NAFTA a.s. Bratislava
39/D	Pozdišovce	Michalovce	keramické íly	Bez organizácie
40/D	Pozdišovce I	Michalovce	zemný plyn, gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
72/D	Pusté Čemerné	Michalovce	zeolit (zeolitizovaný, klinoptilitový ryodacitový tuf)	ZEOLIT s.r.o. Banská Bystrica
88/D	Pusté Čemerné I	Michalovce	zeolit	ZEOLIT s.r.o. Banská Bystrica
71/D	Rudník	Košice – okolie	kaolín (kaolinické piesky)	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
81/D	Rudník I	Košice – okolie	živce	Bez organizácie
86/D	Rudník II	Košice – okolie	živce	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
45/D	Ruskov	Košice – okolie	andezit	KSR – Kameňolomy SR s.r.o. Zvolen
52/D	Slanec	Košice – okolie	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice
54/D	Svātuše	Trebišov	andezit	Zemplínska plavebná spoločnosť s.r.o. Trebišov
87/D	Šemša	Košice – okolie	keramické íly	Bez organizácie
55/D	Ťahanovce	Košice – okolie	keramické íly	LB MINERALS SK s.r.o. Košice
57/D	Trebejov	Košice – okolie	dolomit	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
73/D	Trebišov	Trebišov	zemný plyn a sprievodné nerasty	NAFTA a.s. Bratislava
58/D	Trnava pri Laborci	Michalovce	tufit	Bez organizácie
59/D	Včeláre	Košice – okolie	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec

83/D	Vefaty	Trebišov	bentonit	Bez organizácie
62/D	Vinné	Michalovce	andezit	Bez organizácie
64/D	Vyšný klátov I	Košice – okolie	amfibolit	RICORSO s.r.o. Košice
67/D	Zbudza	Michalovce	kamenná soľ	PROROGO s.r.o. Strážske
84/D	Žarnov	Košice – okolie	vápenec blokovo dobývateľný a leštený	STONEprojekt s.r.o. Prešov
90/D	Žbince	Michalovce	zemný plyn a gazolín	NAFTA a.s. Bratislava
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi k 31.12.2018				
1/e	Rudňany	Spišská Nová Ves	Fe, Cu, Hg rudy, baryt, spekularit	Vo výberovom konaní
2/e	Slovinky	Spišská Nová Ves	Cu rudy	Rudné bane š.p. Banská Bystrica
4/e	Rožňava I	Rožňava	sideritové rudy s Cu	TRATEC s.r.o. Prešov
5/e	Nižná Slaná	Rožňava	siderit	Vo výberovom konaní
8/e	Lubeník	Rožňava	magnezit, dolomitický magnezit, dolomit	SLOVMAG a.s. Lubeník
9/e	Lubeník I - Amag	Rožňava	magnezit	SLOVMAG a.s. Lubeník
11/e	Jaklovce	Gelnica	vápenec	Calmit s.r.o.
12/e	Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	sadrovec a anhydrit	VSK a.s. Spišská Nová Ves
13/e	Olcava	Spišská Nová Ves	vápenec	KSK – Kameňolomy SR s.r.o.
14/e	Švedlár	Gelnica	kremeň	Vo výberovom konaní
18/e	Žehra	Spišská Nová Ves	travertín	Vo výberovom konaní
20/e	Slavec	Rožňava	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
22/e	Čoltovo	Rožňava	vápenec	Carmeuse Slovakia s.r.o. Slavec
24/e	Spišské Tomášovce	Spišská Nová Ves	paleogénny pieskovec	STAVOEKOINVEST s.r.o. Poprad
25/e	Smižany	Spišská Nová Ves	tehliarske hliny	Vo výberovom konaní
27/e	Spišská Nová Ves I	Spišská Nová Ves	sadrovec a anhydrit	VSK a.s. Spišská Nová Ves
28/e	Poráč	Spišská Nová Ves	Fe, BaSO ₄ , Cu, Hg rudy	Bez organizácie
29/e	Honce	Rožňava	vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
37/e	Čoltovo I	Rožňava	vápenec	KAM-BET s.r.o. Gemerská Hôrka
38/e	Silická Brezová	Rožňava	mramor	Vo výberovom konaní
39/e	Silická Brezová I	Rožňava	vápenec	ISPA Prešov s.r.o. Prešov
41/e	Lipovník	Rožňava	vápenec	KLUBII s.r.o. Bratislava
46/e	Spišská Nová Ves IV	Spišská Nová Ves	dolomit, dolom. vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
53/e	Markušovce	Spišská Nová Ves	vápenec	VSK MINERAL s.r.o.
60/e	Gemerská Hôrka	Rožňava	sadrovec a anhydrit	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
66/e	Rožňava III	Rožňava	polymetalické rudy	GEMER-ORR s.r.o. Humenné
74/e	Gemerská Poloma	Rožňava	Mastenec	EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma
89/e	Ploské	Košice – okolie	Magnezit	Vo výberovom konaní
93/e	Poráč I	Spišská Nová Ves	Baryt	Rudohorská investičná spol. s.r.o.
95/e	Markušovce I	Spišská Nová Ves	Baryt	Rudohorská investičná spol. s.r.o.
96/e	Spišská Nová Ves V	Spišská Nová Ves	rádioaktívne U-rudy a Mo, Cu-rudy	Vo výberovom konaní

Zdroj : Obvodný bankský úrad Košice, Obvodný bankský úrad Spišská Nová Ves

Ložiská nevyhradených nerastov, napr. štrkopiesky, tehliarske suroviny a iné, sú súčasťou pozemkov. Na území Košického kraja sa nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú pod správou Obvodného bankského úradu v Košiciach a Obvodného bankského úradu v Spišskej Novej Vsi.

Tab.: Ložiská nevyhradených nerastov v Košickom kraji

Názov ložiska	Okres	Nerast	Povolená CVBS	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Košiciach				
Biel	Trebišov	piesky		ŠTRKOPIESKY Trnava pri Laborci
Brehov	Trebišov	andezit		IS-LOM s.r.o. Maglovec
Drienovec	Košice – okolie	vápenec		Lom Drienovec s.r.o. Drienovec
Drienovec	Košice – okolie	štrkopiesky		LB MINERALS a.s. Košice
Jovsa	Michalovce	andezit		Vohenské lesy a majetky o.z. Kamenica nad Cirochou
Kačanov	Michalovce	piesky		DUNA s.r.o. Michalovce
Kechnec – Milhošť II	Košice – okolie	štrkopiesky		KOSTMANN Slovakia s.r.o. Košice

Kráľovský Chlmec	Trebišov	piesky		ILKE dopravná spoločnosť s.r.o. Kráľovský Chlmec
Svätušie	Trebišov	piesky		ZPS s.r.o. Trebišov
Vinné – lom Lančoška	Michalovce	andezit		Peter Kalatovič – Kamex-lom Prešov
Veľká Tŕňa	Trebišov	tufy		EURO TRADE PLUS s.r.o. Košice
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi k 31.12.2018				
Bodnarec – Nižné Slovinky	Spišská Nová Ves	flotačné piesky	Neťaží sa	Bez organizácie
Bretka	Rožňava	stavebný kameň	Neťaží sa	Bez organizácie
Čierna Hora	Spišská Nová Ves	stavebný kameň	Neťaží sa	Bez organizácie
Čierna Lehota	Rožňava	stavebný kameň	Neťaží sa	Bez organizácie
Čoltovo	Rožňava	vápenec	Do 31.12.2018*	KAM-BET s.r.o. Čoltovo
Dobšiná	Rožňava	odval	Do 31.12.2017*	SILIKON a.s. Dobšiná
Drňa	Rožňava	stavebný kameň	Neťaží sa	Bez organizácie
Drnava, Dionýz – odvaly	Rožňava	hlušina	Neťaží sa	Bez organizácie
Hnilčík – Roztoky	Spišská Nová Ves	hlušina	Neťaží sa	Bez organizácie
Kaligrund – odkalisko	Spišská Nová Ves	flotačné piesky	Neťaží sa	Bez organizácie
Markuška	Rožňava	bridlica	Do 31.12.2024	NOVEL s.r.o. Košice
Markušovce – Bindt-odval	Rožňava	hlušina	Neťaží sa	Bez organizácie
Meliata I	Rožňava	tehliarske suroviny	Neťaží sa	Bez organizácie
Nadabula – odval	Rožňava	hlušina	Do 31.12.2014*	Prvá banská s.r.o. Spišská Nová Ves
Rákoš	Košice – okolie	stavebný kameň	Neťaží sa	Bez organizácie
Rakovnica – Mier – odval	Rožňava	hlušina	Do 30.06.2013*	Mária Kováčová, Rakovnica
Rožňava – odkalisko	Rožňava	flotačné piesky	Do 31.12.2023	RIS a.s. Spišská Nová Ves
Rožňava II	Rožňava	tehliarske suroviny	Neťaží sa	Bez organizácie
Rudňany	Spišská Nová Ves	stavebný kameň	Do 31.12.2016*	DOPRAVEX s.r.o. Príbovce
Slovinky – hlušinová halda	Spišská Nová Ves	hlušina	Do 10.06.2020	Ing. Otto Smík, Spišská Nová Ves
Spišské Vlachy	Spišská Nová Ves	tehliarske suroviny	Neťaží sa	Bez organizácie
Štefan – odvaly	Rožňava	banská hlušina	Neťaží sa	Bez organizácie

Zdroj : Obvodný banský úrad v Košiciach, Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi

Prieskumné územie sa určuje pre vybrané geologické práce, ako je ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov okrem geologického prieskumu v dobývacom priestore, hydrogeologický prieskum a geologický prieskum na špeciálne účely.

Tab.: Prieskumné územia nachádzajúce sa v Košickom kraji určené k 01.01.2019

Ozn.	Názov PÚ	Okres	Nerast	Rozloha	Platnosť
P8/18	Beša	Trebišov	horľavý zemný plyn	770,45 km ²	26.09.2029
P14/18	Cejkov	Trebišov	nerasty – Au, Ag, Cu, Pb, Zn rudy	29,23 km ²	21.11.2022
P7/17	Dargov	Trebišov	geotermálne vody	21,95 km ²	11.05.2021
P2/17	Dobšiná	Rožňava	Cu-Ag-Au rudy a Ni-Co rudy	6,97 km ²	01.02.2021
P15/18	Fabiánka	Rožňava	nerasty – priemyselná výroba kovov	6,16 km ²	23.11.2022
P22/17	Gápeľ	Rožňava	nerasty Cu-Ag-Au, Ni-Co	8,60 km ²	11.10.2021
P9/18	Kecerovské Pekľany	Košice – okolie	geotermálne vody	46,94 km ²	21.09.2022
P27/08	Košická kotlina	Košice – okolie	geotermálna energia	84,50 km ²	12.05.2020
P3/18	Kotlinec	Gelnica	nerasty – priemyselná výroba kovov	6,98 km ²	24.04.2022
P4/18	Medzev	Košice – okolie	nerasty – priemyselná výroba kovov	5,97 km ²	23.04.2022
P14/16	Michalovce	Michalovce	geotermálne vody	11,60 km ²	30.08.2020
P24/14	Ochtiná	Rožňava	nerasty – výroba kovov – Mo, W, Re	12,46 km ²	20.11.2022
P21/17	Rakovec	Rožňava	nerasty Cu-Ag-Au, Ni-Co	6,66 km ²	20.09.2021
P19/17	Rejdová	Rožňava	nerasty Cu-Ag-Au, Ni-Co	22,62 km ²	05.09.2021
P6/18	Rochovce	Rožňava	nerasty – priemyselná výroba kovov	5,80 km ²	29.05.2022
P23/17	Smolnícka Huta	Gelnica	nerasty – výroba kovov a zemín	5,83 km ²	11.12.2021
P3/17	Smolník	Rožňava	nerasty – výroba kovov a zemín	34,70 km ²	29.03.2021
P14/03	Východosloven. nížina	Michalovce	horľavý zemný plyn	650,39 km ²	04.11.2019
P1/17	Vyšná Kamenica	Košice – okolie	geotermálne vody	4,30 km ²	16.01.2021
P14/17	Zemplín	Trebišov	polymetalické a Au, Ag rudy	6,86 km ²	01.08.2021

Zdroj : MŽP SR

5.8. Návrhy opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

V návrhovej časti strategického dokumentu bude potrebné pri priestorovom rozvoji dopravnej infraštruktúry v maximálnej miere rešpektovať :

- Národnú sústavu chránených území, ktorú ustanovuje zákon NR SR . 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Chránené územia európskeho systému NATURA 2000,
- Chránené pamiatkové územia a archeologické náleziská, na ochranu ktorých sa vzťahuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov,
- Chránené vodné zdroje ich ochranné pásma,
- Chránené ložiskové územia a podobne.

Z dôvodu zmiernenia nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na prírodu a krajinu, je nutné pri návrhu optimálneho dopravného vybavenia územia s ohľadom na jeho ďalší územný rozvoj :

- zachovať územnú celistvosť chránených území prírody, chránených vtáčích území a území európskeho významu, vrátane zachovania či zlepšenia stavu predmetu ich ochrany,
- nezhoršovať stav biodiverzity,
- zamedziť degradácii ekosystémov vrátane ekosystémov viazaných na vodu,
- zlepšiť priestupnosť krajiny a nadväznosť ekosystémov,
- rešpektovať jestvujúce i navrhované prvky územného systému ekologickej stability.

Vplyvy navrhovaných infraštruktúrnych opatrení na vyššie uvedené chránené územia, prírodu a krajinu budú vyhodnotené v Správe o hodnotení strategického dokumentu na koncepcnej úrovni. Konkrétne vplyvy a opatrenia na ich elimináciu musia byť riešené na projektovej úrovni.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Celková orientácia Plánu udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja, jej ciele a navrhované opatrenia budú nastavené tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované a preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu a verejnému zdraviu. Napĺňanie strategických cieľov, týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe konkrétnych investičných zámerov, bude podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle platnej legislatívy pred ich povolením na základe vlastných projektov, čo prispeje k eliminácii prípadných rizík.

Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktorá bude vypracovaná podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podrobne vyhodnotí Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja z hľadiska jej vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie a prípadne bude obsahovať detailný popis možných rizík a ich hodnotenie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na charakter predmetného strategického dokumentu sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

IV. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Dotknutou verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením (§ 6a zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.). Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní strategických dokumentov patrí :

- fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
- právnická osoba,
- občianska iniciatíva podľa odseku 3.

2. Zoznam dotknutých subjektov

- **Dotknuté samosprávne kraje :**

- Košický samosprávny kraj (KSK), Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
- Prešovský samosprávny kraj (PSK), Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
- Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

- **Dotknuté orgány verejnej správy :**

- 20 miest a obcí okresu Gelnica
- 6 mestských častí okresu Košice I.
- 8 mestských častí okresu Košice II.
- 2 mestské časti okresu Košice III.
- 6 mestských častí okresu Košice IV.
- 114 miest a obcí okresu Košice – okolie
- 78 miest a obcí okresu Michalovce
- 62 miest a obcí okresu Rožňava
- 47 miest a obcí okresu Sobrance
- 36 miest a obcí okresu Spišská Nová Ves
- 82 miest a obcí okresu Trebišov
- 60 susediacich obcí Prešovského samosprávneho kraja
  - okres Humenné : 6 (Hudcovce, Brekov, Jasenov, Chlmec, Porúbka, Valaškovce – voj. obvod)
  - okres Levoča : 12 (Spišský Štvrtok, Dravce, Dlhé Stráže, Kurimany, Levoča, Domaňovce, Buglovce, Baldovce, Spišské Podhradie, Granč – Petrovce, Harakovce, Dúbrava)
  - okres Poprad : 5 (Vernár, Hranovnica, Spišský Štiavnik, Vydrník, Jánovce)
  - okres Prešov : 20 (Vítaz, Ovčie, Hrabkov, Klenov, Miklušovce, Sedlice, Suchá Dolina, Ľubovec, Ličartovce, Drieňov, Lemešany, Bretejovce, Seniakovce, Šarišské Bohdanovce, Varhaňovce, Brestov, Žehňa, Tuhrina, Lúčina, Červenica)
  - okres Snina : 7 (Snina, Stakčín, Kolonica, Ladomírov, Strihovce, Hrabová Roztoka, Dúbrava)
  - okres Vranov nad Topľou : 10 (Zámutov, Juskova Voľa, Banské, Cabov, Sečovská Polianka, Nižný Hrušov, Poša, Nižný Hrabovec, Kladzany, Tovarnianska Polianka)
- 13 susediacich obcí Banskobystrického samosprávneho kraja
  - okres Brezno : 1 (Telgárt)
  - okres Revúca : 12 (Tornaľa, Gemer, Gemerská Ves, Licince, Hucín, Gemerský Sad, Gemerské Teplice, Jelšava, Magnezitovce, Chyžné, Revúca, Muránska Zdychava)

• **Dotknuté orgány štátnej správy :**

a.) Ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, P.O.BOX 85, 817 82 Bratislava
- Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava

b.) Regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Gelnica
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica
- Okresný úrad Košice – mesto
  - odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice
  - odbor pozemkový a lesný, Zadielska 1, 040 78 Košice
- Okresný úrad Košice – okolie
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hroncova 13, 041 70 Košice
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice
  - odbor pozemkový a lesný, Hroncova 13, 041 70 Košice
- Okresný úrad Michalovce
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
  - odbor pozemkový a lesný, Sama Chalupku 18, 071 01 Michalovce
- Okresný úrad Rožňava
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Janka Kráľa 1, 048 01 Rožňava
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Ernesta Rótha 30, 048 01 Rožňava
  - odbor pozemkový a lesný, Ernesta Rótha 30, 048 01 Rožňava
- Okresný úrad Sobrance
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Tyršova 12, 073 01 Sobrance
- Okresný úrad Spišská Nová Ves
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
  - odbor pozemkový a lesný, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
- Okresný úrad Trebišov
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, M. R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, M. R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov
  - odbor pozemkový a lesný, Námestie mieru 804, 075 01 Trebišov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Košiciach, Ipel'ská 1, 040 11 Košice
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Michalovciach, Sama Chalupku 5, 071 01 Michalovce
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Rožňave, Špitálska 8, 048 01 Rožňava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, 052 20 Spišská N. Ves
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trebišove, Jilemnického 3370/2, 075 01 Trebišov

- Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28 B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, Kuzmányho 1449/8, 040 01 Košice
- Obvodný bankský úrad v Košiciach, Timanova 762/23, 040 01 Košice
- Obvodný bankský úrad v Spišskej Novej Vsi, Markušovská cesta 132/1, 052 01 Spišská Nová Ves

c.) Orgány štátnej správy susedných krajov

- Okresný úrad Humenné (PSK), Kukorelliho 1492/1, 066 01 Humenné
- Okresný úrad Levoča (PSK), Námestie Majstra Pavla 59, 054 01 Levoča
- Okresný úrad Poprad (PSK), Námestie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad
- Okresný úrad Prešov (PSK), Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
- Okresný úrad Snina (PSK), Partizánska 1057, 069 01 Snina
- Okresný úrad Vranov nad Topľou (PSK), Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
- Okresný úrad Brezno (BBSK), Námestie gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno
- Okresný úrad Revúca (BBSK), Komenského 40, 050 01 Revúca

3. Dotknuté susedné štáty

- Maďarská republika (Boršodsko-abovsko-zemplínska župa / Borsod-Abaúj-Zemplén)
- Ukrajina

Vplyv na susedné štáty sa nepredpokladá.

V. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Oznámenie je k dispozícii aj v elektronickej podobe (na CD-nosiči) pre zverejnenie na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR a webovej stránke Košického samosprávneho kraja.

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

- Košický samosprávny kraj – vymedzenie riešeného územia
- Územné členenie Slovenskej republiky – samosprávne kraje
- Regióny environmentálnej kvality
- Vymedzenie oblasti riadenej kvality ovzdušia v SR pre rok 2018
- Príloha č. 1 – Tab. : Maloplošné chránené územia v Košickom kraji k 31.12.2018
- Príloha č. 2 – Tab. : Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území v Košickom kraji k 31.12.2018
- Príloha č. 3 – Tab. : Zoznam území európskeho významu v Košickom kraji k 28.11.2018
- Príloha č. 4 – Tab. : Národne, regionálne a lokálne významné mokrade v Košickom kraji
- Príloha č. 5 – Tab. : Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Košickom kraji
- Príloha č. 6 – Tab. : Vodohospodársky významné vodárenské vodné toky na území Košického kraja
- Príloha č. 7 – Tab. : Vodárenské vodné toky na území Košického kraja

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Platná územnoplánovacia dokumentácia na všetkých úrovniach
  - Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011

- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj v znení zmien a doplnkov 2004, 2009, 2014 a 2017
- Strategické dokumenty na regionálnej úrovni
  - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022
  - Regionálna integrovaná územná stratégia Košického samosprávneho kraja na roky 2014-2020
- Strategické dokumenty na celoštátnej úrovni
  - Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2030
  - Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
  - Národný plán regionálneho rozvoja SR
  - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja,
  - Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005-2010
  - Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
  - Národný strategický referenčný rámec 2014-2020
  - Národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020
  - Štátna politika zdravia Slovenskej republiky
  - Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV. (NEHAP IV.)
  - Národný program podpory zdravia v Slovenskej republike pre roky 2014-2030
- Národné a regionálne dopravné dokumenty
  - Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2011-2014
  - Dlhodobý program rozvoja železničných ciest
  - Konceptia rozvoja kombinovanej dopravy
  - Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
  - Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou
  - Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
  - Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji
  - Plán dopravnej obslužnosti Košického kraja (2007)
  - Inštitucionalizácia integrovaného dopravného systému verejnej osobnej dopravy Košického kraja (2008)
  - Technicko-ekonomická štúdia integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
  - Štúdia realizovateľnosti integrovaného systému osobnej koľajovej dopravy v regióne Košíc (2009)
  - Návrh koncepcie regionálnej integrovanej dopravy v rámci KSK – Terminály IDS (2013)
  - Inštitucionálna a organizačná analýza rozvoja systémov verejnej osobnej dopravy na regionálnej úrovni Košického samosprávneho kraja (2013)
  - Dopravný model obsluhy územia verejnou dopravou Košice – U.S.Steel - Moldava n. B. (2015)
  - Prepravný-tarifný systém integrovaného dopravného systému Košického samosprávneho kraja a štúdia realizovateľnosti tarifno-informačného zabezpečenia integrovaného dopravného systému (2015)
  - Stratégia trvalej udržateľnosti financovania ciest II. a III. triedy v Košickom kraji (2015)
  - Konceptia prestupných terminálov bus-bus integrovanej dopravy v Košickom samosprávnom kraji (2016)
- Príslušná platná legislatíva Slovenskej republiky a EÚ

VI. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Košice, apríl 2019

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. arch. Vlasta Čamajová, Záhradná 14, 965 01 Žiar nad Hronom

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Rastislav Trnka – predseda KSK, svojim podpisom potvrdzuje správnosť údajov.

Ing. Rastislav Trnka
Predseda KSK

Tab.: Maloplošné chránené územia v Košickom kraji k 31.12.2018

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany	Poznámka
OKRES GELNICA : 2 PR, 2 PP						
857	PR	Kloptaň*	27,0700	1993	5	
607	PP	Margecianska línia	0,4384	1990	4	
864	PR	Polianske rašelinisko	19,3073	1993 (2004)	4	
716	PP	Bokrošské slanisko	3,8851	1987	4	
OKRES KOŠICE I : 1 PR, 1 PP, 1 CHA						
1074	PP	Kavečianska stráň	3,1933	2000 (2004)	4	
1114	CHA	Košická botanická záhrada	29,7634	2002	4	
869	PR	Vysoký vrch*	36,5000	1993 (2004)	5	
OKRES KOŠICE – OKOLIE : 11 NPR, 5 NPP, 10 PR, 3 PP, 2 CHA						
506	NPR	Bokšov	146,7100	1954 (2004)	5	
510	NPR	Bujanovská dubina	88,1700	1966	5	
1002	NPP	Drieňovská jaskyňa	-	1996	§ 24	NP Slovenský kras
1229	PP	Hatinská jaskyňa	-	2013	§ 24	
541	NPR	Havrania sklala*	147,1400	1982 (2004)	5	NP Slovenský kras
542	NPP	Herlianský gejzír	-	1987	5	
559	NPR	Humenec	86,0800	1953 (2004)	5	
571	NPP	Jasovská jaskyňa	-	1972 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
572	NPR	Jasovské dubiny	35,1000	1954 (2004)	5	NP Slovenský kras
857	PR	Kloptaň*	27,0700	1993	5	
591	PR	Krčmárka	173,3000	1974	4	
1004	NPP	Kunia priepasť	-	1996 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
602	PR	Malá Izra	0,7700	1976 (2004)	5	
604	PR	Malé brdo	55,8300	1950 (1986)	5	
606	NPR	Malý Milič	14,0500	1950 (2004)	5	
609	PR	Marocká hoľa	63,7600	1950 (2004)	4	
613	PP	Miličská skala	11,6000	1990 (2004)	5	
901	CHA	Nižočajská pieskovňa	0,9949	1994	4	
622	PR	Palanta	86,9300	1966 (1993)	5	NP Slovenský kras
635	CHA	Perínske rybníky	110,3152	1987	4	
658	PR	Rankovské skaly	23,7300	1976 (1988)	5	
671	NPR	Sivec	169,7900	1954 (2004)	5	
1006	NPP	Skalistý potok	-	1996	§ 24	NP Slovenský kras
675	PR	Slanský hradný vrch	15,8100	1933 (2004)	4	
697	PP	Trstinové jazero	0,8291	1990 (2004)	4	
698	NPR	Turniansky hradný vrch	13,7900	1964 (2004)	4	NP Slovenský kras
705	NPR	Veľký Milič	67,8100	1967 (2004)	5, 2	
712	NPR	Vozárska	76,6300	1966 (2004)	5	
869	PR	Vysoký vrch*	36,5000	1993 (2004)	5	
713	NPR	Zádielska tieňava*	214,7300	1954 (2004)	5	NP Slovenský kras
871	PR	Zemné hradisko*	55,9460	1993 (2004)	4	NP Slovenský kras
OKRES MICHALOVCE : 4 NPR, 7 PR, 4 CHA						
1187	CHA	Bešiarsky polder	2,7400	2004 (2010)	3	
562	PR	Chlmecká skalka**	1,1008	1988	4	
579	NPR	Jovsianska hrabina	257,5800	1953 (1986)	5	CHKO Vihorlat
588	NPR	Kopčianske slanisko	9,0477	1982 (2004)	5	
1196	CHA	Oborínske jamy	8,4300	2004 (2011)	2	
627	PR	Oľchov	19,5800	1980	4	
862	PR	Ortov	14,8482	1993	5	
660	PR	Raškovský luh	16,2312	1986 (2004)	4	
668	NPR	Senianske rybníky*	213,3100	1974 (2004)	5	
678	PR	Slavkovské slanisko	11,7694	1982	4	
1183	CHA	Stretavka	17,7100	2004 (2009)	3	
707	NPR	Vihorlat**	50,8900	1986 (2004)	5	CHKO Vihorlat
709	PR	Vinianska stráň	28,2400	1984 (1988)	4	

710	PR	Viniansky hradný vrch	51,9500	1984 (1988)	4	
722	CHA	Zemplínska šírava	622,4876	1968 (1983)	4	
OKRES ROŽŇAVA : 9 NPR, 15 NPP, 5 PR, 10 PP, 1 CHA						
493	NPP	Ardovská jaskyňa	-	1972	§ 24	NP Slovenský kras
508	NPP	Brázda	-	1983	§ 24	NP Slovenský kras
509	NPR	Brzotínske skaly	433,7800	1984 (2004)	5, 4	NP Slovenský kras
519	NPP	Diviacia priepať	-	1986	§ 24	NP Slovenský kras
520	NPP	Dobšinská ľadová jaskyňa	-	1979 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
568	NPP	Domica	-	1972 (2005)	§ 24	NP Slovenský kras
521	NPR	Domické škrapy	24,4400	1973 (2004)	4	NP Slovenský kras
524	NPR	Drieňovec	186,0200	1984 (2004)	5	NP Slovenský kras
534	PR	Gerlašské skaly	21,7300	1981 (2004)	5	NP Slovenský kras
536	NPP	Gombasecká jaskyňa	-	1972 (2011)	§ 24	NP Slovenský kras
541	NPR	Havraniá skala*	147,1400	1982 (2004)	5	NP Slovenský kras
257	NPR	Hnilecká jelšina**	15,2600	1988 (2016)	5	NP Slovenský kras
1003	NPP	Hrušovská jaskyňa	-	1996	§ 24	NP Slovenský kras
558	NPR	Hrušovská lesostep	40,8500	1954 (2004)	4	NP Slovenský kras
1230	PP	Hutnianska jaskyňa	-	2013	§ 24	
1226	PP	Jaskyňa v Havranej skale	-	2013	§ 24	NP Slovenský kras
578	PP	Jovické rašelinisko	0,7940	1990	4	
583	NPR	Kečovské škrapy	6,6069	1981 (2004)	4	NP Slovenský kras
589	PR	Kráľova studňa	11,2137	1982	4	NP Slovenský kras
590	NPP	Krásnohorská jaskyňa	-	1972 (2007)	§ 24	NP Slovenský kras
-	PP	Malá pivnica	-	1994 (2017)	§ 24	
612	PP	Meliatsky profil	15,4282	1989 (2004)	4, 2	
569	NPP	Milada	-	1972	§ 24	NP Slovenský kras
1005	NPP	Obrovská priepať	-	1996 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
625	NPP	Ochtinská argonitová jaskyňa	-	1972 (2009)	§ 24	
-	PP	Oltár	-	1994 (2017)	§ 24	NP Slovenský kras
1231	PP	Peško	-	2013	§ 24	
642	PR	Pod Fabiankou	1,2205	1982	4	NP Slovenský kras
647	NPR	Pod Strážnym hrebeňom	96,6700	1966 (2004)	5	NP Slovenský kras
391	PP	Prielom Muráňa	39,5567	1980 (2004)	4, 2	
669	NPP	Silická ľadnica	-	1982	§ 24	NP Slovenský kras
1198	CHA	Slaná	35,2310	2004 (2011)	3, 2	
1007	NPP	Snežná diera	-	1996 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
681	PR	Sokolia skala	11,6900	1981	5	NP Slovenský kras
1792	NPP	Stratená jaskyňa	-	2001 (2004)	§ 24	NP Slovenský kras
-	PP	Veľká pivnica	-	1994 (2017)	§ 24	
713	NPR	Zádielska tiesňava*	214,7300	1954 (2004)	5	NP Slovenský kras
1227	PP	Zelená jaskyňa	-	2013	§ 24	NP Slovenský kras
871	PR	Zemné hradisko*	55,9460	1993 (2004)	4	NP Slovenský kras
1008	NPP	Zvonivá jama	-	1996	§ 24	NP Slovenský kras
OKRES SOBRANCE : 2 NPR, 7 PR, 2 PP						
1063	PR	Baba pod Vihorlatom	37,9300	1999 (2004)	5	CHKO Vihorlat
501	PP	Baňatinský travertín	0,2400	1989 (2004)	4	
854	PR	Drieň	11,2500	1993 (2004)	4	CHKO Vihorlat
576	PR	Jedlinka	35,0400	1988 (2004)	5	CHKO Vihorlat
859	PR	Lysá	3,9500	1993 (2004)	4	CHKO Vihorlat
860	PR	Lysák	4,2800	1993 (2004)	5	CHKO Vihorlat
601	PR	Machnatý vrch	3,1800	1988 (2004)	4	CHKO Vihorlat
891	PP	Malé Morské oko	2,0623	1993 (2004)	5	CHKO Vihorlat
619	NPR	Morské oko	108,4800	1984 (2004)	5	CHKO Vihorlat
863	PR	Pod Trstím	7,4000	1993 (2004)	4	CHKO Vihorlat
668	NPR	Senianske rybníky*	213,3100	1974 (2004)	5	
OKRES SPIŠSKÁ NOVÁ VES : 3 NPR, 3 NPP, 3 PR, 7 PP, 1 CHA						
1228	PP	Biela jaskyňa	-	2013	§ 24	NP Slovenský raj
514	NPR	Červené skaly	390,5000	1981 (2004)	5, 4	
517	PR	Čintky	5,1100	1988	4	
523	NPR	Dreveník**	101,8186	1925 (2004)	5, 4	
529	PP	Farská skala	0,5866	1990	4	
531	NPR	Galmuská tisina	55,9600	1982 (2004)	5	

623	PP	Hutianske	2,5984	1988	4	
1009	CHA	Knola	220,0200	1996	4	
693	PP	Markušovská transgresia paleónu	6,9700	1987 (2004)	4	
608	NPP	Markušovské steny	13,4400	1976 (2004)	4	
610	NPP	Medvedia jaskyňa	-	1972 (2004)	§24	NP Slovenský raj
616	PR	Modrý vrch	4,4600	1988	4	
1010	PR	Muráň	180,6600	1996 (2004)	5	
630	PP	Ostrá hora**	29,3240	1990 (2004)	4	
982	NPP	Spišský hradný vrch	24,2064	1990 (2004)	4	
1157	PP	Šarkanova diera	-	1994 (2008)	§24	
694	PP	Travertínová kopa Sobotisko**	13,3200	1987 (2004)	4	
OKRES TREBIŠOV : 5 NPR, 11 PR, 2 CHA						
495	NPR	Bačkovská dolina	220,0400	1967	5	
504	PR	Biele jazero	7,1977	1988	5	CHKO Latorica
1142	PR	Bisce	28,0100	2004 (2007)	5	
659	PR	Bošské rašelinisko	13,6351	1967	5	CHKO Latorica
1182	CHA	Boršiansky les	7,9300	2004 (2009)	3, 2	
594	NPR	Botiansky luh	40,6300	1967 (2004)	5	CHKO Latorica
853	PR	Dlhé Tice	46,8237	1993 (2004)	5, 4	CHKO Latorica
548	PR	Horešské lúky	6,9419	1988	4	
582	NPR	Kašvár	116,4264	1953 (2004)	5, 4	CHKO Latorica
858	PR	Krátke Tice	17,4064	1993 (2004)	5, 4	CHKO Latorica
595	NPR	Latorický luh	15,0800	1967 (2004)	5	CHKO Latorica
649	PR	Poniklecová lúčka	0,4000	1964 (2004)	5	
691	NPR	Tajba	27,3600	1966 (2004)	4	CHKO Latorica
692	PR	Tarbucka	10,9500	1986 (2004)	4	CHKO Latorica
703	PR	Veľké jazero	8,0425	1967	5	CHKO Latorica
1197	CHA	Veľký kopec	25,1300	2004 (2011)	2	
723	PR	Zatínsky luh	66,0600	1930 (2004)	5	CHKO Latorica
721	PR	Zemplínska jeľšina	51,4000	1981	5	

Zdroj : ŠOP SR

Vysvetlivky:

- * maloplošné chránené územie zasahujúce do viacerých okresov v Košickom kraji
- ** maloplošné chránené územie zasahujúce do iného kraja

Tab. Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území (CHVÚ) v Košickom kraji k 31.12.2018

1. Chránené vtáacie územie Košická kotlina	
Identifikačný kód	SKCHVU009
Výmera lokality	17.354 ha (z toho na území kraja 17.354 ha)
Okresy	Košice II. (6 ha), Košice IV. (4 ha), Košice – okolie (17.344 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 22/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
2. Chránené vtáacie územie Medzibodrožie	
Identifikačný kód	SKCHVU015
Výmera lokality	33.753 ha (z toho na území kraja 33.753 ha)
Okresy	Michalovce (8.296 ha), Trebišov (25.457 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 26/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
3. Chránené vtáacie územie Muránska planina – Stolica	
Identifikačný kód	SKCHVU017
Výmera lokality	25.796 ha (z toho na území kraja 2.953 ha)
Okresy	Rožňava (2.953 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 439/2009 Z.z. zo dňa 17.09.2009
4. Chránené vtáacie územie Senianske rybníky	
Identifikačný kód	SKCHVU024
Výmera lokality	2.668 ha (z toho na území kraja 2.668 ha)
Okresy	Michalovce (2.184 ha), Sobrance (484 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 436/2009 Z.z. zo dňa 17.09.2009
5. Chránené vtáacie územie Slanské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU025
Výmera lokality	60.247 ha (z toho na území kraja 30.470 ha)
Okresy	Košice – okolie (21.447 ha), Trebišov (9.023 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 193/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
6. Chránené vtáacie územie Slovenský kras	
Identifikačný kód	SKCHVU027
Výmera lokality	43.860 ha (z toho na území kraja 43.860 ha)
Okresy	Košice – okolie (9.654 ha), Rožňava (34.206 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 192/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
7. Chránené vtáacie územie Vihorlatské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU035
Výmera lokality	48.286 ha (z toho na území kraja 32.879 ha)
Okresy	Michalovce (7.321 ha), Sobrance (25.558 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 195/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
8. Chránené vtáacie územie Volovské vrchy	
Identifikačný kód	SKCHVU036
Výmera lokality	121.421 ha (z toho na území kraja 119.783 ha)
Okresy	Gelnica (45.082 ha), Košice I. (3.617 ha), Košice II. (1 ha), Košice – okolie (35.611 ha), Rožňava (10.606 ha), Spišská Nová Ves (24.867 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 196/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010
9. Chránené vtáacie územie Ondavská rovina	
Identifikačný kód	SKCHVU037
Výmera lokality	15.906 ha (z toho na území kraja 15.906 ha)
Okresy	Michalovce (1.888 ha), Trebišov (14.018 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 19/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
10. Chránené vtáacie územie Slovenský raj	
Identifikačný kód	SKCHVU053
Výmera lokality	25.243 ha (z toho na území kraja 16.552 ha)
Okresy	Rožňava (6.147 ha), Spišská Nová Ves (10.405 ha)
Vyhláška	MŽP SR č. 3/2011 Z.z. zo dňa 22.12.2010

Zdroj : ŠOP SR

Tab. Zoznam území európskeho významu (ÚEV) v Košickom kraji k 28.11.2018

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Územne príslušný útvar ŠOP SR
ETAPA A		Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1., ktorým sa vzdáva národný zoznam území európskeho významu (názov územia je upravený podľa Rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č.P-101/2009 z 12.1.2009)			
4A	SKUEV0004	Kopčianske slanisko	8,98	4	CHKO Latorica
6A	SKUEV0006	Latorica	7.495,90	2, 4, 5	CHKO Latorica
7A	SKUEV0007	Čičarovský les	28,42	2	CHKO Latorica
12A	SKUEV0012	Bešiansky polder	2,65	2	CHKO Latorica
19A	SKUEV0019	Tarbuska	146,98	2, 4	CHKO Latorica
20A	SKUEV0020	Bisce	28,35	2	CHKO Latorica
25A	SKUEV0026	Raškovský luh	17,05	4	CHKO Latorica
26A	SKUEV0029	Veľký kopec	25,12	2	CHKO Latorica
27A	SKUEV0030	Horešské lúky	118,85	2, 4	CHKO Latorica
28A	SKUEV0032	Ladmovské vápence	337,70	2, 4	CHKO Latorica
29A	SKUEV0034	Boršiansky les	7,41	2	CHKO Latorica
32A	SKUEV0037	Oborínsky les	9,96	2	CHKO Latorica
33A	SKUEV0038	Oborínske jamy	6,32	2	CHKO Latorica
94A	SKUEV0105	Spišskopodhradské travertíny**	232,31	2, 3, 4, 5	NP Slovenský raj
95A	SKUEV0106	Muráň	176,41	5	NP Slovenský raj
101A	SKUEV0112	Slovenský raj**	15.696,07	2, 3, 4, 5	NP Slovenský raj
187A	SKUEV0203	Stolica	2.933,52	2	NP Muránska planina
192A	SKUEV0208	Senianske rybníky	213,51	4	CHKO Latorica
193A	SKUEV0209	Morské oko**	14.962,15	2, 4, 5	CHKO Vihorlat
216A	SKUEV0235	Stetavka	17,75	2	CHKO Latorica
217A	SKUEV0236	Bodrog	113,62	2	CHKO Latorica
264A	SKUEV0285	Alúvium Muráňa**	204,29	2	NP Muránska planina
265A	SKUEV0286	Hornádske vápence	27,21	2, 4	NP Slovenský raj
266A	SKUEV0287	Galmus	2.690,07	2, 3, 4, 5	NP Slovenský raj
269A	SKUEV0290	Horný tok Hornádu**	290,06	2, 3	NP Slovenský raj
270A	SKUEV0291	Svätajánsky potok	26,27	2	NP Slovenský raj
305A	SKUEV0326	Strahuľka	1.195,04	2, 3, 4	RCOP Prešov
306A	SKUEV0327	Milič	5.114,45	2, 3, 4, 5	RCOP Prešov
307A	SKUEV0328	Stredné Pohornádie	7.275,58	2, 3, 4, 5	RCOP Prešov
308A	SKUEV0329	Kováčske lúky	148,08	2	CHKO Latorica
319A	SKUEV0340	Český závrť	3,93	3	NP Slovenský kras
320A	SKUEV0341	Dolný vrch	1.528,09	3	NP Slovenský kras
321A	SKUEV0342	Drieňovec	218,19	3, 5	NP Slovenský kras
322A	SKUEV0343	Plešivské stráne	363,41	3	NP Slovenský kras
323A	SKUEV0344	Starovodské jedliny	397,79	3, 5	NP Slovenský kras
324A	SKUEV0345	Kečovské škrapy	354,50	3, 4	NP Slovenský kras
325A	SKUEV0346	Pod Strážnym hrebeňom	177,21	3, 5	NP Slovenský kras
326A	SKUEV0347	Dominické škrapy	111,98	3, 4	NP Slovenský kras
327A	SKUEV0348	Čierna Moldava	1.896,84	2	NP Slovenský kras
328A	SKUEV0349	Jasovské dubiny	36,25	5	NP Slovenský kras
329A	SKUEV0350	Brzotínske skaly	427,05	3, 4, 5	NP Slovenský kras
330A	SKUEV0351	Folkmarská skala	140,97	2	NP Slovenský kras
331A	SKUEV0352	Hrušovská lesostep	40,85	4	NP Slovenský kras
332A	SKUEV0353	Plešivská planina	2.863,69	3, 5	NP Slovenský kras
333A	SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	55,31	2, 3	NP Slovenský kras

334A	SKUEV0355	Fabiánka	736,86	2, 3	NP Slovenský kras
335A	SKUEV0356	Horný vrch	5.861,39	2, 3, 4, 5	NP Slovenský kras
372A	SKUEV0398	Slaná	36,77	2, 3	NP Slovenský kras
ETAPA B		Doplnenie národného zoznamu území európskeho významu podľa doplnku schváleného uznesením vlády SR č. 577/2011			
434B	SKUEV0737	Palanta	758,22	3, 5	NP Slovenský kras
443B	SKUEV0784	Mašianské sysľovisko	19,83	2	NP Slovenský kras
444B	SKUEV0785	Havrania dolina	9,00	2	NP Slovenský kras
445B	SKUEV1007	Čičarovský les	64,66	3	CHKO Latorica
ETAPA C		Opatrenie MŽP SR zo 7.12.2017 č. 1/20017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu			
507C	SKUEV0841	Dolný tok Tople	13,72	2	CHKO Latorica
508C	SKUEV0843	Dolný tok Ondavy	79,24	2	CHKO Latorica
509C	SKUEV0844	Dolný tok Laborca	97,37	2	CHKO Latorica
510C	SKUEV0845	Bačkovská dolina	222,90	4, 5	CHKO Latorica
511C	SKUEV0846	Tisa	76,11	2	CHKO Latorica
512C	SKUEV0847	Pozdišovský chrbát	112,15	2	CHKO Vihorlat
563C	SKUEV0917	Dlhý vrch	4,58	2	NP Slovenský kras
564C	SKUEV0918	Volovské bučiny	61,02	2	NP Slovenský kras
565C	SKUEV0919	Kloptaň	26,27	5	NP Slovenský kras
566C	SKUEV0920	Sokolka skala	11,76	5	NP Slovenský kras
567C	SKUEV0921	Meliatsky profil	11,90	4	NP Slovenský kras
568C	SKUEV0922	Bubeník	170,27	3	NP Slovenský kras
569C	SKUEV0924	Zbojnická dolina	20,46	4	NP Slovenský kras
570C	SKUEV0925	Abod'	91,24	4, 5	NP Slovenský kras
571C	SKUEV0926	Prostredná dolina	102,10	2	NP Slovenský kras
573C	SKUEV0928	Stredný tok Hornádu	295,84	2, 4	NP Slovenský kras
574C	SKUEV0929	Helcmanovská bučina	23,12	2	NP Slovenský kras
580C	SKUEV0935	Haništiansky les	119,85	2	RCOP Prešov
585C	SKUEV0940	Hornádske lúky**	66,51	2	RCOP Prešov
586C	SKUEV0941	Trebejovské skaly	47,25	4	RCOP Prešov
589C	SKUEV0944	Hornádske meandre	198,33	2	RCOP Prešov
597C	SKUEV0954	Stredný tok Bodvy	51,27	2	NP Slovenský kras
605C	SKUEV0965	Viniansky hradný vrch	51,95	4	CHKO Vihorlat
606C	SKUEV0966	Vinianska stráň	28,48	2	CHKO Vihorlat
610C	SKUEV2019	Tarbuska	8,90	2, 3	CHKO Latorica
616C	SKUEV2105	Spišskopodhradské travertíny**	43,23	2, 3, 4	NP Slovenský raj
617C	SKUEV2112	Slovenský raj**	137,59	3	NP Slovenský raj
630C	SKUEV2285	Alúvium Muráňa**	63,21	2, 3, 4	NP Muránska planina

Zdroj : Výnos MŽP SR č.3/2004-5.1, Uznesenie vlády SR č. 577/2011, Opatrenie MŽP SR č. 1/2017, ŠOP SR, www.enviro.gov.sk

Tab. : Národne (N), regionálne (R) a lokálne (L) významné mokrade v Košickom kraji

P.č.	Názov mokrade	Názov obce	Plocha (ha)	Kategória (N/R/L)
OKRES GELNICA				
1	Závadka – vlhké lúky	Nálepkovo	2,0000	L
2	(Smolník – Smolnícka Huta) – vlhké lúky	Smolník	1,0000	L
3	Čierna hora	Nálepkovo	0,2500	L
4	(Kluknava) Slatinisko	Kluknava	0,1600	L
5	Potôčik smerom na Folkmársku skalú	Veľký Folkmar	0,0200	L
6	Rašelinisko „Rovne“	Žakarovce	25,0000	R
7	Bukovec	Švedlár	3,5000	R
8	Perlová dolina	Gelnica	2,0000	R
9	Poľana – Henclovská dolina	Henclová	2,0000	R
10	Švedlárska jelšina	Švedlár	1,5000	R
11	Henclová	Henclová	0,0150	R
12	Hámre	Nálepkovo	50,0000	N
13	Stará Voda - lúky	Stará Voda	12,0000	N
OKRES KOŠICE – MESTO				
1	Čvikotín háj (Hutky)	Vyšná Hutka, Nižná Hutka	28,0000	L
2	Sedimentačná nádrž VSŽ – Hutníky	Sokoľany	22,0000	L
3	Pľuvátko – Košice	Košice	0,0000	L
4	Odkalisko Bankov – Košice	Košice	0,3000	L
5	Čičky – Košice mesto	Košice	0,3000	L
6	Štrkovisko pri Krásnej nad Hornádom	Košice IV.	40,0000	R
OKRES KOŠICE – OKOLIE				
1	Veľké jazero (Čaňa)	Čaňa	35,0000	L
2	Kanaš – vodná nádrž	Nižný Lánec	20,0000	L
3	Berek	Drienovec	13,0000	L
4	Rybník + vlhké lúky (Nižný Lánec)	Nižný Lánec	12,0000	L
5	Rybník v Paňovciach	Paňovce	6,0000	L
6	Rybník pri Seni	Seňa	6,0000	L
7	Mokrad' pri štátnej ceste č. E 571	Mokrance	5,0000	L
8	Rybník Ďurďošik v k.ú. Bidovce	Bidovce	4,0000	L
9	(Drienovec) močiar a rybník pri kameňolome	Drienovec	2,5000	L
10	Ďurďošik	Bidovce	2,3000	L
11	Nádrž pri Budulove	Moldava nad Bodvou	2,2000	L
12	Kechnec pri obci	Kechnec	2,0000	L
13	Rybník Jasov	Jasov	2,0000	L
14	Močiar pod hospodárskym dvorom Mokrance	Mokrance	2,0000	L
15	Oľčvár	Košické Oľšany	1,6000	L
16	Nižná Myšľa – Molva	Nižná Myšľa	1,3000	L
17	Košické Oľšany – rybník v záhradkárskej osade	Košické Oľšany	1,0000	L
18	Prameň Koscelek	Nižná Myšľa	1,0000	L
19	Rybník v Janíku	Janík	0,9000	L
20	Cestice – prirodzený močiar	Cestice	0,8000	L
21	Nižná Myšľa I. močiar	Nižná Myšľa	0,7500	L
22	Vyšná Myšľa – železničná stanica	Košice	0,5000	L
23	Pod Drienoveckým kameňolomom (Fejke)	Drienovec	0,3000	L
24	Čakove blatá 5	Rankovce	0,2100	L
25	Mokrad' pod Mokranským lesom	Čečejevce	0,1500	L
26	Štrkovisko pri Geči	Geča, Čaňa	150,0000	R
27	Štrkovisko pri Milhosti	Seňa (Kechnec, Milhost')	140,0000	R
28	Rybník pri Turni nad Bodvou	Turňa nad Bodvou	12,0000	R
29	Povodie rieky Hornád (aluviálna niva)	Nižná Myšľa	10,0000	R
30	Močiar pod urbárskym lesom, k.ú. Drienovec	Drienovec	9,2000	R
31	Bodovka – rašelinisko	Hačava	1,7500	R
32	Pederské stráne	Peder	1,2700	R
33	Lužný porast pri Veľkej Ide	Veľká Ida	0,0000	R

34	Štrkovisko pri Kecenci	Kechnec	28,0000	N
OKRES MICHALOVCE				
1	Rybník Iňačovce	Iňačovce	200,0000	R
2	PR Oľchov	Ložín	19,5800	R
3	Kusínsky rybník	Kusín	17,5000	R
4	Starý Laborec	Oborín	17,0000	R
5	Jovsiansky rybník	Jovsa	16,5000	R
6	PR Raškovský luh	Malé Raškovce	16,2300	R
7	Ortov	Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole	14,8600	R
8	Brehovské rameno II.	Oborín	4,0000	R
9	PP Lužná les pri Laborci	Strážske	3,8800	R
10	Brehovské rameno I.	Oborín	3,0000	R
11	Jovsianska hrabina	Jovsa	257,5800	N
OKRES ROŽŇAVA				
1	Rybníky v Hrušove	Hrušov	35,0000	L
2	Podmáčané lúky pod cestou za dedinou	Gočovo	4,0000	L
3	Rybník asi 200 m pod Blatným rybníkom	Kružná	3,5000	L
4	Dobšiná – vyrovnávací nádrž	Dobšiná	3,0000	L
5	Mokrý lúka pod cestou na Slavošku	Slavoška	3,0000	L
6	Tri rybníky pri železničnej stanici	Vlachovo	2,3000	L
7	Podhorská jelšina na nive Súlovského potoka	Gemerská Poloma	2,0000	L
8	Rybník pri MŠ	Vlachovo	2,0000	L
9	Jašterkové jazierko (Silická planina) v CHKO	Silica	1,5000	L
10	Rudniansky potok	Rudná	1,0000	L
11	Podhorský vrbový lužný les II.	Nižná Slaná	1,0000	L
12	Pod brezím prameniskom	Vlachovo	1,0000	L
13	Vlhké lúky pod Hutou	Gemerská Poloma	0,5000	L
14	Silica – močiar s trstinou a pálkou, v CHKO	Silica	0,5000	L
15	Močiar medzi pílou a Cípvou	Dobšiná	0,4500	L
16	Jelšovo-vrbový les na alúviu Hankov. potoka	Hanková	0,4000	L
17	Podhorský vrbový lužný les I.	Nižná Slaná	0,4000	L
18	Močiar na alúviu Hankovského potoka	Slavoška	0,3000	L
19	Blatný potok – priľahlé zbytky močiara	Kružná	0,2500	L
20	Mŕtve rameno Slanej v Bohúňove	Bohúňovo	0,2400	L
21	Pod cestou – torzo lužného lesíka	Rudná	0,2000	L
22	Mokrý lúky pri bezmennom potoku	Petrovo	0,2000	L
23	Vysokobylinný močiar pri Nadabulej	Rožňava	0,2000	L
24	Mokraď na autobus. zastávke V. Slaná-Cípvá	Dobšiná	0,1800	L
25	Podmáčaná lúka na alúviu Hankov. potoka	Hanková	0,1600	L
26	Konopnice – močiar pri Hontianskom potoku	Rakovnica	0,1600	L
27	Podmáčaná lúka nad Hutou	Gemerská Poloma	0,1200	L
28	Pramenisko v dol. po pravej strane Hont. pot.	Rakovnica	0,1000	L
29	Pramenisko pri ihrisku	Kobeliarovo	0,1000	L
30	Mokrý lúky pri ihrisku	Čoltovo	0,1000	L
31	Močiar pri lesníckej bytovke	Markuška	0,0600	L
32	Hrabina pramenisko pod Mníchovom	Rožňavské Bystré	0,0500	L
33	Pramenisko pod cigánskou osadou	Markuška	0,0500	L
34	Močiar na JV okraji obce	Rožňavské Bystré	0,0450	L
35	Vysokobylinný močiar pri Rožňave – odkalisko	Rožňava	0,0450	L
36	Konopnice močiar na nive Hontského potoka	Rakovnica	0,0400	L
37	Pramenisko 1 na SZ okraji obce	Pača	0,0350	L
38	Pramenisko I. na lúke na J okraji obce	Honce	0,0350	L
39	Pramenisko II. pod Mníchovom	Rožňavské Bystré	0,0300	L
40	Pod brezím prameniskom v údolí potoka 2	Vlachovo	0,0300	L
41	Močiar pri plemenárskom podniku	Betliar	0,0300	L
42	Jazierko po ľavej strane Krasnohor. potoka	Pača	0,0250	L
43	Vlhká lúka pri ihrisku	Gemerská Poloma	0,0200	L
44	Hrabina pramenisko na SV okraji obce	Rožňavské Bystré	0,0200	L
45	Mokraď v intraviláne obce	Markuška	0,0200	L
46	Močiar s pálkou pri ihrisku	Kobeliarovo	0,0200	L
47	Pramenisko	Gočovo	0,0200	L
48	Hontská stráň – mokraď uprostred oráčiny	Rudná	0,0050	L

49	Za Kopoltom Pramenisko II.	Honce	0,0050	L
50	Močiar s ostricami a pálkou	Gemerská Hôrka	0,0050	L
51	Kamenný potok – lok. pri Vlachovskom potoku	Vlachovo	10,0000	R
52	Blatný rybník	Kružná	4,0000	R
53	Mokrad' medzi N. Slanou a Henckovcami	Nižná Slaná	1,0000	R
54	Jovické rašelinisko	Jovice	0,7900	R
55	Rašelinisko pod cigánskou kolóniou	Krásnohorské Podhradie	3,0000	N
OKRES SOBRANCE				
1	Malé morské oko	Remetské Hámre	0,3200	L
2	Morské oko	Remetské Hámre, Vyšná Rybnica	13,8000	R
3	Pod Trstím	Remetské Hámre	1,8500	R
OKRES SPIŠSKÁ NOVÁ VES				
1	Mokrade J a Z od Amutoviec	Amutovce	12,0000	L
2	Malé pole	Spišská Nová Ves	7,0000	L
3	Alúvium Štvrtockého potoka a Brusníka	Sp. Štvrtok, Letanovce, Sp. Tomášovce	5,4000	L
4	Alúvium Brusníka V od HD ŠM Spiš. Nová Ves	Spišská Nová Ves	4,0000	L
5	Pod koly	Harichovce	2,0000	L
6	Alúvium potoka Holubnica	Spišská Nová Ves	1,5000	L
7	Alúvium Železného potoka	Hnilčík	1,0500	L
8	Iliašovský potok	Iliašovce, Harichovce	0,7000	L
9	Mlynský potok	Spišské Vlchy	0,5000	L
10	Pravostranný prítok Železného potoka	Hnilčík	0,0500	L
11	Delava – vlhké lúky	Hnilec	0,0300	L
12	Mokrú lúka na ľavom brehu Železného potoka	Hnilčík	0,0300	L
13	Alúvium rieky Hnilec	Hnilec, Nálepko	22,0000	R
14	Levočský potok	Levoča, Harichovce až Odorín	11,0000	R
15	Staré koryto Hornádu	Olcnavá, Spišské Vlchy	5,0000	R
16	PP Novomestská huta	Spišská Nová Ves	2,6000	R
17	Rample	Olcnavá, Spišské Vlchy	2,5000	R
18	Vyhnišná (medzi Danišovcami a Odorínom)	Odorín	1,5000	R
19	Kropeje	Chrasť nad Hornádom	0,2000	R
20	Betlanovská dolina, Konzaj	Betlanovce	0,1000	N
OKRES TREBIŠOV				
1	Trnávka – Sečovce	Trnávka	7,0000	L
2	Umelo odpoj. rameno Bodrogu pri Viničkách	Viničky	5,0000	L
3	(Zemplínska Teplica) – rybník	Zemplínska Teplica	4,0000	L
4	Mihaldyák	Brehov	0,8000	L
5	Sitina brehov	Oborín	0,3000	L
6	Zatínsky luh	Zatín	66,0600	R
7	Dlhé Tice PR	Rad, Zatín, Svinice	46,8000	R
8	Veľká Karčava	Veľký Kamenec, Strážne	40,0000	R
9	Starý Bodrog	Somotor, Zemplín	30,0000	R
10	Stará Tisa	Veľké Trakany	25,0000	R
11	Močiar pri Věči	Somotor, Nová Vieska	22,9000	R
12	Mŕtve rameno Bodrogu pri Kline n/ Bodrogom	Klin nad Bodrogom, Borša	15,0000	R
13	Mŕtve rameno Tice	Rad	15,0000	R
14	Krátke Tice PR	Zatín, Vojka	11,7300	R
15	Veľké Ozorovce – rybník	Veľské Ozorovce	9,5000	R
16	Mŕtve rameno Tice v úseku Hrušov – Rad	Rad	6,0000	R
17	Malý Ruskov – rybník	Nový Ruskov	3,5000	R
18	Tajba	Streda nad Bodrogom	27,3600	N
19	Bolianske rašelinisko	Kráľovský Chlmec, Boľ	13,6351	N
20	Tice Hrušov – Boľ	Hrušov, rad, Boľ, Svinice, Zatín	150,0000	N
21	Veľké jazero	Vojka	8,0425	N

Zdroj : ŠOP SR

Tab.: Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Košickom kraji

ID	Názov	Kate- gória	Geomorfologická jednotka
OKRES KOŠICE – MESTO : 1 NRBC, 1 NRBK, 9 RBc, 9 RBk			
1	Sivec – Vozárka – Vysoký vrch	NRBc/1	Čierna hora
2	Čermešské údolie	RBc/1	Čierna hora, Volovské vrchy
3	Kavečany – Hradová	RBc/2	Čierna hora
4	Košický les	RBc/3	Volovské vrchy, Košická kotlina
5	Viničná – Košická hora	RBc/4	Čierna hora, Košická kotlina
6	Grófov les	RBc/5	Košická kotlina
7	Vyšné Opátske	RBc/6	Košická kotlina
8	Lesný komplex Kodydom	RBc/7	Košická kotlina
9	Štrkovisko Krásna	RBc/8	Košická kotlina
10	Hornádsko-Toryský sútok a Čvikotin háj	RBc/9	Košická kotlina
11	Hornád	NRBk/1	Hydrický
12	Čermešské údolie – Harčarová*	RBk/1a	Terestrický
13	Čermešské údolie – Košický les	RBk/1b	Terestrický
14	Čermešské údolie – Čermešská dolina	RBk/1c	Hydricko-terestrický
15	Viničná – Košická hora – Zeleň na svahoch pod Furčou – Vyšné Opátske	RBk/2a	Terestrický
16	Viničná – Košická hora – Na hore – Želiarsky les – Vyšné Opátske	RBk/2b	Terestrický
17	Košický les – Grófov les	RBk/3a	Terestrický
18	Košický les – Myslavský potok – Areál nad jazerom	RBk/3b	Hydrický
19	Lesný komplex Kodydom – potok Ida – Perínske rybníky*	RBk/4a	Hydrický
20	Lesný komplex Kodydom – sokoliarsky potok – Jakubov dvor*	RBk/4b	Terestrický
OKRES KOŠICE – OKOLIE : 6 NRBC, 7 NRBK, 52 RBc, 5 RBk, 1PBc			
1	Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch*	PBc	Slovenský kras, Volovské vrchy
2	Kloptaň*	NRBc/1	Volovské vrchy
3	Sivec – Vozárka – Vysoký vrch	NRBc/2	Čierna hora
4	Humenec*	NRBc/3	Čierna hora
5	Mošník	NRBc/4	Slánske vrchy
6	Veľký Milič	NRBc/5	Slánske vrchy
7	Perínske rybníky	NRBc/6	Košická kotlina
8	Verecina	RBc/1	Slánske vrchy
9	Dubina	RBc/2	Košická kotlina
10	Suchá hora	RBc/3	Košická kotlina
11	Mučiny	RBc/4	Košická kotlina
12	Venošové	RBc/5	Košická kotlina
13	Krčmárka	RBc/6	Slánske vrchy
14	Rákocziho les	RBc/7	Košická kotlina, Slánske vrchy
15	Orechový les	RBc/8	Košická kotlina
16	Hrad Slanec	RBc/9	Slánske vrchy
17	Lebeň	RBc/10	Košická kotlina
18	Smolák	RBc/11	Slánske vrchy
19	Jakubov dvor	RBc/12	Košická kotlina
20	Sútok Olšavy a Hornádu a Gečianské jazero	RBc/13	Košická kotlina
21	Sútok Hornádu a Torysy	RBc/14	Košická kotlina
22	Torysa – Sady nad Torysou	RBc/15	Košická kotlina
23	Kobyliá hlava	RBc/16	Volovské vrchy
24	Kochova baňa	RBc/17	Volovské vrchy
25	Kojšovská hoľa	RBc/18	Volovské vrchy
26	Lebková	RBc/19	Slovenský kras
27	Lipová hora	RBc/20	Slovenský kras
28	Nižný Protáš	RBc/21	Košická kotlina
29	Paňovský les	RBc/22	Košická kotlina
30	Poľana	RBc/23	Volovské vrchy

31	Pri živánskej ceste	RBc/24	Košická kotlina
32	Slané vody	RBc/25	Volovské vrchy
33	Zlatník – Paňovce	RBc/26	Košická kotlina
34	Zlatá dolina – Dolný Humel	RBc/27	Volovské vrchy
35	Porče	RBc/28	Volovské vrchy
36	Štós	RBc/29	Volovské vrchy
37	Dolina Čiernej Moldavy	RBc/30	Volovské vrchy
38	Sútok Bodvy a Hostice	Rbc/31	Košická kotlina
39	Sútok Bodvy a Idy	RBc/32	Košická kotlina
40	Peder	RBc/33	Bodvianska pahorkatina
41	Urbársky les	RBc/34	Bodvianska pahorkatina
42	Sútok Idanského potoka a Čičanky	RBc/35	Košická kotlina
43	Ružový dvor	RBc/36	Bodvianska pahorkatina
44	Sútok Idy a Perínskeho kanála	RBc/37	Košická kotlina
45	Stredný vršok	RBc/38	Volovské vrchy
46	Suchý dub	RBc/39	Košická kotlina
47	Hlboká dolina	RBc/40	Volovské vrchy
48	Holička	RBc/41	Volovské vrchy
49	Bodva – Hatiny	RBc/42	Košická kotlina
50	Dobogov	RBc/43	Košická kotlina
51	Jasovské dubiny	RBc/44	Volovské vrchy
52	Sokol	RBc/45	Čierna hora
53	Hradová – Čičatková	RBc/46	Čierna hora
54	Hrubý Les	RBc/47	Čierna hora
55	Dolina potoka Belá	RBc/48	Volovské vrchy
56	Hornád – Trstené	RBc/49	Košická kotlina
57	Kodydom*	RBc/50	Košická kotlina
58	Zlatník	RBc/51	Volovské vrchy, Čierna hora
59	Grófov les*	RBc/52	Košická kotlina
60	Šimonka – Krčmárka – Veľký Milič	NRBk/1	Terestrický
61	Humenec, Sivec, Vozárka – Rajtopiky	NRBk/2	Terestrický
62	Humenec, Sivec, Vozárka – Slovenský raj	NRBk/3	Terestrický
63	Zádielska dolina – Červené skaly	NRBk/4	Terestrický
64	Gemerská pahorkatina – Domica – Silická planina – Horný vrch – Zádielska dolina	NRBk/5	Terestrický
65	Hranica MR – Abovská pahorkatina – Ružový dvor	NRBk/6	Terestrický
66	Hornád*	NRBk/7	Hydrický
OKRES MICHALOVCE – 5 NRbC, 3 NRbK, 15 RBc, 7 RBk			
1	Vihorlatský prales*	NRBc/1	Vihorlatské vrchy
2	Senné rybníky*	NRBc/2	Východoslovenská rovina
3	Kopčianske slanisko	NRBc/3	Východoslovenská rovina
4	Latorický luh*	NRBc/4	Východoslovenská rovina
5	Humenský Sokol	NRBc/5	Vihorlatské vrchy
6	Dolný les pri Stretavke	RBc/1	Východoslovenská rovina
7	Sekera	RBc/2	Východoslovenská rovina
8	Pavlovská jelšina	RBc/3	Východoslovenská rovina
9	Ortov	RBc/4	Východoslovenská rovina
10	Jovsianska hrabina	RBc/5	Východosl. Pahorkatina, Vihorlatské vrchy
11	Zemplínska Širava	RBc/6	Východoslovenská pahorkatina
12	Senderov	RBc/7	Vihorlatské vrchy
13	Viniansky hradný vrch	RBc/8	Vihorlatské vrchy
14	Hiriač	RBc/9	Vihorlatské vrchy, Východosl. pahorkatina
15	Kamenec – Vlčia hora	RBc/10	Východoslovenská pahorkatina
16	Černiny	RBc/11	Východoslovenská pahorkatina
17	Bisce*	RBc/12	Východoslovenská rovina
18	Oľchov	RBc/13	Východoslovenská pahorkatina
19	Horná Moľva	RBc/14	Východoslovenská rovina
20	Horný les – Dolný les	RBc/15	Východoslovenská rovina
21	Vihorlatský prales – Senné – rybníky – Kopčianske slanisko – Tice – Kašvár – Tajba – hranica s MR – Latorický luh*	NRBk/1	Terestricko-hydrický
22	Ondava*	NRBk/2	Hydrický

23	Uh (hranica Ukrajina) – Vihorlatský prales – Senné – rybníky – Kopčianske slanisko – Tice – Kašvár – Tajba – Latorický luh*	NRBk/3	Hydricko-terestrický
24	Karná – Jovsianska hrabina – Vihorlat*	RBk/1	Terestricko-hydrický
25	Senderov – Viniansky hradný vrch – Hiriač – Humenský Sokol	RBk/2	Terestrický
26	Laborec	RBk/3	Hydrický
27	Humenský Sokol – Kamenec / Vlčia hora – Černiny	RBk/4	Terestrický
28	Ortov – Latorický luh	RBk/5	Hydrický
29	Oľchov – NRBk Ondava	RBk/6	Terestrický
30	Bisce – NRBk Ondava	RBk/7	Terestrický
OKRES SOBRANCE – 3 NRBC, 3 NRBK, 9 RBC, 3 RBK			
1	Vihorlatský prales*	NRBc/1	Vihorlatské vrchy
2	Senné rybníky*	NRBc/2	Východoslovenská rovina
3	Čierťaž	NRBc/3	Vihorlatské vrchy, Beskydské predhorie
4	Karná	RBc/1	Východosl. rovina, Východosl. pahorkatina
5	Lysák	RBc/2	Vihorlatské vrchy
6	Machnatý vrch	RBc/3	Východoslovenská pahorkatina
7	Drieň	RBc/4	Vihorlatské vrchy
8	Lysá	RBc/5	Vihorlatské vrchy
9	Pod Hrunom	RBc/6	Východoslovenská rovina
10	Močiar pri Svätuši	RBc/7	Východoslovenská rovina
11	Močiar pri Kristoch	RBc/8	Východoslovenská rovina
12	Tašuľský les	RBc/9	Východoslovenská rovina
13	Vihorlatský prales – Senné – rybníky – Kopčianske slanisko – Latorický luh*	NRBk/1	Terestricko-hydrický
14	Vihorlatský prales – Čierťaž – hranica Ukrajina	NRBk/2	Hydrický
15	hranica Ukrajina – Latorický luh – Tice – Tajba, Kašvár – hranica MR*	NRBk/3	Hydricko-terestrický
16	Lysák – Machnatý vrch – Drieň – Lysá	RBk/1	Terestrický
17	Kanáľ Revištia – Bežovce – Pod Hrunom – Močiar pri Svätuši – Tašuľský les	RBk/2	Hydricko-terestrický
18	Karná – Jovsianska hrabina – Vihorlat*	RBk/3	Hydricko-terestrický
OKRES SPIŠSKÁ NOVÁ VES – 3 NRBC, 4 NRBK, 4 RBC, 4 RBK, 1 PBC			
1	Slovenský raj	PBc/1	Spiško-gemerský kras
2	Spišskopodhradské travertíny**	NRBc/1	Hornádska kotlina
3	Branisko	NRBc/2	Pohorie Branisko
4	Galmus	NRBc/3	Volovské vrchy
5	Muráň – Knola	RBc/1	Volovské vrchy
6	Rittenberg – Šulerloh	RBc/2	Hornádska kotlina
7	Švedlárske lúky	RBc/3	Volovské vrchy
8	Stadujka – Havrania hlava – Ostrý vrch*	RBc/4	Volovské vrchy
9	Slovenský raj – Volovské vrchy západ	NRBk/1	Terestrický
10	Volovské vrchy – Branisko	NRBk/2	Terestrický
11	Hornádska kotlina	NRBk/3	Terestrický
12	Hornád	NRBk/4	Terestricko-hydrický
13	Levočský potok	RBk/1	Terestricko-hydrický
14	Hnilec	RBk/2	Terestricko-hydrický
15	Slovenský raj – Knola – Pálenica	RBk/3	Terestrický
16	Knolská dolka	RBk/4	Terestrický
OKRES TREBIŠOV – 3 NRBC, 3 NRBK, 32 RBC, 2 RBK			
1	Latorický luh*	NRBc/1	Východoslovenská rovina
2	Kašvár, Tajba	NRBc/2	Východoslovenská rovina, Zemplín. vrchy
3	Tice	NRBc/3	Východoslovenská rovina
4	Lesík na Čongove	RBc/1	Východoslovenská rovina
5	Bučov les	RBc/2	Východoslovenská rovina
6	Dolné lúky	RBc/3	Východoslovenská rovina
7	Richtárka	RBc/4	Východoslovenská rovina
8	Avaš	RBc/5	Východoslovenská rovina
9	Veľký vrch	RBc/6	Východoslovenská rovina
10	Zemplínska jelšina	RBc/7	Východoslovenská rovina
11	Mariánsky les	RBc/8	Východoslovenská rovina
12	Panský diel	RBc/9	Východoslovenská rovina
13	Dlhá hora – Tardika	RBc/10	Zemplínske vrchy

14	Brezina – Čierna hora	RBc/11	Zemplínske vrchy
15	Vysoký vrch – Strekov – Rozhľadňa	RBc/12	Východoslovenská rovina, Zemplín. vrchy
16	Bane nad Tŕňou	RBc/13	Zemplínske vrchy
17	Viničná hora	RBc/14	Východoslovenská rovina, Zemplín. vrchy
18	Lysá hora – Veľká hora	RBc/15	Slánske vrchy
19	Lipovec	RBc/16	Slánske vrchy
20	Kapoveň	RBc/17	Slánske vrchy
21	Bačkovská dolina	RBc/18	Slánske vrchy
22	Bisce*	RBc/19	Východoslovenská rovina
23	Eseňka	RBc/20	Východoslovenská rovina
24	Čierny les – Vilhaň	RBc/21	Východoslovenská rovina
25	Čierna hora	RBc/22	Východoslovenská rovina
26	Veľké jazero	RBc/23	Východoslovenská rovina
27	Kerestúr	RBc/24	Východoslovenská rovina
28	Opátske piesky	RBc/25	Východoslovenská rovina
29	Veľká Karčava	RBc/26	Východoslovenská rovina
30	Kováčske lúky	RBc/27	Východoslovenská rovina
31	Horešské lúky	RBc/28	Východoslovenská rovina
32	Veľký kopec	RBc/29	Východoslovenská rovina
33	Fejséš	RBc/30	Východoslovenská rovina
34	Pieskovňa pri Kaponi	RBc/31	Východoslovenská rovina
35	Stará Tisa	RBc/32	Východoslovenská rovina
36	Vihorlatský prales – Senné – rybníky – Kopčianske slanisko – Tice – Kašvár – Tajba – hranica s MR – Latorický luh*	NRBk/1	Terestricko-hydrický
37	Ondava*	NRBk/2	Hydrický
38	Šimonka – Mošník – Bogota – Veľký Milič – Rozhľadňa – Kašvár, Tajba – hranica s MR*	NRBk/3	Terestrický
39	Kašvar, Tajba – Opátske piesky – Kerestúr – Horešské lúky – Veľký kopec – Čierna hora – Fejséš – Kapoňa	RBk/1	Terestrický
40	Mošník – Bačkovská dolina – Mazolín*	RBk/2	Terestrický

Zdroj : ÚPN VÚC Košický kraj v znení Zmien a doplnkov (2004, 2009, 2014, 2017), RÚSES okresov KE, KE-OKOLIE, MI, SO, SN, TV

Vysvetlivky:

NRBc - nadregionálne biocentrum

RBc - regionálne biocentrum

NRBk - nadregionálny biokoridor

RBk - regionálny biokoridor

PBc - provincionálne biocentrum

BBc - biosférické biocentrum

Poznámka :

Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridory, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch.

Tab.: Vodohospodársky významné vodárenské vodné toky na území Košického kraja

Porad. číslo	Názov toku	Číslo hydrologického poradia	Vodárenský tok v úseku	
			od km	do km
421.	Stará Tisa	4-30-01-001		0,00-1,70
424.	Latorica	4-30-02-002		
426.	Laborec	4-30-03-001		
441.	Duša	4-30-04-019		
450.	Uh	4-30-06-001		18,90-21,20
451.	Veľké Revištia – Bežovce	4-30-06-002		
452.	Okna	4-30-06-003		
453.	Žiarovnica	4-30-06-010		
454.	Syrový potok	4-30-06-021		
457.	Čierna voda	4-30-06-033		
459.	Ondava	4-30-08-001		
482.	Trnávka	4-30-10-004		
483.	Chlmec	4-30-10-015		
488.	Somotorský kanál	4-30-11-004		
491.	Roňava	4-30-11-010		0,00-0,73 3,11-5,42 6,72-11,42 14,23-19,52
495.	Malá Krčava	4-30-11-033		0,00-16,71
496.	Veľká Krčava	4-30-11-033		0,00-7,18
497.	Slaná	4-31-01-001		0,00-0,61
500.	Súľovský potok	4-31-01-023		
501.	Rožňavský potok	4-31-01-032		
502.	Čremošná	4-31-01-042		
503.	Lepkavý potok	4-31-01-047		
504.	Štítnik	4-31-01-060		
505.	Židlovský potok	4-31-01-063		
525.	Hornád	4-32-01-001		0,00-11,07
526.	Bystrá	4-32-01-004		
527.	Veľká Biela voda	4-32-01-024		
528.	Holubnica	4-32-01-036		
530.	Levočský potok	4-32-01-046		
535.	Zimná	4-32-01-062		
536.	Žehrica	4-32-01-081		
537.	Slovinský potok	4-32-01-098		
538.	Poráčsky potok	4-32-01-101		
539.	Hnilec	4-32-02-001		
540.	Stará voda	4-32-02-027		
541.	Bystrý potok	4-32-02-033		
542.	Smolník	4-32-02-044		
543.	Veľký Hutný potok	4-32-02-055		
544.	Hrelíkov potok	4-32-02-057		
545.	Perlový potok	4-32-02-062		
546.	Žakarovský potok	4-32-02-064		
547.	Kojšovský potok	4-32-02-065		
548.	Svinka	4-32-03-018		
550.	Črmeľ	4-32-03-065		
551.	Myslavský potok	4-32-03-070		
552.	Torysa	4-32-04-001		
569.	Oľšava	4-32-05-002		
570.	Trstianka	4-32-05-019		
571.	Svinický potok	4-32-05-022		
572.	Medvedí potok	4-32-05-022		
573.	Sartoš	4-32-05-044		
574.	Belžiansky potok	4-32-05-045		

575.	Sokoliarsky potok	4-32-05-048		0,00-0,26
576.	Bodva	4-33-01-001		
577.	Porča	4-33-01-004		
578.	Piverský potok	4-33-01-006		
579.	Zlatná	4-33-01-008		
580.	Zábava	4-33-01-017		
581.	Hájny potok	4-33-01-017		
582.	Ida	4-33-01-027		
583.	Čečejevský potok	4-33-01-043		
584.	Turňa	4-33-01-072		
585.	Saňovský potok	4-33-01-088		0,00-0,26
586.	Kečovský potok	4-33-01-089		0,00-0,05

Zdroj : Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z.z.- Príloha č.1

Príloha č. 7

Tab.: Vodárenské vodné toky na území Košického kraja

Porad. Číslo	Názov toku	Číslo hydrologického poradia	Vodárenský tok v úseku	
			od km	do km
59.	Žiarovnica	4-30-06-010	11,20	15,60
60.	Syrový potok	4-30-06-021	3,10	9,10
61.	Ondava	4-30-08-001	51,20	142,10
65.	Slaná	4-31-01-001	84,30	91,40
66.	Súľovský potok	4-31-01-023	4,60	13,10
67.	Rožňavský potok	4-31-01-032	5,20	13,30
68.	Lepkavý potok	4-31-01-047	1,80	4,10
69.	Židlovský potok	4-31-01-063	3,30	5,10
72.	Hornád	4-32-01-001	136,70	168,90
	Bystrá	4-32-01-004	0,00	15,50
	Veľká Biela voda	4-32-01-024	0,00	13,20
73.	Holubnica	4-32-01-036	10,40	12,00
77.	Zimná	4-32-01-062	2,20	4,60
78.	Slovinský potok	4-32-01-098	8,85	16,00
79.	Poráčsky potok	4-32-01-101	6,00	11,40
80.	Stará voda	4-32-02-027	0,00	11,90
81.	Bystrý potok	4-32-02-033	7,65	10,20
82.	Smolník	4-32-02-044	13,00	19,70
83.	Veľký Hutný potok	4-32-02-055	2,60	4,90
84.	Hrelíkov potok	4-32-02-057	3,30	5,30
85.	Perlový potok	4-32-02-062	5,20	11,70
86.	Žakarovský potok	4-32-02-064	4,50	5,20
87.	Kojšovský potok	4-32-02-065	7,70	16,20
88.	Myslavský potok	4-32-03-070	15,50	19,50
89.	Torysa	4-32-4-001	109,20	123,60
97.	Svinický potok	4-32-05-022	13,70	16,40
	Medvedí potok	4-32-05-022	0,00	0,30
98.	Bodva	4-33-01-001	39,00	47,00
	Porča	4-33-01-004	0,00	4,70
99.	Piverský potok	4-33-01-006	1,00	4,30
100.	Zlatná	4-33-01-008	2,90	8,80
101.	Zábava	4-33-01-017	5,90	7,70
	Hájny potok	4-33-01-017	0,00	1,90
102.	Ida	4-33-01-027	37,50	51,50

Zdroj : Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z.z.- Príloha č.2